

considerate disruptive. Prevenția depinde foarte mult de **atitudinea profesorului față de violență**. Acesta trebuie să știe aplica acțiuni corective la clasă (disciplina clasei se bazează practic pe două lucruri: învățarea/imprimarea de reguli și procesul de corecție / de restabilire a regulii care a fost încălcată printr-un comportament deviant. În același timp, profesorul trebuie să creeze un mediu pozitiv, stimulant și prietenos în și în afara clasei, să învețe să îi pese, să pretindă și să protejeze (este mult mai ușor pentru un elev să accepte critica pentru un comportament nedorit și să încerce să îl schimbe, dacă simte că este apreciat și iubit). Acest lucru este în special adevărat pentru marea majoritate a elevilor agresivi, care simt lipsa afectivității. Profesorul trebuie să transmită foarte clar și în mod constant că atitudinea incorectă față de un coleg nu va fi tolerată. Atunci când folosirea recompenselor pentru comportamentul pozitiv este combinată cu aplicarea unor sancțiuni drastice pentru comportamentul agresiv și încălcarea regulilor, efectul de acceptare / învățare a comportamentului dezirabil este mai mare. Protecția victimelor este de asemenea o problemă importantă, care necesită o cooperare puternică între familie și școală. Importanța **inițiativelor luate de și în școală** a devenit indispensabilă. Medierea conflictelor între adolescenți, implementarea unor programe precum: Spune Stop Violenței, învățarea unor tehnici de rezolvare a conflictelor, tehnici de comunicare. De asemenea, este responsabilitatea școlii de a organiza inițiative care promovează comunicarea frecventă cu părinții, și implicarea familiilor, altor școli, indiferent de nivelul educațional, asociații, reprezentanți ai autorităților locale în proiecte educaționale în și în afara școlii.

Trebuie să credem în capacitatea elevilor de a învăța și în posibilitatea ca ei să aibă succes școlar. Viața acestor copii sau adolescenți este adesea marcată de eșec, nu doar pe plan școlar, confruntându-se frecvent cu ideea că adulții nu așteaptă mare lucru de la ei.

Dorința de a rezolva aceste probleme trebuie să vină din conștientizarea faptului că fiecare dintre noi este responsabil, din ideea că dincolo de fiecare problemă, fiecare incident, sunt ființe umane, poate pierdute, confuze, respinse, pe care nu le ascultă nimeni, și care doresc să tragă un semnal de alarmă, să ne reamintească faptul că și ele există. Sunt ființe umane care cresc, se dezvoltă, se schimbă, evoluează, dar, deoarece sunt oameni, sunt capabili să își nege valorile, să se abată de la norme, să involueze, și să încalce regulile.

Este violența în școală o nevoie emergentă? Violența în școală – veți spune – este o problemă veche... Violența fizică, da. Dar intimidarea? Agresivitatea verbală? Violența și intimidarea la care se recurge prin intermediul internetului? Consider că în special acest ultim tip de violență, nou și prea puțin dezbătut, cel puțin în mediile românești, poate constitui o nevoie emergentă, o atenție sporită.

Bibliografie:

1. Bocoș, M., *Teoria și practica cercetării pedagogice*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2007
2. Szekszardi, J., Roth, M., Baci, C., Tulics, H., *Intervenția în criză*, 2004, Editura Presa Universitară Clujeană
3. <http://www.bullying-in-school.info/en/content/facts-figures/sbv-prevention.html>
4. http://www.beyondintractability.org/essay/conflict_assessment/?nid=1264
5. <http://www.isj.ph.edu.ro/>

EMESE CÎMPEAN & AURORA CORĂBIAN
SABINA SIGMIREAN

STRATEGII DE OPTIMIZARE A MANAGEMENTULUI CLASEI

Cartea cuprinde toate lucrările care au participat
la Sesiunea de referate și comunicări științifice
„Strategii de optimizare a managementului clasei”,
Beclean – 17 mai 2011



Profesori coordonatori:

Emese Cîmpean, Aurora Corăbian, Sabina Sigmirean

Referent științific:

- Prof. Ion Costea, Inspector școlar Educație Permanentă - Inspectoratul Școlar Județean Bistrița-Năsăud

Colaboratori:

Prof. **Simona Simionca** (Inspector Școlar de Specialitate – Limba și literatura română), Prof. **Ion Costea** (Inspector Școlar Educație Permanentă) – Inspectoratul Școlar Județean Bistrița-Năsăud, Prof. dr. **Dan Pavelea**, Centrul Județean de Asistență Psihopedagogică Bistrița-Năsăud, Prof. **Ioan Ioja**, Casa Corpului Didactic Bistrița-Năsăud
Prof. Filip Florean, Înv. Ioana Doroș, Prof. Claudia Todoran, Bibl. Monica Timaru, Prof. Maria Săsărman, Prof. Alexandra Săsărman, Prof. Flavius Mureșan (Colegiul Național „Petru Rareș” Beclean); **Prof. consilier Luciana Sidor, Prof. consilier Bianca Florea, Prof. consilier Cristina Harap** (Centrul Județean de Asistență Psihopedagogică Bistrița-Năsăud); **Înv. Veturia Săsărman, Prof. consilier Szakacs Eva, Înv. Kerekes Imola** (Școala Generală „Grigore Siliș” Beclean); **Inst. Ileana Cristea** (Școala Generală Beclean); **Prof. drd. Ligia Dănilă** (Școala Generală „Liviu Rebreanu” Beclean); **Prof. consilier Marton Eniko** (Grădinița „Albă ca Zăpada” Beclean); **Prof. consilier Pleșa Niculina** (Grupul Școlar Forestier Bistrița), **Ed. Szasz Maria** (Grădinița „1 Iunie” Beclean).

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

STRATEGII DE OPTIMIZARE A MANAGEMENTULUI CLASEI Sesiune de referate și comunicări științifice (2011 ; Beclean)

Strategii de optimizare a managementului clasei : Sesiune de referate și comunicări științifice "Strategii de optimizare a managementului clasei" : Beclean, 17 mai 2011 / coord.: Emese

Cîmpean, Aurora Corăbian, Sabina Sigmirean. - Bacău : Grapho, 2011

ISBN 978-606-8273-70-9

I. Cîmpean, Emese (coord.)

II. Corăbian, Aurora (coord.)

III. Sigmirean, Sabina (coord.)

65.012.4:371(063)

ISBN 978-606-8273-70-9

să schimbăm ceva, deoarece succesul adevărat în schimbarea mentalităților cred că se poate obține cel mai bine în echipă.

Este important astfel să se țină cont de modul în care fiecare din cei implicați în procesul educațional își reprezintă problema (elevul, profesorul, familia).

Situația pe care am încercat să o surprind în continuare se referă la siguranța din școală, la relațiile sociale, la reguli, respect față de sine și alte persoane, la abilitatea elevilor și profesorilor de a face față situațiilor provocatoare, la modul în care profesorii și elevii se raportează la aceste lucruri, la modul în care reușim sau nu să fim eficienți la catedră, la modul în care încercăm sau reușim să prevenim violența în școală.

Etiologia situației de criză:

Conflictul este alimentat adesea de modurile diferite în care percepem lucrurile și de comunicarea insuficientă cu privire la aceste diferențe. Pentru rezolvarea conflictelor este esențial să admitem că suntem mai bine pregătiți să facem față eficient conflictelor atunci când suntem în stare să înțelegem punctele de vedere ale altora și când suntem echipați cu competențe de comunicare

Rezultatele investigației:

Manifestările comportamentale ale subiecților cuprinși în investigație m-au surprins... În primul rând, din partea elevilor am primit un feed – back neșteptat de pozitiv, s-au arătat foarte interesați, deși inițial credeam că li se va părea plictisitor, datorită întinderii lui. Nici unul nu a refuzat completarea chestionarului, și chiar mi s-a transmis (de către cei care l-au aplicat) că și alții ar fi vrut să îl completeze. Nu vreau să generalizez, dar constat că elevii sunt mult mai deschiși în a discuta despre problemele cu care se confruntă decât profesorii. Aceștia din urmă mi s-au părut mai superficiali în răspunsuri, poate și mai oboșiți și nu foarte convingși de utilitatea unui astfel de demers (cu rol de introspecție până la urmă). Răspunsurile date de profesori sunt marcate de neputința de a spune un adevăr, de frica de a le spune lucrurilor pe nume (chiar m-a mirat un comentariu - deși, li s-a explicat foarte clar că răspunsurile sunt anonime, că ceea ce mă interesează este fenomenul în sine, modul în care sunt percepute anumite situații, de către elevi sau profesori: "doar n-o să ne dăm noi cu firma în cap, nu ne-o vorbi de rău școala". Nici măcar față de noi nu putem fi sinceri, de multe ori). În cazul întrebărilor deschise, a sugestiilor de remediere a unor situații, trebuie să remarc o grijă și un interes mult mai mare din partea elevilor în a răspunde, în timp ce mulți profesori nici nu au răspuns la acest tip de întrebări. Să fie elevii cei care resimt mai tare aceste crize? Oricum, asemenea atitudini ne arată că nu suntem destul de implicați în încercarea de a ameliora situațiile conflictuale concrete.

Prevenția primară aplicarea unui set de măsuri, mai mult sau mai puțin coordonate, pentru anticiparea unui fenomen anume. Promovând un mediu prietenos, în toate planurile instituției, prevenirea violenței în școală contribuie în mod simultan la prevenirea altor probleme serioase, și, în final, la prevenirea delincvenței și excluderii sociale. Evident, prevenția primară se bazează pe măsurile luate împreună cu elevii și este, pe termen lung, cea mai fructuoasă abordare. În timp ce se transmite un capital cultural, se dezvoltă cetățeni liberi și responsabili, se creează oportunități pentru dialoguri interculturale, este datorită școlii, într-o lume dominată de diverse tipuri de conflicte, să crească, în mod intenționat și sistematic, conștientizarea elevilor față de valorile păcii, cooperării, grijii și respectului.

Prevenția secundară include toate acțiunile întreprinse de profesor în clasă sau de către școală (împreună cu familia), cu rolul de a corecta comportamentele și atitudinile

cu foi detaşabile, decorate de copil, care sunt transportate înspre şi dinspre grădiniţa de către copil sau de către un membru al familiei. Astfel se pot uşor aduce la cunoştinţa educatoarei şi a familiei succesele sau schimbările de comportament ale copilului.

AVIZIERELE reprezintă altă modalitate prin care se comunică informaţii familiilor într-o notă informală. Informaţiile de pe afişier pot fi: anunţuri pentru diverse întruniri, bileţele, cu note despre comportamentul copiilor, informaţii despre activităţile desfăşurate la grădiniţă, produse artistice ale copiilor, povestiri despre excursiile făcute. De asemenea, vor fi afişate şi liste cu orarul zilnic, note care trebuie semnate, liste cu instrucţiuni pentru voluntari.

BIBLIOGRAFIE:

- Rev. „Familia mea”- „Piramida părinţilor”, nr. 2, 1997, anul V, p. 24.
- Rev. Învăţământului Preşcolar- nr 1-2, 2006

VIOLENŢA ÎN ŞCOALĂ – O NEVOIE EMERGENTĂ? STUDIU DE CAZ

Prof. **Emese Cîmpean**
Colegiul Naţional „Petru Rareş” Beclean

Identificarea şi cunoaşterea situaţiilor de criză:

Conflictele sunt situaţii de viaţă inevitabile, cu conţinuturi şi efecte atât pozitive cât şi negative. Crizele sunt legate doar de anumite perioade din dezvoltarea copiilor.

Când se ocupă de un copil, profesorul / consilierul are în vedere (în mod normal aşa ar trebui) în primul rând nevoile copilului şi posibilitatea satisfacerii lor. Din păcate, aceasta este o utopie... Ceea ce vedem în realitate este foarte departe de îndeplinirea acestui ideal... Majoritatea profesorilor se chină din răspuneri să informeze, sarcina formării îi revine exclusiv dirigintei, prea ocupat şi el cu analiza situaţiilor şcolare şi întocmirea hârtiilor.

Relaţia afectivă stabilită între profesor şi elev, precum şi modul în care profesorul este perceput de către elevi are o influenţă colosală asupra modului în care se vor stabili relaţiile sociale la acest nivel. Deschiderea către elev şi câştigarea respectului acestuia sunt condiţii esenţiale pentru evitarea conflictelor în clasă. Este important şi statutul cadrului didactic (atât de perimat în ultima vreme), statut câştigat în primul rând prin cunoştinţe şi competenţe, deoarece, altfel, cu greu va reuşi să stăpânească clasa.

Apariţia şi menţinerea situaţiilor de criză educaţională este favorizată de intervenţiile întârziate şi singulare, de cele mai multe ori, ale cadrului didactic în soluţionarea conflictului – e o modă în a pasa responsabilitatea atunci când ceva nu funcţionează, de consecvenţă în aplicarea regulilor (reiese şi din răspunsurile la chestionar).

Situaţiile de criză pot apărea atât în relaţiile dintre elevi, cât şi în cele dintre elevi şi profesori, profesori şi părinţi, uneori, profesori şi profesori... e important modul în care se trece peste aceste conflicte, şi poate, mai important, să vrem cu adevărat (fiecare dintre noi)

AUTORII LUCRĂRIILOR

1. **Maria Romaga**, Şcoala cu clasele I-VIII Nr. 2 „George Voevidca”, Câmpulung Moldovenesc, *Comunicare didactică eficientă prin utilizarea metodelor activ-participative*
2. **Stanciu Daniela, Romaga Maria**, Şcoala cu clasele I – VIII Nr. 2, „George Voevidca” Câmpulung Moldovenesc, *Proiect de activitate - Consiliere şi orientare*
3. **Corăbian Aurora**, Colegiul Naţional “Petru Rareş” Beclean, *Managementul comportamentelor deviate ale elevilor*
4. **Liana Moldovan**, Grădiniţa Nr. 6 Bistriţa, Prof. **Bofă Veta**, CSEI NR 2, Bistriţa, *Învăţarea prin cooperare - predictor al reuşitei şcolare*
5. **Marton Eniko**, Grădiniţa „Albă ca Zăpada” Beclean, *Ce înseamnă conceptul de maturitate şcolară*
6. **Ligia Dănilă**, Şcoala Generală „Liviu Rebreanu”, Beclean, **Leon Dănilă**, „Colegiul Naţional Petru Rareş”, Beclean, *Probleme generale ale managementului clasei*
7. **Marian Nataşa**, Şcoala Generală Braniştea, *Relaţia profesor - elev*
8. **Călin Leonora**, Şc. Gen. “A.P.Alexi” Loc. Sângeorz-Băi, *Managementul clasei – o necesitate a unui învăţământ de calitate*
9. **Sabina Sigmirean**, Colegiul Naţional “Petru Rareş” Beclean, *Sintalitatea colectivului, personalitatea elevilor şi metode de cunoaştere a sintalităţii colectivului de elevi*
10. **Ioana Doroş**, Colegiul Naţional „Petru Rareş” Beclean, *Blocaje sau bariere în comunicarea didactică şi modalităţi de contracarare a lor*
11. **Stoica Hajnalka**, Liceul cu Program Sportiv, Bistriţa, *Orientarea cognitiv-comportamentală în sportul şcolar*
12. **Raluca Mărginean**, Grup Şcolar Grigore Moisil Bistriţa, *Studiu de caz: Cum soluţionăm cazurile de violenţă în şcoală?*
13. **Harap Cristina**, CJAP BN, **Florea Bianca**, CJAP BN, *Problematizarea ca soluţie la problemele disciplinare*
14. **Luciana Sidor**, CJAP BN, **Daniel Pavelea**, CJAP BN, *Învăţarea ABC –ului emoţiilor sau cum să ne simţim bine cu noi înşine şi cu ceilalţi?*
15. **Curelariu Liliana**, Colegiul Tehnic „Gh. Asachi” Iaşi, *Managementul clasei de elevi*
16. **Prodan Tiberiu**, Grup Şcolar Industrial de Transporturi Auto Timişoara, *Situaţiile de criză educaţională*
17. **Prodan Simona**, Grup Şcolar Industrial de Transporturi Auto Timişoara, *Managementul clasei de elevi*
18. **Bratina Antoneta**, Colegiul Tehnic Aiud, *Profesorul – organizator şi conducător al procesului educaţional*
19. **Barbu Laura Mariana**, Grădiniţa nr.37, „Dumbrava Minunată”, *Importanţa managementului grupei pentru educatoare*
20. **Silveşan Tatiana** CSEI Beclean, **Fodor Eugenia**, Şcoala Generală Coldău, „Ce pot face pentru a diminua şi eventual a preveni problemele de comportament în clasă?”
21. **Ivan Eugenia**, Colegiul Tehnic „Mihai Viteazu” Vulcan, *Managementul clasei de elevi*

22. **Karina Preotesoiu**, Colegiul Național Bănățean Timișoara, *Managementul clasei de elevi*
23. **Ghindă Lorina Luissa**, Școala cu cls I-IV Chersăcosu, jud Vaslui, *Educația incluzivă și managementul clasei*
24. **Toma Iona Ariadna**, Grădinița cu P.N. Nr. 3 Huși, *Managementul clasei – integrarea copiilor cu cerințe educative speciale*
25. **Adriana Verbinschi**, Colegiul Național Octav Onicescu – București, *Tehnici utilizate în consilierea elevilor*
26. **Marian Magdalena**, Școala cu clasele I-VIII nr. 127 „R. Peru”, Sector 5, București, *Managementul clasei și disciplina*
27. **Istrate Cosmin Traian** - Sc.Generală Jelna, **Istrate Mariana** Șc. Generală „Artemiu Publiu Alexi” Sîngeorz- Băi, *Implicarea managerului clasei în sensibilizarea și atragerea familiei*
28. **Roman Diana-Maria**, Școala Generală cu clasele I-VIII, nr. 13, Timișoara, *Managementul conflictelor în interiorul clasei de elevi*
29. **Fleancu Ștefania-Simona**, Grădinița Nr. 24 Craiova, Dolj, *Managementul relației profesor-elevi*
30. **Chiș Lidia-Beatrice**, Colegiul Național „Petru Rareș” Beclean, *Eficientizarea comunicării didactice în educația școlară*
31. **Seserman Veturia**, Școala Generală „Grigore Silași” Beclean, *Modalități de gestionare a unor situații de criză educațională*
32. **Ioana Miti**, Colegiul Național „George Coșbuc” Năsăud, **Victoria Costea**, Școala Generală „Mihai Eminescu” Năsăud, *Strategii de intervenție în cazul elevilor cu anxietate și dificultăți de învățare în cadrul activităților de consiliere psihopedagogică*
33. **Beciu Mariana – Lavinia**, Grup Școlar „Constantin Brâncuși”, Petrila, Hunedoara, *Modalități eficiente de gestionare a comportamentelor problematice ale elevilor*
34. **Popescu Roxana**, Grădinița de copii cu P.P. nr. 33, Brașov, *Mediul educațional preșcolar – cadru optim de dezvoltare a competențelor de comunicare*
35. **Dumitru Adriana**, Grădinița de copii cu P.P. nr. 33, Brașov, *Eficientizarea competențelor de comunicare în managementul educațional*
36. **Gornea Maria**, Școala cu cls.I-VIII Maltezi, *Demersuri metodice pentru funcționarea de zi cu zi a clasei de elevi*
37. **Buzatu Bogdan-George**, Școala cu cls. I-VIII “Miron Radu Paraschivescu” Nr.1, Zimnicea, *Managementul clasei de elevi.Considerații asupra unor metode de eficientizare a procesului instructiv-educativ și de evitare a situațiilor de criza in timpul orelor*
38. **Tudoran Ștefania**, Grădinița cu P.P. nr. 24 - Craiova, *Realizarea unei comunicări eficiente între copiii preșcolari*
39. **Rus Clarița**, Școala Generală Viișoara, *Clasa de elevi ca grup social*
40. **Nănu Maria**, Grădinița P.P. Nr.3, Structura P.N. Nr.2 Petroșani, *Metode și strategii folosite de educatoare în managementul comportamentului preșcolarilor*
41. **Damian Liliana**, Grădinița cu P. N. nr. 2 Blaj, **Seicean Rodica**, Grădinița cu P. N. Tiur-Blaj, *Rezolvarea conflictelor din clasa de elevi*
42. **Elena Gongea**, Grădinița “Pinocchio” Craiova, **Georgiana Florentina Gongea**, Șc. Nr 37 „Mihai Eminescu” Craiova, *Eficientizarea demersului didactic în vederea ridicării calității în educație*

PARTENERIATUL FAMILIE GRADINIȚĂ, UN MANAGEMENT DE NOTA 10

Ciobanu Elena Monica Grădinița nr. 1 Târgoviște

Familia este cea dintâi școală în care copiii învață cum să se comporte în viață și în societate. Rolul părintelui în existența copilului este fundamental. Părintele este modelul pe care copilul îl urmează, el îi oferă acestuia condiții de viață, securitate, afectivitate, conduita de baza. De modul în care părintele își îndeplinește rolul depinde viitorul copilului.

Ajunzând la momentul intrării în grădiniță, copilul are anumite trăsături caracteristice, pe care părintele se grăbește să le comunice educatoarei. Aceste informații dau posibilitatea educatoarei să cunoască copilul cu care va lucra, dar și să descopere gradul de instruire a familiei, mentalitatea, preocupările, atitudinea familiei față de copil.

Cunoscând toate acestea, educatoarea își poate alege metodele pe care le va folosi în educarea copilului dar și strategiile de abordare a părinților, astfel încât să-i fie alături în acest demers de formare a personalității copiilor.

Se conturează astfel o relație de colaborare între părinți și educatoare. Rolul educatoarei este de a facilita contactul cu cunoștințe, deprinderi necesare în educația copilului, precum și asigurarea parteneriatului în acțiunea educativă.

Părinții și educatoarele au în egală măsură răspunderea eforturilor comune pentru a dezvolta o relație de colaborare. Comunicarea, respectul, acceptarea diferențelor și căutarea interesului copiilor formează bazele unei bune relații.

Pe parcursul perioadei preșcolare este foarte important ca familiile și personalul grădiniței să comunice liber și deschis despre copii și activitatea lor. Grădinița și căminul părintesc sunt strâns legate între ele și cu cât comunicarea între ele este mai eficientă, cu atât copiii primesc mai mult sprijin pentru a trece printr-o perioadă educațională încununată de succes.

La început, familiile se simt intimidat odată intrate în sala de grupă, considerând ca aceasta este aria de influență aparținând exclusiv educatoarei. Sunt nesiguri de importanța reală a participării lor la activitățile instructiv-educative, uneori cred că nu au nimic de oferit, se tem să nu greșească.

În timp, familiile se obișnuiesc să intre în sala de grupă, să participe la activități practice desfășurate cu copiii (confectionarea și recondiționarea materialului didactic, pregătirea unor prăjituri pentru diferite ocazii, pregătirea meselor festive pentru zilele onomastice) sau chiar să ia parte la adoptarea deciziilor (opționale).

Comunicarea dintre educatoare și familie poate fi facilitată și de trimiterea unui **MESAJ** către părinți, prin intermediul copilului. Mesajele trebuie să fie scurte și clare și să descrie o realizare a copilului, o nouă depindere sau un nou comportament. Ele pot de asemenea să conțină mulțumiri adresate familiei pentru ceea ce au făcut pentru grădiniță.

Pentru o bună comunicare constantă, “Carnetele de dialog”, care circulă între casa și grădiniță sunt foarte utile. Aceasta este o modalitate foarte nimerită de a dialoga cu educatoarea, mai ales dacă familiile dispun de puțin timp pentru a comunica cu grădinița prin alte mijloace. Aceste carnete de dialog pot fi simple caiete

pot fi considerate ca fiind secundare sau lipsite de importanță pentru succesul activității la catedră a cadrului didactic. Suporturile investigaționale moderne aduc probe certe în favoarea acestor dimensiuni, considerându-le fundamentale în economia generală a procesului didactic, ca proces managerial. Analiza acestor subiecte, cum ar fi: dispunerea mobilierului, vizibilitatea și pavoazarea sălii de clasă, au determinat reconsiderarea unor structuri dimensionale ale managementului clasei de elevi.

Clasa ca unitate funcțională, este nucleul de desfășurare a principalelor procese educaționale. Geneza tuturor elementelor clasei (formă, suprafață, volum) stă în modul în care este gândit postul de lucru al elevului și principiile care stau la baza proiectării. Aceste principii se referă la: problemele de pedagogie propriu-zise și normele de igienă complexă privind cadrul ambiental (culoare, luminozitate, ventilație, etc). Forma clasei este determinată de câțiva factori: obținerea unui ambient cât mai plăcut; asigurarea unei mobilări variate din punct de vedere funcțional; obținerea parametrilor igienici recomandați de medici (ventilare, luminare naturală) și asigurarea unei construcții eficiente și durabile. Formă mai speciale sunt de obicei rezultatul încercării proiectantului de a oferi spațiului o personalitate sporită, de a asigura un cadru mai intim, în încercarea de a evita severitatea pătratului și din dorința obținerii unui volum cât mai organic. Aceste clase au defectul de a fi mai greu de construit și de a avea implicit un cost de realizat mai ridicat.

Suprafața și volumul unei clase se determină în funcție de numărul de elevi acceptat pentru o grupă (rezultat al posibilităților economice și de acoperire cu cadre didactice). Se consideră că suprafața optimă pentru un elev este în jurul a 1,5 mp și că numărul de elevi într-o clasă variază între 25 și 40 pe plan mondial).

Specialiștii în ergonomie școlară sunt preocupați în momentul de față de realizarea unui mobilier al sălii de clasă după standarde anterioare, care să poată oferi elevului atât autonomia funcțională cât și posibilitatea de organizare a activității educaționale pe grupuri de elevi. Se pune accent pe modularitatea mobilierului, să poată fi organizat și reorganizat, compus și descompus, dispus sub formă de semicerc sau chiar oval pentru a schimba accentul interpersonal al relației educaționale.

Din analiza realizărilor de până acum rezultă că formele (geometrice) de clasă cele mai utilizate sunt pătratul și dreptunghiul compact. Forma pătrată permite o flexibilitate remarcabilă în aranjarea mobilierului și favorizează micșorarea distanței de la tablă la ultimul rând.

Modul de luminare naturală (unilaterală sau bilaterală) influențează adâncimea tracturilor sălii de clasă. În funcție de mărimea unei clase se disting două variante de luminare naturală a spațiului: *luminarea unilaterală* ce permite adâncimi de 7,00 – 7,20 m la o suprafață necesară de 32-34 elevi și *luminarea bilaterală* care permite adâncimi mai mari (8,00 – 8,20) și o suprafață în consecință.

Educatorul este responsabil pentru managementul și modernizarea modului în care învață elevii. El este model pentru elevii săi, inspirând onestitate, cinste față de semeni. Angajat în învățarea continuă, îi încurajează pe elevi să aibă o perspectivă asemănătoare.

BIBLIOGRAFIE:

- Iucu, Romiță, 2000, Managementul și gestiunea clasei de elevi, Ed.Polirom, Iași;
- Bucurean, Mirela, 2006, Management, Universitatea din Oradea;

43. **Drăgoi Ionela Nicoleta**, Colegiul Național „I.C.Brătianu”, Șc.Gen., Aron Densusiașanu” Hațeg, Hunedoara, *Conținutul și mijloacele de colaborare dintre școală și familie cu referire la activitatea personală*
44. **Dobre Marilena Filofteia, Avram Daniela**, Școala Nr 7 Câmpulung-Muscel, *Managementul situațiilor de criză educațională*
45. **Soroiu Daniela-Ionela**, Grădinița Drăganu, Argeș, **Coman Gabriela**, Școala nr.1 Topoloveni, Argeș, *Managementul clasei –un complement necesar al cadrului didactic*
46. **Serbănică Arina**, Școala nr 13 ”Mircea cel Bătrân”, Pitești, **Ghiță Elena Lavinia**, Grup Școlar ”Mihai viteazul”, Pitești, *Managementul într-o clasă de elevi cu deficiențe de învățare*
47. **Vărvăruc Maria**, Gr. Șc. „Ștefan cel Mare și Sfânt” Vorona Botoșani, **Vărvăruc Romică**, Grupul Școlar Dimitrie Negreanu Botoșani, *Managementul clasei*
48. **Prună Mihaela Lăcrămioara**, Șc. Cu cls. I-VIII Brusturi /Neamț, **Prună Maria**, Grădinița: Boboiești nr.2 Pipirig/ Neamț, *Strategii de optimizare a managementului clasei*
49. **Cristea Ileana**, Școala Generală Beclenț, *Specificul lecției desfășurate în condițiile muncii simultane cu două sau mai multe clase*
50. **Karban Mariana**, Școala cu cls.I-VIII nr.130 „Luceafărul”, *Strategii de adaptare la clasa de elevi*
51. **Gheorghita Monica Mihaela**, Grădinița cu program normal Ișalnița Dolj, *Managementul clasei de elevi –studiu de caz privind inadaparea școlară*
52. **Guriță Mihaela**, Grădinița Nr.2 Dumbrăveni, **Mursa Ionel**, Școala Nr. 1, Dumbrăveni, jud. Suceava, *Cadrul didactic – călăuzitorul elevului*
53. **Sorina Nevodenszki**, Școala cu clasele I-VIII Sînderei, jud. Timiș, *Managementul clasei de elevi*
54. **Ciofalcă Tatiana**, Școala cu cls. I-VIII nr. 6 Alexandria, *Relația educator – elev, premisă a succesului*
55. **Vasile Constanța**, Școala nr. 1, Poiana Mare, Dolj, *Importanța cadrului didactic în managementul educațional*
56. **Grad Maria**, Școala cu cls. I –VIII nr.2, Moisei; **Coman Călina**, Școala cu cls. I –VIII nr.1, Borșa, *Managementul clasei și importanța acestuia în procesul didactic*
57. **Flori Cristina Camelia**, Grădinița „Pinocchio” Craiova, *Strategii de intervenție în situații de criză educațională în cadrul colectivului de preșcolari*
58. **Coroban Ioana Florentina**, Grădinița cu Program Săptămânal Nr. 2, Arad, *Management educațional – delimitări conceptuale*
59. **Moței Iulia Maria**, Liceul Teoretic Teiuș, jud.Alba, *Modalități de eficientizare a managementului clasei de elevi*
60. **Galben Flavia-Corina**, Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă nr.1, Bistrița, *Managementul timpului – condiție esențială a unui management eficient al clasei la elevii cu deficiențe mintale severe*
61. **Manolachi Liliana**, Școala „Lucian Grigorescu” Medgidia, *Gestionarea situațiilor de criză în clasa de elevi*
62. **Nicolaescu Georgeta Ionela**, Șc.cu cls. I-IV Colibași, com. Malovăț, *Managementul clasei și rolul acestuia în creșterea eficienței procesului didactic*
63. **Doriță Constanța**, Șc. cu cls I-VIII Podari, *Biblioteca cu cărți – modalitate esențială în educarea elevilor pentru respectarea valorilor culturale*

64. **Andrei Doina**, Școala Specială de Arte și Meserii Buzău, *Profesorul diriginte/consilier – cheia succesului școlar*
65. **Andrei Elena**, Colegiul Economic Buzău, *Managementul clasei de elevi*
66. **Iordache Luminița**, Liceul cu Program Sportiv Pitești, *Stilul meu comunicativ: diagnoză și direcții de optimizare*
67. **Tanase Elena**, Școala cu clasele I-VIII Brusturi, **Tanase Nicolae-Rafael**, Școala cu clasele I-VIII Răucești, *Modalități de rezolvare a problemelor de comportament*
68. **Vodiță Anca-Camelia**, Grădinița nr.273 sector 6 București, *Managementul clasei în contextul situațiilor de criză educațională*
69. **Paraschiva Căpriță**, Colegiul Economic Buzău, *Comunicarea profesor – elev; exemplu de „bună practică”*
70. **Comșa Călina**, Școala cu clasele I-VIII Ion Bianu, Valea Lungă, Alba, *Jocul didactic în orele de matematică la clasa I*
71. **David Constantina**, Liceul Sportiv, Alba Iulia, Alba, *Rolul jocului în dezvoltarea vorbirii elevilor de clasa I*
72. **Oana Filip**, Colegiul Național “Ștefan cel Mare”, Tg.Neamț, *Aspecte practice ale comunicării didactice eficiente*
73. **Bădărău Gheorghe**, Școala Lunca Cetățuii, comuna Ciurea; *Managementul clasei cu elevi rromi*
74. **Pleșa Niculina**, Grup Școlar Forestier Bistrița, *Strategii manageriale de prevenire a comportamentului indisciplinat la elevi*
75. **Buzilă Anca**, Grădinița nr. 15 Sibiu, *Organizarea sălii de clasă – element cheie în eficientizarea comunicării*
76. **Stoiconi Claudia**, Colegiul Economic al Banatului Montan, Reșița, *Managementul instruirii*
77. **Vasluianu Bogdan**, Grup Școlar Al. I.Cuza, Slobozia, *Strategii de optimizare a managementului clasei*
78. **Mitrulescu Veronica Violeta**, Grădinița “Pinocchio” Craiova, *Cunoașterea grupului de preșcolari – strategie de creștere a eficienței actului didactic*
79. **Mihai Maria**, Șc. cu cls. I-VIII,, Ștefan cel Mare” Cetatea de Baltă, *Managementul problemelor disciplinare – tehnici și strategii de intervenție*
80. **Cristuinea Diana**, Grădinița Axia, Craiova, *Managementul grupei de copii*
81. **Drăghici Alina-Florina**, Șc. Cu cls. I-VIII, Traian, Olt, *Managementul clasei*
82. **Ciobanu Elena Monica**, Grădinița nr. 1 Târgoviște, *Parteneriatul familie – grădiniță – un management de nota 10*
83. **Emese Cîmpean**, Colegiul Național „Petru Rareș” Beclean, *Violența în școală – o nevoie emergentă?! Studiu de caz*

Ele capătă forță formativ- educativă numai în urma prelucrării și transmiterii lor de către cadrul didactic. Cea care pune în valoare întregul potențial pedagogic al mijloacelor de învățământ, moderne și tradiționale, performante sau perfectibile, al tuturor strategiilor didactice, este cadrul didactic, ca manager al colectivului de elevi.

Un manager școlar trebuie, prin excelență, să fie cult, pedagog desăvârșit, muncitor până la uitarea de sine, iubitor de oameni, modest, democrat, organizator, îndrumător și animator, cu sufletul plin de tot ce este frumos. Practica pedagogică demonstrează că acțiunile întreprinse de educator reprezintă unul din factorii cu rol special de organizare, de planificare, coordonare, îndrumare, concomitent cu activitatea de predare. Abordarea unui mod de conducere dominator al grupei de copii/elevi în clasă conduce la înstălarea unui climat de autoritate, care exclude competența și care determină la elevi incapacitatea de concentrare, lipsa motivației pentru o activitate; abordarea unui stil managerial integrator, cooperant cu clasa, motivant pentru activitatea de învățare, determină la copii/elevi manifestarea spontaneității, inițiativei, dorinței de afirmare.

Educatorul-manager trebuie să insiste nu pe problemele de conținut informațional, ci mai ales pe proceduri de interactivitate, de integralitate. Managerul clasei trebuie să-i lase pe copii/ elevi să-și afirme libertatea de manifestare, spiritul de inițiativă, independența, libertatea. Profesorii trebuie să se raporteze la cei pe care îi educă, să stabilească relații de cooperare cu părinții acestora și cu alți factori interesați ai societății.. Empatia între educator și copiii/elevii săi, când se află pe aceeași lungime de undă, facilitează procesul de predare-învățare- evaluare.

Bibliografie :

1. Tabaciu, A.; Moraru, I. – Tratat de Psihologie Managerială. București. Editura Didactică și Pedagogică. 1997.
2. Tomșa, Gheorghe- Psihopedagogie preșcolară și școlară. București. C.N.I., Coresi “S.A. 2005

MANAGEMENTUL CLASEI

Profesor înv. primar **Drăghici Alina-Florina** Șc. cu cls. I-VIII, Traian, Olt

După cum este definit în dicționar, termenul de **management** se referă în general la „activitatea și arta conducerii”.

Managementul de succes în educație depinde însă și de respectarea altor cerințe de bază: prioritatea calității, claritatea obiectivelor, motivarea și participarea factorilor implicați, utilizarea rațională a resurselor și a elementelor educației, adaptarea continuă a proceselor la rezultate ș.a.

Managementul școlar se raportează la conducerea activității școlare din punct de vedere instituțional, în raport cu managementul educațional care se referă la conducerea actului educațional în ansamblul manifestărilor sale.

Investigațiile realizate pe domeniul managementului clasei de elevi au început să atingă și anumite subiecte considerate până în prezent elemente conexe procesului instructiv-educativ. Aceste probleme, dintre care le amintim pe cele ale structurii ergonomice nu

în ceea ce privește autoritatea profesorului, dar și, mult mai grav, în ceea ce privește ideea de ordine și de coerență.

Regulile pot fi modificate, suspendate sau renegociate în funcție de împrejurări.

Dascălul rămâne singurul care prin dăruirea sa, prin priceperea și atitudinea sa sinceră, binevoitoare și plină de tact față de aceștia stabilește o legătură sufletească permanentă. Dezvoltarea unor relații socio-afective pozitive, bazate pe sentimente de simpatie, acceptare, toleranță, favorizează un climat psihosocial favorabil pentru participanții la acțiunea de învățare și dezvoltă la elevi respectul de sine și încredere în forțele proprii.

Bibliografie:

- Păun, Emil – Școala- abordare socio-pedagogică, Editura Polirom, Iași, 1994;
- Stan, Emil – Managementul clasei de elevi, Editura TEORA, București, 2003;

MANAGEMENTUL GRUPEI DE COPII

Instit: CRISTUINEA DIANA Grădinița AXIA Craiova

Din toate timpurile, indiferent de gradul de civilizație și bunăstare al unei societăți, pedagogul, educatorul, mai nou managerul școlar, cel care a avut și are în grijă educarea tinerei generații, a constituit și va constitui pentru învățaceii săi un model, el fiind cel care le imprimă foarte multe din trăsăturile de caracter, comportament și mod de gândire, odată cu cunoștințele pe care le transmite în mod normal.

Rolul managerului în clasă/unitate de învățământ poate fi sintetizat astfel: el trebuie să fie deopotrivă educator, creator, vizionar, organizator, animator, îndrumător, judecător, controlor, negociator, psiholog, bun coleg. În același timp, managerul trebuie să creeze un climat prielnic educativ în clasă, în școală. Acum, mai mult ca oricând, datorită evoluției rapide a societății românești, managerul școlar trebuie să-și formeze stilul personal de conducere a grupului de copii/ elevi/ cadre didactice, stil care este determinat de caracterul, temperamentul, pregătirea și experiența sa, într-un cuvânt un profil psihosocioprofesional. Stilul de conducere al managerului are influență hotărâtoare asupra grupei/clasei/ colectivului/instituției de învățământ, pentru care constituie un „model” profesional, comportamental, atitudinal. Personalitatea managerului școlar trebuie să se identifice deplin cu cea a colectivului de copii/elevi/cadre didactice deoarece rezultatele acestora sunt condiționate de valoarea și calitatea conducătorului. Pornind de la aceste considerente, putem afirma fără tăgadă ca principala sarcină a educatorului este aceea de a fi din ce în ce mai eficient. Eficiența, succesul este strâns legat de aspectele manageriale care au existat mereu în practica educațională.

Managementul grupei/ clasei de elevi se afirmă în ultimul deceniu ca un domeniu special al managementului pedagogic(educației).

În școală/ grădinița de copii, cadrul didactic este organizatorul și conducătorul activității didactice și educative ce se desfășoară aici. Cunoștințele cuprinse în „Îndrumătoarele metodice”, precum și în „Programele activității instructiv-educative din școală și grădiniță reprezintă doar niște premise latente din punct de vedere al formării și educării copiilor preșcolari.

COMUNICARE DIDACTICĂ EFICIENTĂ PRIN UTILIZAREA METODELOR ACTIV-PARTICIPATIVE

Prof. Maria Romaga,

Școala cu clasele I-VIII Nr. 2 „George Voevidca”,

Câmpulung Moldovenesc, jud. Suceava

La Cercul pedagogic din 22 martie 2011, zona Câmpulung Moldovenesc, jud. Suceava, tema abordată a fost: ***Dinamica lecției de limba și literatura română orientate spre dobândirea, formarea, exersarea competențelor de comunicare.***

Am desfășurat activitatea la Școala cu clasele I-VIII Nr 2 „George Voevidca”, folosind textul suport: *Bivolul și coțofana* de George Topîrceanu, iar problemele principale pe care le-am avut în vedere au fost: fabula-operă epică, fabula-specie literară, momentele subiectului, caracterizarea personajelor, jocul perspectivelor.

Activitatea a urmărit în permanență: organizarea elementelor de conținut și corelarea acestora cu unele competențe specifice; aplicarea modelului comunicativ-funcțional ce presupune studiul integrat; modalități concrete de structurare a competenței de comunicare a elevilor; o comunicare didactică eficientă, prin utilizarea metodelor activ-participative; adecvarea metodelor și tehnicilor de evaluare la tipul și la scopul lecției. Aceasta a urmărit, în principal, perfecționarea continuă a competențelor de comunicare prin valorificarea noțiunilor însușite și de investigare a textului literar.

Exercițiul de spargere a gheții a avut rolul de a orienta conversația către esența lecției și a constata în vizionarea unei prezentări power point ***Bivolul și coțofana*** de George Topîrceanu, concomitent cu dramatizarea textului.

Am insistat asupra comunicării prin interpretare de roluri, elevii surprinzând relația dintre personajele scenei (relația autor-narator-personaj-cititor):

Autorul, George Topîrceanu, a scris textul pentru ***cititori***. Acesta este auzit prin vocea ***naratorului***, un intermediar între cititor și autor. Deși în versuri, textul are o desfășurare epică și ***personaje*** care participă la acțiune. Opera este una epică, iar ca specie este o fabulă.

Relația a mai fost reliefată și altfel:

Autorul este ***emittor*** în comunicare. El transmite ***receptorului*** (cititorii/ascultătorii) un ***mesaj***. Pentru aceasta se folosește un ***cod*** comun, limba română, ***canalul*** de transmitere-aerul, iar ***contextul***, lecția de limba română.

Am verificat tema pentru acasă, pe cele 4 grupe, fiecare grupă având o fișă proprie de completat. Exercițiile au fost de dificultate medie, vizând aspecte de conținut și formă a textului.

Elevii au completat fișele; un elev o completează pe calculator, astfel încât să se vadă și în clasă, de pe videoproiector.

Fiind o operă epică, fabula are și ***momentele subiectului***.

Le-am stabilit, dar printr-o modalitate originală, de interrelaționare: întrebare-răspuns între grupe (I-III, II-IV). Elevii s-au gândit la formularea unor întrebări și a unor răspunsuri pentru stabilirea momentelor, astfel încât a existat o comunicare activă între grupe.

Un elev va spune câteva cuvinte despre autor: George Topîrceanu (1886-1937) a fost unul dintre poeții cei mai populari și mai simpatizați de public în perioada interbelică. S-a născut la București, dar a trăit la Iași.

Volumele sale de versuri: Parodii originale, Balade vesele și triste, Migdale amare.

A fost un poet al naturii, al anotimpurilor, în cunoscutele *rapsodii* (*Rapsodii de primăvară*, *Rapsodii de vară*, *Rapsodii de toamnă*). Am citit **Rapsodii de toamnă**, cu o muzică adecvată, a lui R. Clayderman – proiectare power point, apoi și **Rapsodii de primăvară**.

Pentru feed-back, am pregătit o surpriză: colegii din cl. a VII-a B au pregătit o scenetă după fabula Ninei Cassian, **Critica de jos**. După vizionare, urmează câteva întrebări despre: structură, personaje, morala, explicarea titlului etc.

Tema pentru acasă: Explicarea în scris a caracteristicilor unei fabule (la alegere).

Elevii au fost apreciați și stimulați în permanență să participe la oră, prin încurajări și, la final, prin note.

Bibliografie:

- Vodă Elisabeta, *Cele mai frumoase fabule*, Casa Editorială Regina, Iași, 2002;
- Pamfil Alina, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Pitești, Ed. Paralela 45, 2003;
- *Perspective*, Revistă de didactica limbii române, nr.1, Cluj, 2005;

PROIECT DE ACTIVITATE CONSILIERE ȘI ORIENTARE

Prof. Stanciu Daniela. Prof. Romaga Maria
Școala cu clasele I – VIII Nr. 2, „George Voevidca”
Câmpulung Moldovenesc, Suceava

Componenta: Educația pentru valori

Subcomponenta: Educația pentru o societate democratică

Tema: Arta conviețuirii civilizate se învață

Tipuri de activități:

1a. Susținerea unor lecții de dirigiență pe tema democrației și a drepturilor copilului, așa cum au fost ele stabilite prin Convenția ONU.

1b. Realizarea unui panou pe aceeași temă.

Termen: 2 - 5 mai 2011

Responsabili: profesorii diriginți de la Școala „George Voevidca”

2. Susținerea unei activități demonstrative cu elevii claselor aVII-a și cu toți profesorii diriginți din școală.

Termen: 12 mai 2011

Responsabil: profesor diriginte **Stanciu Daniela**

3. Inițierea și susținerea unei dezbateri pe tema comportamentului civilizat și a bunei cuviințe.

alegerea celor mai bune alternative de acțiune, de a ajunge la hotărâri colective; tratarea copilului în și prin grup, ținând astfel punerea în mișcare a întregului grup, a exprimării atitudinilor colective, a conștientizării cunoștințelor, a unor comportamente, a stabilirii corespondenței dintre realitate și normele constitutive ale grupului.

Bibliografie:

- Calin Marin - "Teoria educatiei " Editura ALL, Bucuresti, 1996

- Radu Ion - "Psihologie scolara ", Editura stiintifica, Cluj Napoca, 1974

MANAGEMENTUL PROBLEMELOR DISCIPLINARE – TEHNICI ȘI STRATEGII DE INTERVENȚIE

Prof. inv. primar Mihai Maria

Șc. cu cls. I-VIII „Ștefan cel Mare” Cetatea de Baltă, jud. Alba

Managementul clasei reprezintă domeniul de cercetere în situațiile educației care studiază atât perspectivele teoretice de abordare ale clasei de elevi cât și structurile dimensional-practice ale acesteia (ergonomică, psihologică, psihosocială, normativă, relațională, operațională și creativă) în scopul facilitării intervențiilor cadrelor didactice în situațiile educaționale concrete, prin exercițiul microdeciziilor educaționale.

Managementul clasei, ca disciplină din sistemul științelor educației, vizează acest aspect esențial al muncii profesorului: administrarea eficientă, sub semnul valorilor civic- democratice a activităților specifice sălii de clasă, plecând de la premisa că școala anticipează și pregătește absolvenții în vederea implicării în viața socială, dar și pentru a reacționa adecvat în rezolvarea conflictelor inerente unei societăți democratice.

Un management eficient al situațiilor școlare presupune prezența regulilor. În acest sens, Kenneth Moore scria: „Elevii au nevoie și vor reguli. Ei vor să știe ce se așteaptă de la ei și de ce. Profesorii care încearcă să evite fixarea unor reguli și a unei structuri vor descoperi adesea că rezultatul este haosul, mai ales când se ocupă de copiii mici.”

Regulile pot fi impuse de către profesor sau pot fi negociate cu elevii; ele pot funcționa în favoarea profesorului sau îi pot submina autoritatea, obligându-l să recurgă la acte care țin de sfera puterii.

Regulile care gavernează situația, „normală” dintr-o clasă trebuie să satisfacă următoarele criterii: relevanța, proprietatea de a fi semnificative, pozitivitatea. Pentru a fi relevante, regulile trebuie să evite extremele: să nu fie nici atât de generale încât să nu se potrivească nici unei situații reale, dar nici atât de specifice încât fiecare lecție nouă să reclame alte reguli.

La clasa a IV- a am stabilit împreună cu elevii reguli și sancțiuni pentru încălcarea lor.

Elevii trebuie să fie convingși că regulile se vor aplica, că încălcarea lor nu va fi tolerată și că respectarea lor, în schimb, va fi recompensată.

Inconsecvența în aplicarea regulilor le face ineficiente. Elevii își pierd respectul față de reguli și nu vor mai accepta impunerea lor. De aceea, am impus cu strictețe și consecvență aplicarea regulilor, pentru că, în contrast cu aparențele, elevii vor să știe care le sunt limitele. Nu am fixat reguli care nu pot fi respectate, deoarece aceasta are implicații negative atât

CUNOAȘTEREA GRUPULUI DE PREȘCOLARI – STRATEGIE DE CREȘTERE A EFICIENȚEI ACTULUI DIDACTIC

Ed. Mitrulescu Veronica Violeta Grădinița "Pinocchio" Craiova

Omul reprezintă o rezultantă a întregii evoluții a lumii vii, o încununare "fericită" a multiplelor mutații ce s-au produs pe această spirală a devenirii, la capătul ei aflându-se această ființă superioară, înzestrată cu viață subiectivă, datorită căreia atributul de existență se întrecește cu o notă calitativă, aceea de conștiință. Prin structura sa bio-psiho-socială ființa umană este acea parte din Univers constituită din interacțiunea a două moduri de existență, materială și spirituală, obiectivă și subiectivă.

Atât prin originea cât și prin esența sa, omul nu este o ființă izolată, desprinsă de lume și semenii săi. Munca și viața în comun sunt factorii care și-au pus amprenta asupra umanizării, contribuind în același timp la menținerea și îmbogățirea acestui fond uman cu alte și alte trăsături. În consecință, omul există și coexistă în același timp; existența sa este în esență o modalitate de coexistență, de interacționare cu semenii săi prin intermediul diferitelor grupuri și comunități umane în care omul se integrează, prin activitățile pe care le desfășoară și funcțiile pe care le îndeplinește, respectiv prin status-urile pe care le dobândește și rolurile pe care le joacă de-a lungul întregii sale devenirii. Toate procesele individuale se desfășoară în condiții sociale și toate procesele sociale există și prin conștiințe individuale. Astfel, din perspectiva sociologiei și psihologiei sociale, forma originară și fundamentală prin care se instituie și funcționează coexistența umană este grupul.

Există două tendințe care se înregistrează la nivelul câmpului investigativ al fenomenului educațional: una se concentrează asupra cunoașterii variabilelor pe care le include personalitatea celui asupra căruia se exercită acțiunea educativă. Este vorba în acest caz de potențialul bio-psihiic al copilului. Pe baza cunoașterii acestor resurse ale personalității umane educația urmează să asigure devenirea ascendentă a acesteia. Centrarea pe copil conduce inevitabil la personalizarea acțiunii educaționale. Întrucât aceasta se desfășoară întotdeauna într-un cadru microsocial și are ca finalitate generală dezvoltarea unor calități indispensabile integrării și asimilării sociale a celui educat se impune o altă tendință de investigare a acestui fenomen, cea psihosocială. Cele două tendințe, de personalizare și de psihosocializare a fenomenului educațional se află într-o relație de complementaritate, explicarea unor fenomene specifice personalității fiind posibilă numai în măsura în care se exprimă într-un context microsocial, după cum cunoașterea unor manifestări ale acestuia nu sunt posibile fără raportarea lor la subiecții care le generează.

Preșcolaritatea aduce schimbări importante în viața fiecărui copil, atât în planul dezvoltării somatice, cât și a celei psihice, dar și în ceea ce privește planul relațional. Marea majoritate a copiilor sunt cuprinși în învățământul preșcolar, cadrul grădiniței depășind orizontul restrâns al familiei și punând în fața copiilor cerințe noi, mult diferite de cele din etapa antepreșcolară.

Ca metode de grup, ce vizează asimilarea cadrului didactic în grup astfel încât acesta să nu fie perceput de copii ca fiind străin sau exterior grupului, ci ca un participant activ interesat de problemele grupului, se evidențiază: discuția în grup, fie cu scopul asigurării și asimilării optime a cunoștințelor, fie pentru a găsi modalitățile de soluționare a unor probleme apărute la un moment dat; decizia în grup cu scopul de a-i obișnui pe copii cu

Termen: 12 mai 2011

Responsabil: profesor diriginte Romaga Maria

Grup de acțiune și consultanță:

Director: prof. Băcanu Lăcrămioara

Consilier educativ: prof. Stanciu Daniela

Profesorii diriginți din școală

Colaborarea cu alți factori educaționali:

D-na Tatiana Vântur, inspector pe probleme educative

Părintele Giosan Theodor, Paroh al Bisericii „Nașterea Maicii Domnului”

DI. Roșca Gheorghe, agent șef adjunct, reprezentant al compartimentului Poliției de Proximitate Psiholog Bucureli Alin

Proiect de lecție

Componenta: Educația pentru valori

Subcomponenta: Educația pentru o societate democratică

Tema: Arta conviețuirii civilizate se învață

Clasa: a VII-a A și B

Obiective de referință: Elevii vor fi capabili:

să cunoască, să recunoască și să folosească principalele reguli de comportare civilizată în următoarele situații: acasă (între membrii familiei), la școală și în locurile publice; să dezaprobe gesturile, cuvintele nepoliticoase; să manifeste o comportare civilizată;

Tipuri de activități: realizarea unui portofoliu; joc de echipă; concurs între echipe;

Metode: dezbateri; exemplificare; dialog; sondaj de opinie; chestionare; fișe de lectură;

Bibliografie:

- Cozma, Traian – Ora de dirigenție în gimnaziu, Ed. Plumb, Bacău, 1994;
- Mihăilescu, Eusebiu – Omul și conviețuirea socială (antologie), Ed. Albatros, București, 1981.

Goethe afirma: *“manierele sunt o oglindă în care fiecare își arată fața”*, iar La Bruyère susține că *“manierele, pe care le neglijăm ca pe niște lucruri, fac adesea ca oamenii să te judece în bine și în rău. O cât de ușoară străduință de a avea maniere plăcute și civilizate te-ar scuti de aprecierile lor defavorabile”*.

La fel ca și alte învățături, comportarea civilizată se învață, se deprinde, se exersează și scopul lecției este de a-i face pe elevi să înțeleagă acest lucru.

Scenariul didactic:

1. Profesorul diriginte, Stanciu Daniela, îi provoacă pe elevi la o discuție menită să clarifice înțelesul titlului ales pentru lecție.

Artă = 1. activitate a omului care are drept scop producerea unor valori estetice și care folosește mijloace de exprimare cu caracter specific; totalitatea operelor (dintr-o epocă, dintr-o țară etc.) care aparțin acestei activități;

2. îndemânare deosebită într-o activitate; pricepere, măiestrie;

3. îndeletnicire care cere multă îndemânare și anumite cunoștințe.

Întrebare: La ce anume face trimitere cuvântul *artă* în contextul în care este folosit aici?

Conviețuire = coabitare, faptul de a trăi împreună în același loc cu cineva;

Întrebări: - Cum se numește totalitatea oamenilor care trăiesc laolaltă și ce anume determină acest fapt?

(Societate = totalitatea oamenilor care trăiesc laolaltă, fiind legați între ei prin anumite raporturi economice)

- Putem trăi izolați de restul lumii? De ce nu?
- Care este forma de organizare și de conducere a societății?
- Democrația înseamnă oare că putem face fiecare ce dorim sau înseamnă că putem face ceea ce dorim în limita unor legi, reguli?
- Care este opusul democrației?

Civilizat, ă = 1. care are o cultură și o tehnică înaintată, care a ajuns la un nivel superior de civilizație, la un standard de viață ridicat;

2. care este manierat, politicos;

Întrebare: Ce înseamnă, de fapt, a fi manierat, politicos?

Joc: Atât elevii, cât și cadrele didactice care iau parte la activitate vor primi cartonașe pe care sunt notate cuvinte ce pot fi asociate noțiunii de politete. Sarcina constă în a stabili care dintre aceste cuvinte reprezintă sinonimele și care sunt antonimele atitudinii pe care o numim politete.

În funcție de acestea, participanții la lecție se vor împărți în două echipe.

Întrebare: Cunoașteți vre o maximă care să sintetizeze ceea ce s-a discutat până în acest moment legat de tema lecției?

2. Lansarea unui concurs între cele două echipe.

Elevii au avut ca sarcină pregătitoare a activității căutarea nu doar de maxime și aforisme, ci și de proverbe și zicători care să reflecte gândirea populară despre felul în care trebuie să ne comportăm unii cu alții. Fiecare echipă va primi cartonașe pe care sunt notate jumătăți de proverbe, urmând ca, la anumite intervale de timp pe parcursul lecției, să încerce să le pună cap la cap pentru a le reconstitui.

3. Celălalt profesor diriginte, Romaga Maria, inițiază o dezbatere cu elevii, având ca suport un chestionar, ce conține o serie de întrebări care vizează doar câteva aspecte ale comportării civilizate, și anume: reguli de politete pe care le respectăm acasă, reguli pe care le respectăm la școală și cele pe care le respectăm în societate.

Elevii și profesorii prezenți vor fi rugați să susțină în continuare dezbateră, prin exemple personale sau din diverse surse și să spună dacă au fost vreodată martori ai unor situații de impolitete gravă, dacă au luat atitudine în fața acestor situații, etc. De asemenea, se vor face referiri și la rezultatele sondajelor de opinie pe care elevii claselor a VII-a le-au efectuat în rândul elevilor din școală.

MANAGEMENTUL COMPORTAMENTELOR DEVIANTE ALE ELEVILOR

Prof. psihopedagog: Corăbian Aurora
Colegiul Național "Petru Rareș" Beclean

FUNDAMENTARE TEORETICĂ

În anul 1973 a fost decernat unor savanți (K. LORENZ, N. TINBERGEN și K. von FRISCH)-Premiul NOBEL pentru studiul comportamentelor, animalelor, păsărilor și insectelor (albinelor) dar, un asemenea premiu nu a fost cucerit, deocamdată pentru studiul com-

clasă, ci prin fiecare contact relațional cu copiii și părinții desfășoară o muncă de creștere și dezvoltare, de conducere și direcționare. Activitățile instructiv-educative ale clasei urmăresc în permanență realizarea unei sincronizări între obiectivele individuale ale elevilor cu cele comune ale clasei, evitând suprapunerile ori risipa și contribuind la întărirea solidarității grupului. De asemenea, ele trebuie să îndrume elevii pe drumul cunoașterii prin intervenții punctuale adaptate situațiilor respective, prin sfaturi și recomandări care să susțină comportamentele și reacțiile elevilor. Alte roluri ale activităților instructiv-educative:

- motivare (consolidează comportamentele pozitive; orientează valoric tendințele negativiste identificate în conduitele elevilor)
- consiliere (prin activitățile școlare, dar și cele extrașcolare)

La baza acestor activități trebuie să stea copilul, dezvoltarea individualității, înclinațiilor sale.

Profesorul Dan Potolea de la Universitatea din București dă câteva exemple de astfel de activități de optimizare a managementului clasei de elevi:

- diversificarea studiilor
- cursuri opționale
- schimbarea structurii clasei de elevi: clase de nivel, grupe de nivel, clase speciale

Clasa poate fi tratată ca și cum toți elevii ar fi egali între ei (organizare frontală). Această formă organizatorică predispune la utilizarea metodelor expunerii și a conversației. Pot fi introduse anumite diferențieri la nivelul tipului de întrebări formulate și la nivelul timpului de organizare a răspunsurilor. Clasa poate fi organizată și grupal (de la 2 la mai mulți elevi, pe echipe în funcție de anumite criterii, astfel rezultând :

- grup **omogen**: elevii sunt incluși în funcție de interese, capacități, rezultate școlare comune, și dispun de:

- sarcini de instruire distribuite diferențiat ;
- îndrumarea permanentă a cadrului didactic;
- timp de instruire distribuit neuniform;

- grup **eterogen**: elevii sunt incluși posedând interese, capacități, rezultate școlare diferențiate, și dispun de:

- sarcini de instruire diferențiate sau comune (diferențiate la nivel de dificultate și chiar la nivel de conținut)

Din punct de vedere pedagogic se recomandă o echilibrare a celor două forme.

Grupul omogen este mai profitabil din punct de vedere intelectual, în timp ce grupul eterogen este mai adecvat integrării sociale a elevilor.

Iată și câteva situații de evitat :

- supraîncărcarea – intervine când profesorul este prea plictisitor
- supraîncărcarea prin exces de explicații – profesorul acordă prea mult timp indicațiilor și explicațiilor
- fragmentarea inutilă a activității – o activitate este prezentată fragmentat, deși natura ei nu implică acest tip de abordare.

Bibliografie

1. Iucu, Romiță, Managementul clasei de elevi, 2005
2. Joița E., Management educațional, Editura Polirom, Iași, 2000
3. Zlate, M., Tratat de psihologie organizațional-managerială, Polirom, București, 2004

- b. monitorizarea performanței
- c.. selectarea sarcinilor de lucru
- d. evaluarea
- coordonarea temelor pentru acasă
- coordonarea discuțiilor în clasă
- coordonarea proiectelor și a învățării prin problematizare

Clasa de elevi, ca un univers socio-relațional complex, dezvoltă o varietate de relații și interacțiuni din care elevul deprinde o serie de norme și valori pe care le dezvoltă pe termen lung. Această deprindere, internalizare sau chiar învățare socială este dependentă de funcționarea unor factori de supradeterminare ai comportamentului social. E important de menționat la acest nivel, că relațiile interpersonale de influențare nu se manifestă doar ca rezultate ale unor afinități personale, ci sunt determinate și de poziția pe care o ocupă fiecare în ierarhiile subiective și obiective ale grupului-clasă. Totodată, asemenea interacțiuni, soldate sau nu cu un rezultat, pot fi considerate efectul participării conștiente sau inconștiente, dorite sau nedorite, a membrilor grupului-clasă. Asemenea constatări au contribuit la alimentarea unor puncte de vedere interesante, potrivit cărora relațiile interpersonale au, în primul rând, un caracter impersonal, esența lor rezidând în interacțiunea rolurilor, funcțiilor și a statutelor sociale

Bibliografie:

1. Romita B. Iucu- Managementul și gestiunea clasei de elevi, Editura Polirom, 2000
2. Elena Joița- Management educațional, editura Polirom, 2000

STRATEGII DE OPTIMIZARE A MANAGEMENTULUI CLASEI

Prof. Vasluianu Bogdan Grup Școlar Al. I. Cuza, Slobozia

Etimologia termenului de management (Cf. E. Joița, 2000) provenită din lat. *manus-agere* (mâna, manevrare, pilotare, conducere, strunirea cailor), fr. *manège*; it. *maneggio*; engl. *to manège* (a reuși, a conduce, a rezolva, a face față, a dirija, a izbuti, a struni elemente pentru un țel, a administra, a manevra, a stăpâni, a se descurca, a găsi mijloace, a reuși, a se pricepe să).

Sistemul educațional este unul dintre cele mai vaste subsisteme ale societății și nu doar din acest punct de vedere este mai dificil de managerizat după criteriile coordonării resurselor umane, materiale și financiare, al rezultatelor eficiente, dar mai ales al satisfacției partenerilor principali: profesorii și elevii.

Pedagogul Leroy afirma : *Copilul ființă umană, situat într-un anumit mediu, este profund influențat de acesta (factor relațional); comportamentul său diferă după cum trăiește solitar sau în colectiv și depinde, într-o măsură de natura relațiilor cu partenerii. Maturizarea nu aduce decât potențialități pe care interacțiunile sociale trebuie să le actualizeze.* Prin urmare, dezvoltarea intelectuală a elevului, atitudinile sale cu privire la obiectivele educative ale școlii și rezultatele sale sunt condiționate de relațiile acestuia cu profesorii și colegii. Învățământul presupune un sistem social de educație în care profesorul trebuie să stabilească relații de cooperare cu elevii și părinții acestora. Ei nu educă numai la catedră, în

portamentului uman, deosebit de complex și care stă sub semnul unei stringente nevoi de a fi cercetat, înțeles și corect dirijat. După cum se știe, nu există încă o știință a studiului comportamentului uman, deși nevoia este unanim resimțită. Disciplinele științifice care au înregistrat succese notabile în acest domeniu sunt: praxiologia, logica deontică, psihologia. Rezultatele și eforturile lor se cer conjugate cu cele ale sociologiei, antropologiei, biologiei, etologiei, medicinei, ciberneticii, teoriei sistemelor, filosofiei, eticii etc. Este unanim însă admis faptul că cercetarea comportamentului uman trebuie să pornească de la **PERSOANA UMANĂ**, ca sistem individual integral. O definim ca sistem pentru că are structură, îi acordăm atributul de individualitate pentru a sublinia ontologic unicitatea ei, iar valoarea de integrală o gândim în sens profund existențial.

Tema pe care v-o propun nu este deloc nouă. Ea a constituit obiectul multor debateri psiho-pedagogice. Ea revine în actualitate, pentru că școala se confruntă astăzi cu probleme din ce în ce mai dificile privind comportamentul elevilor.

Scopul temei propuse pentru dezbateri este:

- oferirea unor sugestii explicative privind înțelegerea fenomenului adaptării / inadapării școlare, în vederea prevenirii și combaterii eficiente a devierilor comportamentale ale elevilor;

- analizarea diferitelor aspecte ale „insuccesului școlar”, cu scopul înțelegerii sale corespunzătoare și a adaptării celor mai potrivite măsuri de prevenire și înlăturare a efectelor lui.

Un elev este adaptat școlar atunci când realizează adaptarea pedagogică (instrucțională) și adaptarea relațională. Prima înseamnă disponibilitatea elevului de a-și însuși informațiile transmise și de a le operaționaliza în mod creativ. Cea de-a doua se referă la capacitatea elevului de a relaționa cu profesorul și cu ceilalți elevi, de a interioriza normele școlare și valorile sociale acceptate.

Nu este ușor, nici chiar pentru psihologi și pedagogi experimentați, să se definească multiplele cauze ale comportamentului școlar deviant.

J. Thurston, J. Feldhusen și J. Benning enumeră 24 de factori ai mediului familial care induc comportamentul deviant, în urma unor cercetări făcute în S. U. A. Acești factori sunt semnificativi și pentru România.

lăță câțiva dintre ei:

- Regulile tatălui sunt prea lejere sau prea stricte sau lipsite de coerență;
- Indiferența sau ostilitatea părinților față de copii;
- Părinții au servicii total diferite și, în general, au prea puține lucruri în comun;
- Părinții nu vorbesc între ei despre copii și despre problemele lor;
- Părinții nu se iubesc, sunt reci unul cu celălalt;
- Părinții îi dezaprobă pe copii mai mult decât îi încurajează;
- Mamele nu sunt fericite în mediul în care trăiesc;
- Copiii sunt pedepsiți de părinți pentru absolut orice greșală;
- Părinții lasă pe prietenii copiilor lor să aibă o influență hotărâtoare asupra acestora, pentru a-și masca dezinteresul;
- Părinții își petrec timpul lor liber în mod negativ.

Anxietatea - provocată și de profesor, dacă acesta are obiceiul să judece elevul în fața colegilor etc.

Asemenea profesori ajung adesea să fie bătuți de elevi; spre exemplu, se înregistrează multe asemenea cazuri în Marea Britanie. Studiile britanice recomandă profesorului modern

să fie o personalitate pozitivă, care să dispună de metode de predare eficace, să stabilească și să mențină standarde comportamentale coerente; care să fie sprijinit de directorul școlii / liceului pentru măsurile disciplinare pe care le ia; să aplice standardele de comportament tuturor elevilor, cu consecvență.

În plus, profesorul modern are nevoie de sprijinul părinților elevilor, de cunoștințe psihologice solide și de intuiție psiho-pedagogică, pentru a putea diagnostica și trata comportamentele inadecvate; de influența pozitivă a directorului, de impunerea unor măsuri stricte de respectare a disciplinei.

Deși ieșirea din conformismul infantil îmbracă forma multor stridențe, excentricități, nesupunerii, cu timpul adolescentul va realiza penibilul situației și faptul că doar integrarea e calea de emancipare și valorizare.

Să-l ajutăm, pentru aceasta, orientându-l spre un **ideal în viață**, nu numai profesional, ci și un țel duhovnicesc, spre împlinirea lui sufletească. Educația religioasă poate ajuta foarte mult spre aplanarea acestor comportamente deviate, supărătoare.

Bibliografie

- „**Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și gradele didactice**”, Coordonator Constantin Cuciș, Editura Polirom, 1998;
- „**Profesorul - între autoritate și putere**”, Emil Stan, Editura Teora, Colecția „Psihologie aplicată”, 1999;
- „**Experiența duhovnicească și cultivarea puterilor sufletești. Contribuții de metodologie și pedagogie creștină.**”, Pr. Dr. Eugen Jurca, Editura Marineasa, Timișoara, 2001.

ÎNVĂȚAREA PRIN COOPERARE – PREDICTOR AL REUȘITEI ȘCOLARE

Prof. **Liana Moldovan**, Grădinița Nr. 6 Bistrița
Prof. **Bofă Veta**, CSEI NR 2, Bistrița

Învățarea prin cooperare a apărut oarecum ca o reacție la învățarea (și evaluarea) de tip competitiv, care promovează, întărește numai pe acei elevi care înregistrează constant succes în învățare. Pentru ceilalți...un eșec produce (de cele mai multe ori) alte eșecuri. Deși opinia potrivită căreia climatul afectiv din colectivele de elevi are o contribuție hotărâtoare la obținerea unor performanțe superioare este larg răspândită, mediul școlar cunoaște, în general, o organizare competitivă. Mulți profesori consideră că numai relațiile competitive dau naștere unei motivații adecvate. În prezent, în pedagogie și în psihologia educației există o dispută cu privire la avantajele pe care le oferă cele două practici educative folosite în proporții diferite în școli; competiția și cooperarea. Studii recente arată că elevii lucrează, în condiții de cooperare, în grupuri ce au o sarcină de învățare comună, numai 4,6% din timpul pe care îl petrec în clasă. Se semnalează că, în mod tradițional mediul școlar se constituie ca un mediu competitiv, resimțit de către elevi datorită manierei de notare practicate de majoritatea profesorilor, care are darul de a stimula competiția. Alternativa recomandabilă la această modalitate nu este notarea individualizată, care se realizează prin

MANAGEMENTUL INSTRUIRII

Prof. Stoiconi Claudia Colegiul Economic al Banatului Montan, Reșița

Noțiunea de management al instruirii intervine când profesorul se află în postura de a coordona spațiul, materialele, echipamentele aferente, kinetica și proxemică elevilor, precum și a materialului de studiu propriu-zis, integrate într-o arie curriculară sau într-un program de studiu.

Deprinderi manageriale ale procesului instructiv:

1. Managementul ritmului procesului de instruire se referă la modul în care profesorul coordonează și direcționează ritmul activităților în timpul orei:

- evitarea discontinuității
- schimbarea bruscă a tipului de activitate- în acest caz profesorul intervine brusc într-o activitate în desfășurare, nu anunță și oferă anumite sugestii pentru o altă activitate;
- abandonarea temporară a unui tip de activitate- profesorul abandonează pentru moment activitatea, trece la alta și apoi revine la cea inițială;
- abandonarea unui tip de activitate înainte de finalizarea acesteia- profesorul abandonează o activitate, trece la alta și nu mai revine la prima.
- evitarea încetinirii ritmului
- supraîncărcarea- intervine în momentul în care profesorul este prea plictisitor;
- supraîncărcarea prin exces de explicații- profesorul acordă prea mult timp explicațiilor;
- supraîncărcarea prin exces de amănunte- profesorul devine preocupat de detalii, în detrimentul ideii principale;
- încetinirea ritmului prin utilizarea excesivă a materialului și echipamentelor aferente- profesorul utilizează în mod excesiv materialele didactice, elevii fiind distrași de la conținutul comunicat;
- fragmentarea inutilă a activității- o activitate este prezentată fragmentat, deși natura ei nu implică acest lucru.

2. Promovarea activităților în grup:

- managementul tipului de grup cu care se lucrează
- managementul responsabilităților la nivel de grup
- managementul atenției
- Evitarea saturației (plictisului):
- prezentarea progresivă a materialului de studiu;
- varietatea;
- provocarea.

3. Prezentarea succesivă a activităților și integrarea activităților instructive suplimentare:

- coordonarea recapitulării zilnice a materiei
- coordonarea recapitulării prezentărilor/ lecțiilor propriu-zise
- coordonarea lucrului individual în clasă:
- a. prezentarea sarcinilor de lucru

bagajului bogat de cunoștințe pe care trebuie să îl posezi în material de lucru ușor de asimilat de către copii, presupune adaptabilitate, flexibilitate și capacitate de inovație.

Experți în managementul clasei și educatori cu experiență au ajuns la concluzia că deciziile pe care profesorii le iau în legătură cu alegerea liberă de către elevii lor a locurilor în bancă și cu aranjarea fizică a clasei pot avea un impact major asupra disciplinei clasei și asupra eficacității instruirii. În mod ideal, clasa ar trebui să poată fi frecvent reamenajată în funcție de mărimea grupului de elevi, de momentul zilei, de sarcina pe care o au de îndeplinit, de comportamentul copiilor. Câteva principii de bază ale aranjării clasei sunt: elevii așezați în băncile din spatele clasei vor fi mai tentați să vorbească între ei și să nu fie atenți la lecții; așezarea sub formă de rânduri reduce posibilitatea de interacțiune; copiii își formează ușor obiceiuri și de aceea le va plăcea să stea în același loc; unii colegi sunt izolați în afara grupului de către colegii lor iar o așezare inteligentă în bănci poate reduce impactul acestei izolări; ar trebui luată în considerare posibilitatea desfășurării de activități în care copiii să se ridice de la mese - copiii vor arăta mai mult interes, mai multă atenție, dacă nu vor mai avea de ce să se sprijine; re-aranjarea clasei poate rezolva problemele de comportament.

Există diverse posibilități de amenajare a clasei în ceea ce privește modul de așezare al elevilor în bănci, cu influență directă asupra modului în care aceștia vor comunica și interrelaționa. După cum spune Dr. Fred Jones, autorul cărții *Tools for Teaching* „ideea de bază este ca un bun aranjament al băncilor într-o clasă este cea mai ieftină formă de management al clasei. Este disciplină gratis!”. Mobilitatea profesorului ar trebui să fie scopul oricărei modalități de aranjare a unei clase, însă trebuie să se obțină un echilibru între impresia de stăpân al teritoriului pe care o lasă profesorul și nevoia elevilor de a se simți în largul lor.

Un alt model este cel al „mesei de ședință”. Acest model subliniază rolul grupului mai presus decât cel al individului, aducând elevii laolaltă, dar presupune un efort mai susținut de concentrare. Disponerea băncilor în semicerc sau oval duce la favorizarea interacțiunilor permanente și activismului, încurajând fiecare elev în parte să se implice. Este modul ideal pentru desfășurarea unei lecții sub formă de dezbateri.

Rolul comunicării non-verbale nu poate fi nici el neglijat. Acest fel de comunicare este realizat de obicei în mod subconștient, îl folosim fără să ne gândim la el și de aceea se și spune că limbajul corpului nu minte. Dacă profesorii sunt atenți la limbajul trupului transmis de către elevi, ei își vor da seama când elevii sunt plictisiți sau confuzați, putând să își adapteze astfel stilul. Toate acestea sunt posibile doar printr-un management bun al spațiului, printr-o aranjare optimă a clasei astfel încât profesorul să aibă un contact permanent cu toți elevii pentru ca aceștia să nu se poată substra sarcinilor de lucru, astfel încât prin feedback-ul primit de la elevi să își poată regla în mod continuu modul de acțiune, stilul de predare, conținutul.

Bibliografie:

1. Barnes, Douglas, *From Communication to Curriculum*, Penguin, Harmondsworth, Middlesex, 1976
2. Curzon, L. B., *Teaching in Further Education: an outline of principles and practice*, fifth edition, Cassell, 1997
3. Pânișoara, Ovidiu-Ion, *Comunicarea eficientă*, Editura Polirom, Iași, 2004

« Încercarea de raportare a rezultatelor obținute de elevi, la alte rezultate individuale, realizate de aceeași elevi, în timp »

(Cucoș, 1996), ci una care să încurajeze colaborarea.

Caracteristicile de bază ale învățării prin cooperare sunt:

- Obiectivele de grup;
- Responsabilitatea individuală;
- Asigurarea șanselor egale de succes pentru fiecare membru al grupului;
- Focalizarea pe sarcină;
- Comunicarea deschisă, sinceră a unor informații semnificative între participanți;
- Accentuarea asemănarilor și minimalizarea diferențelor dintre membri;
- Atitudinea pozitivă a membrilor grupului (între ei, unul față de ceilalți).

O modalitate de a-i obișnui pe elevi să lucreze în grupuri este ca aceștia să desfășoare o serie de activități „de practică” pentru a realiza o sarcină prin colaborare. Prin exerciții de construire a echipelor în care elevii realizează ceva împreună, se gândesc la un subiect de interes sau rezolvă o problemă, aceștia exersează abilitățile de care au nevoie pentru a lucra bine în grupuri. Aceste activități ajută la stabilirea unor norme de comportament dorite și asigură feedback-ul necesar grupurilor. Alocarea de timp pentru a le arăta elevilor cum să lucreze bine cu colegii poate face învățarea prin cooperare mai eficientă și mai productivă.

Beneficiile grupării elevilor pentru a învăța prin cooperare depășesc cu mult orice dezavantaj. Prin utilizarea acestor strategii, vor avea de câștigat nu numai elevii, ci și învățătorii, prin crearea unui mediu centrat pe elevi, în care toată lumea interacționează și lucrează bine împreună.

BIBLIOGRAFIE

- Cosmovici A., Iacob, L.(2008) - “ *Psihologie școlară*”- Polirom, București;
- De Peretti A., Legrand J.A., (2001) “ *Tehnici de comunicare*” Polirom, București;
- Pânișoară, I.O.(2009) “ *Profesorul de success - 59 de principii de pedagogie practică*”, Polirom, București

CE ÎNSEAMNĂ CONCEPTUL DE MATURITATE ȘCOLARĂ

Prof. consilier **Marton Eniko**
Grădinița „Albă ca Zăpada” Beclean

Învățământul școlar cere nu numai capacități intelectuale generale potrivite vârstei copilului ci înainte de toate acomodarea cu cerințele noi, integrarea conștientă în mediul și procesul de învățământ din școală.

E nevoie deci de o maturitate școlară a personalității, o dezvoltare fizică și psihică adecvată, pentru ca munca în școală să fie eficientă.

În dezvoltarea copilului maturitatea fizică și psihică nu merg întotdeauna mână în mână; se poate întâmpla ca un copil bine dezvoltat fizic să nu fie și psihic pregătit pentru a începe școala sau invers. Maturitatea școlară a copilului de 6-7 ani arată sfârșitul unui pro-

ces intern de dezvoltare, un salt calitativ. Putem interveni în acest proces pentru a ajuta copilul, dar în nici un caz să-l grăbim.

Copii devin pregătiți pentru școală din punct de vedere psihic numai după împlinirea primilor 6 ani de viață. Numai după această vârstă dezvoltarea lor intelectuală ajunge la un nivel la care ei să fie capabili de achiziționarea unor cunoștințe noi, și de muncă în grup.

Când ajunge copilul la maturitate școlară?

Dezvoltarea fizică a copilului înseamnă nu numai dezvoltarea în greutate și înălțime ci și dezvoltarea sistemului osos, a sistemului muscular și a sistemului nervos central. Copilul care s-a maturizat pentru școală e capabil să-și controleze dorința de mișcare, sentimentele, să-și coordoneze tot mai bine mișcările. La vârsta aceasta s-a format și stabilizat și folosirea mâinii dominante. Nu este absolut nici o problemă dacă copilul dumneavoastră este stângaci. O importantă condiție a învățării scrisului este nivelul de dezvoltare anatomică a mâinilor și degetelor. Copilul nu trebuie să deseneze frumos, ci să aibă siguranță în mănuierea creionului.

Maturitate școlară văzută din punct de vedere psihologic este un lucru complex: presupune o dezvoltare adecvată a comportamentului, acumularea unor cunoștințe generale a unor priceperi și deprinderi practice. Un copil pregătit pentru școală se caracterizează prin interesul și dorința de a învăța, prin sete de cunoaștere. Copilul știe să deosebească jocul de o activitate școlară, are voința și conștiința unor reguli, tinde spre independență. Poate să se concentreze 10-15 minute. Toate acestea înseamnă o maturizare socială datorită căreia copilul poate să participe la activitățile grupului de elevi.

Pentru a învăța este nevoie desigur de o capacitate intelectuală adecvată, de a conștientiza diferența dintre: sus-jos, stânga-dreapta, dedesubt-deasupra, mai mic-mai mare. Acestea au un rol pregnant în învățarea scrisului și cititului.

Una din condițiile prioritare a învățării eficiente este atingerea unui nivel bun de dezvoltare a limbajului, formarea corectă și clară a sunetelor, vocabular bogat. Copilul ajuns la maturitatea școlară are cunoștințe cantitative: nu numai că știe să numere, dar cunoaște și folosește noțiunile de „mai mult”, „mai puțin” și totodată e capabil să facă operații aritmetice cu obiecte. I s-a format deja capacitatea de observare necesară învățării, e capabil să memoreze informații, fenomene văzute sau auzite, având o memorie tot mai largă și tot mai exactă.

PROBLEME GENERALE ALE MANAGEMENTULUI CLASEI

Prof. drd. **Ligia Dănilă**, Școala Generală „Liviu Rebreanu”, Beclean

Prof. **Leon Dănilă**, „Colegiul Național Petru Rareș”, Beclean

- 1.Delimitări
- 2.Rolurile manageriale ale educatorului
- 3.Dimensiunile managementului clasei de elevi
- 4.Proceduri si strategii de intervenție ale cadrului didactic

„Școala tradițională este organizată pentru a comunica elevilor cunoștințele și tehnicile prevăzute de programele speciale ale fiecărui obiect de învățătură”.(G.Leroy-Dialogul în educație)

zând atât mediul social, cât și persoanele publice. Perspectiva ecosistemică identifică următoarele categorii de factori care pot determina indisciplina elevilor: cauze referitoare la elev, cauze referitoare la grupul clasă, cauze referitoare la profesori, cauze referitoare la mediul școlar, cauze referitoare la mediul social și mass-media.

Regulile pot fi completate și cu o listă a consecințelor nerespectării regulilor.

Este de dorit ca regulile pentru elevi să fie însoțite de drepturi ale acestora (ex. Dreptul de a refuza să răspundă la o întrebare a profesorului), făcându-i astfel pe elevi să conștientizeze că pe lângă obligații au și avantaje dacă respectă regulile.

Concluzionând, se spune că „dacă un copil sau un tânăr e trist sau tăcut înseamnă că e bolnav”. Trebuie să ne așteptăm să avem probleme de disciplină în clasă, ca un spațiu în care conlucrează nu unul, ci mai mulți copii și tineri. Specialiștii pot îndruma profesorii cum să procedeze sau să nu procedeze, însă totul ține de personalitatea și de experiența fiecăruia la clasă. Respectarea regulilor este necesară pentru buna desfășurare a activității didactice, prin urmare ar trebui să ne întocmim la începutul fiecărui an școlar un plan managerial de prevenire și corectare a problemelor disciplinare. Cu toate acestea, disciplina trebuie să fie permisivă, să valorizeze și să nu încorseteze elevul. Elevii sunt persoane în formare, au nevoie să greșească pentru a evolua și pentru a-și exprima individualitatea.

Bibliografie:

- Bocoș, M., „Didactica disciplinelor pedagogice. Un cadru constructivist”, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2007;
- Boja A., „Strategii manageriale de inducere a comportamentului disciplinat la elevi” în Ionescu, M., „Abordări conceptuale și praxiologice în științele educației”, Eikon, Cluj-Napoca, 2007;

ORGANIZAREA SĂLII DE CLASĂ – ELEMENT CHEIE ÎN EFICIENTIZAREA COMUNICĂRII

Profesor înv. preșcolar **Anca Buzilă** Grădinița nr. 15 Sibiu

Desfășurarea cu succes a procesului de învățământ presupune, pe lângă o mare atenție acordată conținutului care urmează a fi transmis, folosirea mijloacelor și metodelor adecvate, precum și amenajarea optimă a spațiului, astfel încât să fie înlăturate barierele care pot împiedica procesul de comunicare eficientă atât de necesar pentru transmiterea/acumularea cunoștințelor (bariere de natură ambientală - de mediu: gălăgie, frig, întuneric, bariere care țin de elevi - reticență, ADHD, alte particularități psiho-individuale și bariere care țin de profesor - stil de predare, limbaj greoi, ritm alert de exprimare, voce stridentă etc.)

Comunicarea stă la baza procesului de predare-asimilare a cunoștințelor, specificul său în învățământ constând în abilitatea fiecărui cadru didactic de a se adapta la particularitățile de vârstă și individuale ale fiecărui copil, de a-și adapta stilul și metodele, de a-și organiza spațiul și materialele astfel încât să asigure eficiența maximă a procesului de învățământ și depășirea barierelor de comunicare. A fi profesor bun presupune transpunerea

abordate și temele ; Ce înseamnă a fi tolerant?, Convenția ONU cu privire la Drepturile copilului; Cum participăm la viața școlii.

Am preluat din planul de activități pe acelea de un interes maxim pentru ambele etnii: Realizarea unui spectacol cu titlul: *Avem același Moș Crăciun*, a unui spectacol comun românilor și rromilor, intitulat: *Mama mea e cea mai bună!*, un altul sub genericul: *Iisus ne ocrotește pe toți* și o excursie la mănăstiri și case memoriale, în Munții Neamțului.

Simbolul etniei rrome este *roata*, ceea ce semnifică nestatornicie, călătorie, libertate. Elevii rromi au mari nevoi educative și afective, ceea ce presupune un plan de activități bine gândit, o schimbare a stilului de viață a acestora, fără a-i obliga să execute ceva. Mai mulți specialiști sugerează ideea *de joc* cu suport atractiv despre regulile de igienă, reguli care se vor transforma în obișnuință. Copilul va fi apreciat, va fi răsplătit și va fi conștient de apartenența la grup școlar. Dacă familia nu-i poate oferi un cadru favorabil, măcar școala să-i asigure copilului un spațiu prietenos, un climat afectiv, unde să se simtă bine și să pară important.

STRATEGII MANAGERIALE DE PREVENIRE A COMPORTAMENTULUI INDISCIPLINAT LA ELEVI

Prof. Pleșa Niculina Grup Școlar Forestier Bistrița

Problema disciplinei în clasa de elevi a fost atât de amplu tratată în pedagogie, astfel încât s-a ajuns la saturație. Astfel, în ziua de astăzi, subiectul este aproape abandonat. Democrația a intrat în școlile noastre. Profesorii autoritari și disciplina dură au fost înlocuiți cu permisivitate și libertate aproape absolută pentru elevi. Cadrele didactice sunt considerate învechite, „moda” cere profesori deschiși și prietenoși, foarte bine pregătiți și liberari în gândire și comportament. Astfel de profesori dorește toată lumea, dar se dorește și restabilirea ordinii și disciplinei în școli, căci numai astfel educația va fi de calitate, iar actele de violență în școli nu vor ajunge pe prima pagină a ziarelor de scandal.

Există câteva **principii** care trebuie să fie urmărite referitor la fenomenul indisciplinei în școală: de câte ori un profesor reacționează față de un elev, alți 20 sau 30 învață o lecție; problemele de disciplină apar în orice clasă; disciplina nu înseamnă a face liniște / climatul disciplinat este o variabilă subiectivă (pentru un profesor i se poate părea indisciplinat un elev care vorbește neîntrebat, pentru un alt profesor – elevul i s-ar părea interesat de subiectul tratat); nu există soluții general valabile; dacă ar fi existat le-ar fi descoperit cineva; informația este cheia (înarmează profesorul cu mai multe metode de prevenție și intervenție).

Disciplina este o activitate condusă de profesor prin care acesta caută să ghideze, să direcționeze spre comportamente dezirabile și în același timp să contracareze comportamentele care împiedică asupra drepturilor altora, fie ei profesori sau elevi. (Rogers)

Disciplina este un proces care presupune din partea profesorului eliminarea comportamentelor indezirabile și inducerea comportamentelor pozitive, dezirabile în rândul elevilor.

Perspectiva ecosistemică presupune că un comportament este plurideterminat, nu numai de valorile și caracteristicile personale, ci și de comportamentul celor din jur, inclu-

Actul educativ este orientat în funcție de exigențele societății, către un anumit tip de personalitate umană.

Clasa este un grup care are propria taină. Fiecare clasă reprezintă o organizare dinamică și o structură specifică. Ea este un proces dinamic, structura grupului se schimbă”. Elevul, în condițiile vieții școlare, nu trăiește izolat ci într-un angrenaj social, viața sa afectivă, activitatea intelectuală și nu mai puțin cea profesională desfășurându-se în interiorul și în interdependență cu mediul social înconjurător sau în condițiile date de acesta. Omul stabilește relații încă din primele etape ale vieții sale, din fragedă copilărie, copilul stabilește relații de coloratură socială mai întâi cu mama apoi cu ceilalți membri, iar pe măsură ce crește procesul de socializare se amplifică”, socializarea fiind înțeleasă ca o sporire a capacității de adaptare prin integrare la mediul social și stabilirea unor relații multiple cu diverse persoane.

Managementul clasei de elevi este domeniul de studiu al științelor educației. În cadrul acestuia se studiază atât perspectivele teoretice de abordare ale fiecărei clase de elevi cât și structurile dimensional-practice ale acestora (ergonomică, psihologică, psihosocială, normativ-relațională, operațională și creativă), în scopul facilitării intervențiilor cadrului didactic în situațiile educaționale concrete, prin exercițiul microdeciziilor educaționale.

Unii pedagogi printre care Durkheim, Hubert, Cousinet, Leroy, au încercat să evalueze rolul factorului relațional în educație. Astfel, Leroy concluzionează: „copilul ființă umană, situat într-un anumit mediu, este profund influențat de acesta, comportamentul său diferă după cum trăiește solitar sau colectiv și depinde, într-o mare măsură de natura relațiilor cu partenerii. Maturizarea nu aduce decât potențialități pe care interacțiunile sociale trebuie să le actualizeze”. Alți specialiști pedagogi, studiind același fenomen au desprins următoarea concluzie: ”Interacțiunile sociale condiționează dezvoltarea intelectuală a elevului, atitudinile sale cu privire la obiectivele educative ale școlii și rezultatele sale, relațiile elevului cu profesorul și colegii influențează foarte mult evoluția atitudinilor, a conduitelor și a cunoștințelor învățate”.

În activitatea instructiv-educativă, cadrului didactic îi revin o serie de roluri, comportamente fundamentale, cu clasa de elevi:

Planificarea - activităților instructiv-educative care determină sarcinile și obiectivele pe variate niveluri, structurează conținuturile esențiale și alcătuiește orarul.

Organizarea - activităților clasei, fixează programul muncii instructiv-educative, structurile și formele de organizare.

Comunicarea - informațiilor științifice, seturi axiologice sub forma mesajelor, stabilește canalele de comunicare și repertoriile comune.

Activitatea educativă - implică și un dialog perpetuu cu elevii ilustrat prin arta formulării întrebărilor dar și prin libertatea acordată elevilor în structurarea răspunsurilor. Dialogul elev-profesor necesită un climat educațional stabil, deschis și constructiv.

Consiliere - prin ajutor, prin sfaturi, prin orientarea culturală și axiologică, cadrul didactic, consiliază elevii în activitățile școlare dar și în cele extrașcolare. Un aport deosebit îl are educatorul în orientarea școlară și profesională.

În concluzie managementul este o caracteristică a oricărei activități organizate, dar problemele de maximă responsabilitate care diferențiază procesele manageriale din învățământ față de procesele din alte sectoare ale vieții sociale, sunt că, în procesul de învățământ conducerea se realizează nemijlocit asupra personalității în formare”. Poți învăța

în patru feluri; pentru școală, pentru viață, pentru tine, și pentru orîșicine”, afirma Nicolae Iorga în cugetările sale.

BIBLIOGRAFIE

Ioan Nicola, Pedagogie școlară, Ed.Didactică și Pedagogică, București, 1982.

1. Ioan Jınca, Manual de management, conducerea învățămîntului, Ed.Didactică și Pedagogică, București, 1993.
2. Marin C.Călin, Teoria și conducerea activităților educative în învățămînt, Ed.Universității București, 1981.
3. Elena Macavei, Pedagogia, Teoria Educației, Ed.Aramis, 2001.
4. Nicolae Iorga, Cugetări, Ed.Albatros, 1972.

RELATIA PROFESOR - ELEV

Prof. **Marian Natașa** Școala Generală Braniștea

Relațiile profesor–elev sunt variate și se constituie într-o rețea de interdependențe. Relațiile informațional–cognitive și relațiile afective sunt subordonate relației de conducere–influențare. Atât relația informațional–cognitivă, cât și cea afectivă, se stabilesc cu scopul de a-i influența pe elevi, și aceasta în multiple sensuri: pentru însușirea cunoștințelor, pentru determinarea unor stări afective favorabile receptării mesajului emis de profesor, pentru determinarea unor modificări de comportament sau stabilizarea unor trăsături de caracter. Profesorul declanșează și întreține interesul elevilor și dorința lor de a învăța și de a răspunde printr-un comportament adecvat cerințelor lui.

Profesorul trebuie să cunoască psihologia elevului, structurile lui cognitive, precum și metodele și procedeele de a transmite elevilor corpul de cunoștințe și deprinderi din specialitatea sa. El trebuie să dispună de o temeinică pregătire psihopedagogică.

Fiind un act ce ține de sfera relațiilor interpersonale, actul educativ, eficiența sa, se decide pe terenul raporturilor concrete zilnice, dintre profesor și elev. În problema relației profesor – elev, pe lângă o bogată experiență pozitivă ce s-a acumulat în decursul anilor, se constată ca uneori predomină arbitrarul, practici învechite și prejudecăți pe care o atitudine conservatoare le menține. Pentru perfecționarea relației profesor-elev este necesar să se ia în considerație, pe de o parte, obiectivele educației, iar pe de altă parte psihologia tineretului contemporan, actul educativ fiind un proces de continuă invenție socială.

Sursa de nemulțumire a elevilor își are originea în comportamentul unor cadre didactice, în imaginea deformată pe care pe care unii elevi o au despre profesori și profesorii despre ei.

După cum rezultă în urma constatărilor, o parte însemnată din profesori, în aprecierile pe care le fac asupra elevilor, pun accentul cu precădere pe eșecurile acestora, fac prognoze descurajatoare, pierzând din vedere perspectiva optimistă a viitorului elevului.

Orice încercare de a umili sau încurca un elev mai ales în prezența colegilor săi va sfârși printr-un rezultat nedorit; elevul ori se retrage în sine, refuzând să mai comunice, ori reacționează violent față de încercarea de a fi încurcat sau umilit.

✓ Dacă spune adevărul, știe că va fi certat și pedepsit.
OFERĂ-I PRIN FANTEZIE CEEA CE NU-I POȚI OFERI ÎN REALITATE!

Ascultă ce spune copilul!

Fii concis când îți exprimi sentimentele!

Abține-te să le evaluezi sugestiile!

Ai grijă să elaborați împreună un plan pentru implementarea deciziei finale!

Nu fiți dezamăgiți dacă planul eșuează!

BIBLIOGRAFIE:

1. Adele Faber, Elaine Mazlish – Comunicarea eficientă cu copiii, ed. Curtea Veche, 2002
2. Gabriel Albu – Comunicarea interpersonală, Institutul European, Iași, 2008
3. Fr.Lelord – Cum să ne exprimăm emoțiile și sentimentele, ed.Trei, 2003

MANAGEMENTUL CLASEI CU ELEVII RROMI

Prof. **Bădărău Gheorghe**

Școala Lunca Cetățuii, comuna Ciurea, Județul Iași

Fiind o țară cu un procent mare de populație țigănească, problema integrării rromilor, în România, este una din ce în ce mai serioasă. Aceștia sunt dificili prin structura lor dar și prin influențele din afară. Mai ales rromii în vârstă nu sunt conștienți de rolul școlii, de relația acesteia cu factorii economici și sociali, iar cei mici frecventează școala doar ca să-și poată face rost de carnet de conducere auto. La acestea se adaugă și rezervele cu care sunt primiți țiganii în școală, de către elevii români și de părinții acestora, care amenință cu retragerea copiilor lor din unitatea de învățământ. Educația rromilor nu e pe placul multora și de aici o tendință de izolare a lor. Aceștia sunt de mai multe feluri, după ocupații, dar în cele din urmă se împart în bogați și săraci, țiganii bogați disprețuindu-i pe ceilalți.

Nu e ușor pentru un profesor să armonizeze relația dintre români și rromi, pe de-o parte și relația dintre rromii înstăriți și ceilalți rromi, pe de altă parte. De aceea cadrele didactice trebuie să acționeze în comun și să parcurgă următoarele etape: să-i lămurească pe elevii români în privința renunțării la etichetele despre colegii lor rromi; să-i convingă pe primii să înțeleagă, să ierte, să fie toleranți cu elevii rromi, să-și dezvolte capacitățile de comunicare; să identifice aptitudinile comune, care să apropie etniile; să organizeze activități culturale oferind posibilități de afirmare atât românilor cât și rromilor; să identifice particularități semnificative, comportamentale care necesită toleranță și să abordeze din perspectivă multiculturală ideea păstrării elementelor pozitive; să identifice cauzele unor conflicte și să ia măsuri pentru evitarea acestora în perspectivă; să organizeze activități extrașcolare la care să participe cele două etnii.

La ședințele cu părinții, la Lectoratele cu părinții de ambele etnii vor fi dezbătute și temele: Constituția României despre egalitatea dintre cetățeni, libertatea conștiinței, libertatea religioasă și libertatea de exprimare; Dreptul la educație, dreptul la identitate și oportunități egale; Protecția cetățenilor împotriva oricăror forme de discriminare. La Dirigenție vor fi

negi sentimentele copilului (astfel se simte descurajat)
critici și să dai sfaturi (astfel el nu își va asuma responsabilitatea faptei)
cauți argumente și explicații
ignori sentimentele copilului

- **MAI BINE...**

Identifică și tradu sentimentele negative în cuvinte (astfel se simte încurajat să își dea silința)

Acceptă cuvintele prin "mormăieli" (Oh, A) sau prin gestică (încuviințări din cap)

Acceptă și reflectă asupra problemei sale

Oferă prin fantezie ceea ce nu poți accepta în realitate

Acceptă-i sentimentele, chiar și atunci când asigși la unele reacții inacceptabile din partea copilului

TRADU SENTIMENTELE ÎN CUVINTE

- **ÎN LOC SĂ**

Degeaba protestezi. Povestirea din manual este foarte interesantă. Și toate cuvintele sunt ușoare. Nici

măcar nu vrei să încerci!

- **MAI BINE...**

Dacă nu vrei să citești, înseamnă că nu îți place personajul. Am impresia că preferi cărțile despre animale. Te ajut eu să găsești o carte la fel de interesantă, atunci când vom merge la bibliotecă.

ACCEPTĂ-I SENTIMENTELE! Intervenind direct prin sfaturi, suprimi o experiență de cunoaștere.

ÎN LOC SĂ

- Cum de ți-ai pierdut cheia? Ți-am spus de atâtea ori ca buzunarul tău e prea mic. Să vezi ce-ți să spune mama ta, iar va trebui să plece de la serviciu din cauza ta. Ei, lasa, nu e un capăt de țară. Dar, data viitoare să fii mai atent.

- comenzi soldățești :

Ascute-ți creionul ! Aruncă guma ! Scoate-ți caietele !

- comenzi negative :

Nu mai lovi ! Nu fi grosolan ! Nu alerga !

MAI BINE...

- Ce-ai zice să ...?

- Crezi că ar fi de folos dacă?

- Ți se pare logic să?

Chiar și atunci când cere un sfat, copilul nu îl aude, ba chiar i se poate părea: irelevant ("Și ce legătură are cu mine?"); inoportun ("Nu-mi spune mie ce să fac !"); denigrator ("Chiar mă crezi așa de ...")

Întrebările :

Cine a făcut asta?

De ce ai făcut asta?

declanșează o alarmă în sufletul copilului :

✓ Dacă minte și scapă neprins, va simți ușurare (pe termen scurt) și vinovăție (pe termen lung)

Universul relațional al clasei de elevi, analizat din punct de vedere al influenței educaționale în contextul grupului școlar și abordat, din punct de vedere științific, sub auspiciile managementului clasei de elevi, devine unul dintre subiectele cele mai importante de a cărui cunoaștere și aplicare depinde succesul demersului educativ al cadrului didactic.

Bibliografie:

- Iucu, R.B., *Managementul și gestiunea clasei de elevi*, Ed. Polirom, Iasi, 2000

- I. Jinga, E. Istrate, *Manual de pedagogie*, Ed. All, București, 1998

**MANAGEMENTUL CLASEI – O NECESITATE
A UNUI ÎNVĂȚĂMÂNT DE CALITATE**

Prof. învă. primar **Călin Leonora**
Șc. Gen. "A.P. Alexi" Loc. Sângeorz-Băi

În condițiile societății moderne, încă de la naștere copilul beneficiază de binefacerile civilizației (televizor, radio, calculator, video, etc.) cu emisiuni pentru copii care constituie o adevărată " școală " de instruire și educare.

Aceasta face ca încă de la intrarea copilului în grădiniță să dețină multe informații, precum și capacitatea de comunicare cu cei din jur.Fenomenul integrării copilului în activitatea școlară este un fenomen complex. În sistemul actual nu numai mama are funcția de a contribui la pregătirea copilului preșcolar la integrarea școlară, ci întregul ciclu preșcolar realizează aceasta prin sarcini judicios gradate.

Experiența dobândită de învățământul preșcolar atestă că grădinița îndeplinește în bune condiții sarcinile privind pregătirea copiilor preșcolari pentru trecerea la activitatea de învățare.

Am observat la acești copii comportamente de adevărați școlari, susținerea unui dialog cursiv, o capacitate de exprimare corectă și estetică, gândire pregătită pentru judecată logică, etc.

Trebuie reținut însă că la asemenea rezultate s-a ajuns prin exerciții judicios gradate pe parcursul anilor de activitate instructiv-educativă.

În concluzie, considerăm că a lucra la grupa mare (clasa pregătitoare și clasele primare) fără o experiență prelabilă, în condițiile realității învățământului românesc ar fi hazardantă.

În grădinița noastră am putut cuprinde pe toți copiii de grupă mare, aceștia fiind împărțiți în patru grupe mari de copii (astfel în grădinița noastră funcționează patru grupe mari pregătitoare și o grupă mică- mijlocie)

Am căutat să-mi organizez în așa fel copiii în clasă în trei grupe și anume : o grupă cu copii care au mai frecventat grădinița (o grupă de copii de 6 – 7 ani), cea de-a doua grupă cu copii care nu au frecventat grădinița sau care au frecventat-o cu salturi iar a treia grupă a cuprins copii de 4- 5 ani și cei trecuți de 5 ani și au frecventat grădinița în grupa mică-mijlocie.

Am lucrat individual și în mod special și individual cu copiii din grupa a doua, respectiv cu cei care nu au frecventat grădinița și au nevoie de o pregătire prelabilă pentru școală.

De asemenea am lucrat și cu cea de-a treia grupă de copii, încercând să nu îi supraîncarc și să le transmit cunoștințe respectând programa în funcție de nivelul lor de pregătire și vârstă pe care o au.

Lucrând astfel, am reușit an de an să dau școlii copii bine instruiți și educați din toate punctele de vedere, copii care, odată ajunși la școală au fost majoritatea notați cu calificativul F.B., primind mulțumiri din partea colegelor învățătoare caren i-au preluat în clasa I.

Organizarea omogenă a colectivelor de copii presupune, evident, existența unor clase cuprinzând copii foarte buni care au frecventat grădinița, și a altora cu copii slabi sau foarte slabi care nu au frecventat grădinița, dar și copii de aceeași vârstă.

Prin caracterul său de mediu instituționalizat, grădinița și școala oferă repere specifice în care se va înscrie relația educatoare- copil, învățătoare-elev în procesul educațional și dincolo de acesta

În relația cu copilul dascălul joacă rolul de "model". Înclinația spre imitație a preșcolarilor și școlarilor se manifestă și în preluarea rapidă și fidelă a comportamentelor, limbajului și atitudinilor pe care dascălul le manifestă. De aceea încrederea în sine, echilibrul psihic, capacitatea de comunicare eficientă, dinamismul, simțul ordinii și al frumosului, calități absolute necesare cadrului didactic se vor regăsi și în personalitatea copiilor.

Bibliografie:

- Neacșu, Metode și tehnici de învățare eficientă, Editura Militară, București, 1990;
- Neacșu, Instruire și învățare, Editura Științifică, București, 1990;
- M.Golu, Percepție și activitate, Editura Științifică, București, 1971
- M. Malița, Predarea și însușirea cunoștințelor, Revista Forum nr. 2, 1987.

SINTALITATEA COLECTIVULUI, PERSOALITATEA ELEVILOR ȘI METODE DE CUNOAȘTERE A SINTALITĂȚII COLECTIVULUI DE ELEVI

Înv. **Sabina Sigmirean**
Colegiul Național "Petru Rareș" Beclean

În literatura de specialitate noțiunea de colectiv are o multitudine de sensuri și anume: colectiv ca "totalitate" sau sistem social, ca "grup" de persoane reunite cu scopul desfășurării unei activități etc.

Sensul pedagogic al noțiunii de colectiv presupune reuniunea copiilor într-o unitate microsocială în vederea desfășurării activității instructiv-educative. Prin felul în care se realizează reuniunea, asigură o anumită omogenitate în ceea ce privește vârsta, experiența de viață și gradul de instruire a membrilor componenți.

În calitatea sa de grup social colectivul de elevi se prezintă și funcționează ca o unitate microsocială de sine stătătoare. *Sintalitatea* desemnează tocmai totalitatea trasăturilor ce caracterizează un colectiv concret privit ca un tot, ca un întreg prin care se deosebește de alte colective. Colectivele a două clase paralele, de exemplu, nu sunt identice, fiecare având anumite particularități care, la un loc, circumscriu sintalitatea fiecăreia dintre ele.

În ultima perioadă și structura lecției a suferit modificări, renunțându-se uneori la moment ale acesteia, ca etape distincte. Astfel, se poate renunța la fixarea ca moment de sine-stătător, folosindu-se în schimb fixările parțiale chiar în cadrul comunicării noilor cunoștințe, prin jocuri didactice. Experiența a arătat că, în acest mod, activitatea pentru fixarea cunoștințelor se realizează mai ușor și devine chiar mai eficientă. În orice moment al lecției pot fi folosite jocurile didactice, dovedindu-se deosebit de folositoare.

Realizarea unui joc presupune mai multe etape: pregătirea jocului, a materialului necesar, pregătirea clasei în vederea desfășurării în bune condiții a jocului și desfășurarea efectivă. Aceasta din urmă include mai multe sarcini: anunțarea titlului și a scopului jocului respectiv, explicarea și demonstrarea regulilor jocului, executarea, complicarea lui (dacă este cazul), încheierea cu aprecierile necesare. Elementele de joc pot fi variate: mișcarea, manipularea diferitelor obiecte, întrecerea, așteptarea, surpriza, etc. Este indicat ca jocul să permită și momente vesele, să aibă o încărcătură afectivă și să se asigure întărirea acțiunii prin activități colective sau individuale, prin recompense sau aplauze. Toate acestea contribuie la stimularea forțelor intelectuale solicitate în realizarea sarcinilor jocului didactic.

Jocurile didactice sunt antrenante pentru toți elevii și acționează favorabil și la elevii cu rezultate slabe la învățătură, câștigând încrederea în capacitățile lor, siguranță și promptitudine în răspunsuri. Deci, și aspectul integrării tuturor elevilor clasei în activitate este satisfăcut prin jocul didactic.

Mai mult ca orice altă activitate, cea pentru care —pledez contribuie cel mai mult, chiar dacă uneori fără să-și dea seama elevul, la însușirea sau fixarea unor cunoștințe, pentru că prin această formă de activitate —cuceririle pe plan intelectual sunt rezultatele efortului propriu. În momentul în care un elev cunoaște mai multe cuvinte și le înțelege sensul, stăpânește mai bine limba și dispune de instrumentul principal de cunoaștere și comunicare cu realitatea înconjurătoare.

BIBLIOGRAFIE:

- IFTIME GHEORGHE, Jocuri pentru prescolari si scolarii mici, Ed. didactica si pedagogica, 1976;
- MALITA MIRCEA, Renovarea pedagogiei si a educatiei,|| Revista de pedagogie, nr.1

ASPECTE PRACTICE ALE COMUNICĂRII DIDACTICE EFICIENTE

Prof. Oana Filip Colegiul Național "Ștefan cel Mare", Tg.Neamț

Copilăria este inocență. În sufletul unui copil este atât de multă speranță și dragoste încât răbindu-l i-ai omorî surâsul. Copilăria este cea mai puternică armă împotriva răutăților adânc înrădăcinate în inimile oamenilor. Viața școlară ar trebui să rămână o școală a emoțiilor în care și profesorii și elevii învață să recunoască emoțiile proprii dar și reacții ale celorlalți. Această școală emoțională nu înseamnă doar ceea ce le spun părinții copiilor lor sau ceea ce fac pentru ei; ea presupune, de asemenea, modele oferite de părinți în ceea ce privește felul de a-și tratat propriile emoții.

- ÎN LOC SĂ

Pentru ca activitățile să fie mai plăcute și cunoștințele să fie însușite mai ușor se utilizează jocurile sub forma unor ghicitori sau poezioare - numărători despre numerele 0 - 10, deoarece cu o notă de umor ele descriu chipul cifrelor. Pe parcursul orelor în care se însușesc cunoștințele despre numerele 0 - 10, se pot învăța și unele cântecele, ca de exemplu: „Cântecul numerelor”.

La sfârșitul jocului învățătorul formulează concluzii și aprecieri asupra felului în care s-a desfășurat jocul, asupra comportamentului elevilor, se fac unele recomandări și evaluări individuale sau generale.

BIBLIOGRAFIE :

1. Gabriela Kelemen – *Psihopedagogia jocului*, Editura Universității Aurel Vlaicu, Arad, 2009;
2. Învățământul primar – Editura Discipol, București, 2002;

ROLUL JOCUL DIDACTIC ÎN DEZVOLTAREA VORBIRII ELEVILOR DE CLASA I

Prof. David Constantina Liceul Sportiv, Alba Iulia, Alba

Nivelul de dezvoltare a capacității de vorbire (corectă, conștientă și îngrijită) la venirea copilului în clasa I este determinat, în principal de contribuțiile familiei și a grupului preșcolar. În destule cazuri, preocupările familiei pentru dezvoltarea vorbirii copiilor sunt scăzute ca dimensiuni și modeste din punctul de vedere al competenței științifice. De obicei familia sancționează în exprimarea verbală a copiilor numai abaterile de la adevăr. Activitățile din grădiniță urmăresc acest obiectiv, deci ar trebui să ne așteptăm ca la ieșirea din preșcolaritate copilul să dispună de deprinderi și priceperi de vorbire corespunzătoare. În realitate lucrurile nu stau chiar așa, întrucât nu toți elevii frecventează cu regularitate grădinița.

Dezvoltarea și educarea vorbirii copiilor este o sarcină complexă, ce se realizează treptat pe tot parcursul activităților instructiv-educative din școală. La 6 ani, ca de altfel și la etapa anterioară de vârstă, sunt destul de frecvente tulburările de vorbire la copii. Unele din aceste tulburări sunt inerente acestei vârste, ele sunt legate de insuficiența dezvoltare a organului fonator, de schimbarea dentoitiei, etc. Deseori la aceste dificultăți în dezvoltarea vorbirii se mai adaugă unele lacune de ordin educativ.

Sarcina învățătorului încă din primele săptămâni de școală este de a depista copii cu deficiențe senzoriale, auditive sau vizuale care pot fi corectate cu ajutorul instrumentelor adecvate.

Studiul limbii române, în clasele primare, urmărește să asigure cunoștințele de bază în privința cititului, scrisului, a cunoștințelor despre limbă, a orelor de lectură sau compunere, iar ceea ce trece ca un fir roșu prin toate acestea este corectarea, îmbogățirea și activizarea vocabularului elevilor – formarea unor deprinderi.

Pentru a se ajunge la deprinderi intelectuale temeinice este nevoie de mult exercițiu. Jocul didactic poate aduce varietate în exercițiu, poate înviora lecția și ca urmare drumul spre deprinderi este mai sigur și mai plăcut.

Deducem de aici că în timp ce pentru descrierea fenomenelor psihologice individuale apelăm la noțiunea de *personalitate*, pentru descrierea celor sociale, de grup, apelăm la aceea de *sintalitate*. Analogia se justifică dacă avem în vedere geneza și conținutul celor două noțiuni, *personalitate* și *sintalitate*. Personalitatea rezultă din modul în care sunt dispuse diversele componente psihice într-o constelație irepetabilă, proprie fiecărei persoane, iar *sintalitatea* din conținutul concret și modul în care se manifestă diferite trăsături de grup într-un colectiv concret. Fiecare colectiv are o structură, dar ea nu se manifestă identic, îmbracă nuanțe proprii, irepetabile, specifice numai colectivului respectiv.

De aici rezultă că așa cum obiectul cunoașterii psihologice a elevilor este personalitatea lor, tot astfel, obiectul cunoașterii colectivelor de elevi trebuie să fie *sintalitatea* acestora. Cunoașterea unui colectiv de elevi nu se reduce la cunoașterea personalității fiecărui membru al său, dar acesta nu înseamnă că învățătorul trebuie să facă abstracție, în acțiunea de cunoaștere a colectivului, de personalitatea copiilor. Ca atare cunoașterea *sintalității* colectivului de elevi și a *personalității* fiecăruia din ei sunt două acțiuni care se completează reciproc, fără să se confunde, însă, nici din punct de vedere al obiectivelor urmărite, nici din punct de vedere al metodelor folosite.

Ținând seama de interdependența care există între *sintalitatea* colectivului și *personalitatea* membrilor săi va trebui să apelăm la metode specifice, cu condiția ca ele să fie astfel aplicate și folosite, încât să ne ofere cât mai multe date despre colectiv ca unitate socială, ca un tot.

Principalele metode și tehnici de cunoaștere a *sintalității* colectivului de elevi sunt:

Observația psihologică, care constă în înregistrarea și prelucrarea datelor despre colectiv obținute în urma unui contact nemijlocit cu această realitate. Avantajul ei constă în aceea că învățătorul este pe de o parte, o persoană pregătită din punct de vedere psihologic pentru efectuarea observațiilor, iar pe de altă parte, este un coparticipant la viața și frământările colectivului, prezența sa nu denaturează fenomenele și manifestările ce se pretează observării nemijlocite. Aceste se pot grupa în două categorii: unele ce rezultă din interacțiunea membrilor colectivului, altele ce se referă la comportarea elevilor ca membri ai colectivului. Este vorba de asemenea de fenomene cum ar fi modul în care se exprimă atitudinea colectivului în diferite situații concrete, conduita colectivului și a diferitelor subgrupuri ale sale în cadrul unor activități organizate, modul în care colectivul răspunde unor inițiative venite din exterior sau declanșează el însuși astfel de inițiative, diferite aspecte legate de participarea elevilor la discutarea unor manifestări privind viața și activitatea colectivului sau a unor membri ai săi, observații privitoare la autoritatea și influența liderilor formali, comportamentul liderilor informali, relația dintre cele două categorii de lideri și consecințele ei asupra colectivului etc.

Tehnicile sociometrice reprezintă un ansamblu de instrumente și procedee destinate să înregistreze și să măsoare configurația și intensitatea relațiilor interpersonale din interiorul colectivului de elevi, cât și aspecte privitoare la dinamica acestuia. Principalele tehnici sociometrice folosite în practica școlară sunt: testul sociometric, matricea sociometrică, indicii sociometrici, sociograma (individuală și colectivă), cadranele sociometrice.

Metoda chestionarului se bazează pe formularea unor întrebări la care elevii urmează să răspundă verbal sau în scris. Aceste întrebări se vor referi la diferite aspecte concrete referitoare la colectiv, cum ar fi relațiile dintre liderii formali și ceilalți membri ai colectivului, existența unor subgrupuri în interiorul colectivului. Ea oferă învățătorului posibili-

tatea să-și verifice unele constatări și aprecieri despre elevi și colectiv pe baza informațiilor culese chiar de la ei.

Metoda scârilor de opinii și atitudini este o variantă a chestionarului. Fiecărei întrebări i se atașează o scară de răspunsuri posibile, ordonată într-un anumit fel după intensitatea sau numărul de subiecți, cel care răspunde urmând să-și aleagă acel interval al scării, ce se potrivește opiniei sale. De exemplu pot fi alese următoarele scări: toți, foarte mulți, unii, niciunul; întotdeauna, destul de des, uneori, foarte rar, niciodată; sunt total de acord, mi-e indiferent, nu prea sunt de acord, nu sunt de acord, sunt total împotriva etc.

Metoda aprecierii obiective a personalității este metoda prin care se urmărește cunoașterea unor trăsături de personalitate pornind de la aprecierile pe care elevii înșiși sunt solicitați să le facă asupra propriilor colegi. Aplicată fiind asupra trăsăturilor caracteriale și moral-volitive, vom putea cunoaște unele aspecte privitoare la normele morale după care se conduce colectivul și la locul pe care îl ocupă fiecare elev în ierarhia și climatul moral al colectivului.

Metoda experimentului acțional-ameliorativ este o expresie concludentă a interdependenței dintre cunoaștere și acțiune. Ea constă în inițierea, pe baza constatărilor efectuate cu ajutorul metodelor descrise, a unor acțiuni educative care să conducă la anihilarea manifestărilor negative și la înscrierea colectivului pe traiectoria firească a evoluției sale. Aceste acțiuni sunt determinate în mod riguros de ceea ce s-a întâmplat până în acel moment în colectiv, consecințele lor putând fi totodată detectate și controlate. Intervențiile pe care le presupune această metodă au o dublă determinare: retroactivă – consecință firească a ceea ce s-a întâmplat în trecut, proactivă – avându-se în vedere consecințele ulterioare.

Toate aceste metode se află într-o strânsă interdependență. Ele se pot aplica concomitent și succesiv. Cunoașterea colectivului de elevi nu este o acțiune de campanie, ci una continuă. Educatorul este acela care decide asupra corelării dintre aceste metode pentru ca astfel cunoașterea să nu stagneze.

Bibliografie:

- Nicola, Ioan, Pedagogie, E.D.P. București, 1992

BLOCAJE SAU BARIERE ÎN COMUNICAREA DIDACTICĂ ȘI MODALITĂȚI DE CONTRACARARE A LOR

Prof. înv. primar **Ioana Doros**
Colegiul Național „Petru Rareș” Beclean

Comunicarea didactică este „parte fundamentală a procesului de învățământ în care elevii, sub îndrumarea învățătorului, dobândesc cunoștințe, reguli, formule, legi.” (Dicționar de pedagogie, E.D.P., București, 1979). Ea se realizează la toate obiectele de învățământ.

Pentru realizarea unei bune comunicări didactice, un rol important îl are mediul ambiant – sala de clasă sau locul unde se desfășoară activitățile didactice.

Bibliografie:

- 1) Ezechil, I, Comunicare educațională în context școlar, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2002.
- 2) Emil Stan, Profesorul între acțiune și putere, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997.

JOCUL DIDACTIC ÎN ORELE DE MATEMATICĂ LA CLASA I

Prof. înv. primar Comșa Călina

Școala cu clasele I-VIII *Ion Bîanu*, Valea Lungă, Alba

În grădiniță predominant este jocul. Trecerea la activitatea de învățare nu trebnice să se facă brusc. Din această cauză la clasa I se recomandă ca unele activități instructive să se desfășoare sub formă de joc sau în unele activități instructive să fie introduse jocuri didactice. Astfel se face o trecere lină de la grădiniță la școală.

Jocurile didactice sau exercițiile-joc, îmbrăcând o haină atractivă, trezesc interesul școlarului pentru îndeplinirea sarcinii didactice și întrețin efortul necesar executării lui. Ele se pot desfășura în multiple variante. Variantele pot cuprinde sarcini asemănătoare, dar diferența fiind dată de gradul de dificultate în funcție de vârsta sau nivelul cunoștințelor.

Jocurile didactice pot fi folosite și ca testări prin care învățătorul să și dea seama de calitatea cunoștințelor pe care le posedă elevul la un moment dat, de gradul de însușire a unei deprinderi sau de nivelul de dezvoltare a unor procese psihice.

Jocurile didactice pot fi clasificate astfel: în funcție de scopul și sarcina didactică pot fi împărțite în: jocuri didactice ca lecții de sine stătătoare; jocuri didactice ca momente propriu-zise ale lecției (captarea atenției); jocuri didactice în completarea lecției, intercalate sau în final; jocuri didactice pentru aprofundarea însușirii cunoștințelor specifice unui capitol; jocuri didactice specifice unei vârste; în funcție de aparatul formativ pot fi clasificate în: jocuri pentru dezvoltarea capacității de analiză. Jocurile de tipul „Completează șirul” au ca sarcină ca elevii să deducă regula analizând termenii șirului scriși și apoi să completeze; jocuri didactice pentru dezvoltarea capacității de sinteză (jocurile numerice predate în cadrul operațiilor cu numere naturale); jocuri didactice pentru dezvoltarea capacității de a efectua comparații (dintre jocurile numerice putem aminti pe cele pentru recunoașterea semnelor de „<”, „=”, „>”; jocuri didactice pentru dezvoltarea capacității de abstractizare și generalizare (jocurile de compunere a numerelor naturale în concentrul 0 - 10); jocuri didactice pentru dezvoltarea perspicacității.

Jocul didactic poate fi introdus în orice moment al lecției în care observăm starea de oboseală, când atenția nu mai poate fi captată prin alte mijloace didactice sau pot fi organizate lecții-joc, în care jocul să domine urmărind fixarea, consolidarea și sistematizarea cunoștințelor.

Inclusiv inteligent în structura lecției, jocul didactic matematic poate să satisfacă nevoia de joc a copilului, dar poate în același timp să ușureze înțelegerea, asimilarea cunoștințelor matematice în formarea unor deprinderi de calcul matematic realizând o îmbinare între învățare și joc.

COMUNICAREA PROFESOR – ELEV EXEMPLU DE „BUNĂ PRACTICĂ”

Prof. Paraschiva Căpriță Colegiul Economic Buzău

Școala la toate nivelurile, se face vinovată de starea comunicării; arta comunicării poate și trebuie să fie realizată în baza unor relații profesor – elev mai bine gândite. De dorit este crearea unor situații care să facă posibilă antrenarea elevilor în exerciții de comunicare, în care să se pună mai mult accent pe comportamentul civilizat.

În acest sens, un exemplu de „bună practică”, privind comunicarea profesor – elev este următorul:

P.I., elevă în clasa a XI-a. Foarte inteligentă, cu înclinații spre științele umaniste aspiră la învățământul superior. Venită în clasă în acest an școlar de la alt liceu, deși extrem de rezervată, aparent puțin sociabilă și izolată, se impune rapid în clasă prin ținuta sobră, aspect exterior îngrijit și trăsături fizice agreabile. I se dorește și i se caută prietenia. Pentru colegi devine un model sub multe aspecte și par a tinde să o urmeze. Intervențiile ei în lecții și în discuții sunt spontane și pertinente, dovedește în multe domenii cunoștințe mai bogate decât colegii ei și profunzime în gândire. Uneori manifestă o atitudine brutală, de respingere a „amestecului” altora în „problemele ei”.

Astfel, într-un chestionar privind motivele pentru care elevii învață la unele materii de studiu și nu învață la altele, întrebare absolut „nevinovată” din punctul meu de vedere, răspunde: „ce vă privește?” sau când colegii îi reproșează izolarea: „Așa sunt eu și n-am chef să mă schimb!”.

Și-i apropie destul de repede pe cei mai isteți elevi din clasă și din clasele paralele, de preferință băieți, pe care îi consideră la nivelul ei, dar numai pe aceia care, cu naivitatea și romantismul caracteristic vârstei, îi ascultă confesiunile sentimentale referitoare la situații în care ea este totdeauna victima, trezind compasiune și totodată admirație pentru modul cum a ieșit din dificultate.

P.I. provine dintr-o familie cu probleme. Tatăl decedat, fusese intelectual, cu o inteligență de excepție, alcoolic. Mama, frumoasă și „necultivată”, cu înclinații frivole. Fetița rămâne orfană de tată încă din ciclul primar; se formează în preajma mamei, cochetă, înconjurată de bărbați străini, chefuri și scandaluri la care ea participă cu sau fără voie. În clasa a X-a refuză să se prezinte la o corigență motivând că, fiind nepregătită, este sub demnitatea ei să se prezinte astfel și repetă anul.

S-a organizat discutarea cazului cu clasa pentru a se lua o decizie de grup. Rezolvarea concretă a cazului ar suda și mai mult colectivul, i-ar spori coeziunea și eficiența; ar putea fi salvat un membru al grupului; elevii ar fi puși în situația de a-și coordona eforturile pentru ajutorarea unui coleg, să caute explicații și soluții, propria lor comportare fiind examinată (ei trebuie să se dovedească mai buni, mai corecți decât colegii lor și, mai ales, să confirme valabilitatea deciziei, prin fapte).

S-a obținut de asemenea întărirea coeziunii clasei, îmbunătățirea moralului de grup și întărirea convingerii că au făcut colegei lor un mare bine. Pentru aceasta, elevii au fost foarte mândri de „isprava” lor, iar eu am fost mulțumită că am reușit să mai pun o cărămidă la formarea personalității lor cu un profil moral elevat și în același timp am îmbunătățit comunicarea profesor – elevi și elevi – elevi.

Sala de clasă (sau alt mediu unde se desfășoară activități) trebuie să fie interesantă, atractivă. Pavoazarea sălii este foarte importantă (nici prea încărcată, dar nici „săracă”), sala să fie bine aerisită, temperatura aerului corespunzătoare, să fie îndepărtate perturbațiile în transmiterea mesajului (zgomotele de afară, muzică...).

Ca să le placă mai mult sala de clasă am pictat împreună cu elevii „stejarul clasei”, apoi fiecare a lipit frunza care avea culoarea anotimpului în care s-a născut și fotografia. Pe ghindele stejarului (roadele) scriem premiile obținute la diferite concursuri școlare.

Receptorii-elevi trebuie să manifeste interes pentru activități, să respecte cadrele didactice, să colaboreze cu ele, să-și consolideze mesajele transmise, să aibă o ținută corespunzătoare la școală. Oferind cadrelor didactice informații cu privire la modul cum a comunicat și, cunoscând rezultatele, ele știu ce măsuri să întreprindă pentru a înlătura distorsiunile apărute – feed-back foarte bun.

În procesul didactic se produc uneori blocaje care împiedică buna comunicare între cadrele didactice și elevi. Ele se pot produce atunci când cadrul didactic (emittorul) nu stăpânește conținutul mesajului didactic pe care vrea să-l transmită elevilor (receptorilor). Exemplu:

Sunt cadre didactice care intră la clasă și nu sunt pregătite pentru lecții, obiectivele operaționale nu sunt bine precizate, motivează că au predat aceea lecție de „n” ori, dar eu consider că, schimbându-se receptorii, situația nu mai e aceeași iar elevii sunt mai bine informați. Cred că e nevoie de o mai bună conlucrare între direcțiunea școlilor și cadrele didactice.

b) mesajul nu este expus clar, inteligibil și sistematizat;

De exemplu, la științe, lecția „Poluarea” – elevii trebuie să înțeleagă ce înseamnă poluarea, să li se dea exemple, să se folosească materiale. Dacă cunoștințele nu vor fi predate la nivelul de înțelegere al elevilor, dacă nu vor fi sistematizate pentru a putea fi reținute, comunicarea nu va avea eficiență.

E foarte important să știe elevii pentru ce învață, de ce e nevoie să știe anumite cunoștințe. Numai trezindu-le interesul pentru comunicare vor participa activ și conștient la activități.

d) timbrul vocii nu este adecvat situației – unele cadre didactice vorbesc prea repede iar elevii nu reușesc să-i urmărească, altele vorbesc prea încet și elevii nu aud bine mesajul, altele vorbesc prea tare și obosesc elevii. E nevoie de o adaptare a timbrului vocii la situațiile create, la mesajul care trebuie transmis (diferență între un text liric și unul epic).

e) cadrul didactic nu sincronizează diferitele tipuri de comunicare (verbală, paraverbală, nonverbală, vizuală ș. a.)

De exemplu, învățătorul, foarte bine pregătit pentru lecție, predă lecția la geografie, vorbește o jumătate de oră, scrie pe tablă și nu comunică cu elevii prin întrebări. E nevoie de o comunicare permanentă cu elevii, o interferență între tipurile de comunicare. Elevii trebuie angajați în comunicare prin dialog sau prin întrebări retorice. Comunicarea nu trebuie să fie unidirecțională deoarece produce pasivitate.

Cadrele didactice trebuie să-i cunoască foarte bine pe elevi, să țină seama de particularitățile de vârstă și individuale ale lor, să folosească mijloace didactice corespunzătoare, să găsească metodele și procedeele activ-participative în comunicare, să nu-i eticheteze pe elevi. Numai astfel, procesul instructiv-educativ va avea calitatea și rezultatele așteptate.

Bibliografie:

Dicționar de pedagogie, E.D.P., București, 1979;
Revista "Învățământul primar" nr. 1-3, 2006, Ed. Miniped, pag. 110-114;
Revista "Învățământul primar" nr. 1-2, 2007, Ed. Miniped, pag. 45-49

ORIENTAREA COGNITIV-COMPORTAMENTALĂ ÎN SPORTUL ȘCOLAR

Psiholog Dr. **Stoica Hajnalka**
Liceul cu Program Sportiv, Bistrița

Introducere

Teza de doctorat „Orientarea cognitiv-comportamentală în sportul școlar” a urmărit evidențierea aplicabilității unor metode psihologice în sportul de performanță în vederea creșterii eficienței activității și îmbunătățirea rezultatelor competiționale. **Premisa generală de la care am pornit a fost că procesul de antrenament sprijinit de intervenția psihologică cognitiv-comportamentală, poate duce la ameliorarea și optimizarea relațiilor interpersonale și îmbunătățirea performanțelor sportive.**

Urmărind maximizarea capacităților fizice și psihice ale sportivului, antrenamentul este privit astăzi ca un demers pluridisciplinar și chiar interdisciplinar, realizat de o echipă de specialiști. Conceptul de „antrenament total” are în vedere dezvoltarea totală a individului.

Maximizarea performanței nu se poate obține fără maximizarea personalității sportivului în acest proces făcându-se apel și la alte resurse de eficiență ale pregătirii, în afara activității propriu-zise de antrenament. Apelul la tehnicile de relaxare, integrate în „antrenamentul de psihoreglare”, reluarea în forme structurate a repetării în reprezentare ca „antrenament mental” evidențierea însemnătății măsurilor profilactice și de refacere în „antrenamentul invizibil”, au adăugat antrenamentului propriu-zis valori preluate din științele particulare care au contribuit evident la creșterea explozivă a performanțelor. Procesul nu este însă încheiat. În afara unei mai bune fundamentări științifice a reactivității organismului, din punct de vedere biochimic, histologic, fiziologic, psihologic și sociologic, antrenamentul sportiv, și în general tot procesul de pregătire, beneficiază de datele mereu reînnoite ale farmacologiei și psihofarmacologiei (M. Epuran 1990).

Ipotezele de cercetare:

- A. Demersul cognitiv-comportamental prin tehnicile specifice de intervenție, poate duce la **înlăturarea gândii dezadaptive** prin crearea unui sistem funcțional de abordare și rezolvare a situațiilor problematice;
- B. Dezvoltarea unui mod de gândire adaptativ, a unor strategii de coping eficiente, întărirea sentimentului de autoeficacitate, creșterea motivației și controlul anxietății, respectând principiile terapiei cognitiv-comportamentale pot duce la **înlăturarea comportamentului de eșec și a anxietății de performanță.**
- C. **Însușirea abilităților de comunicare asertivă** poate optimiza procesul de antrenament și contribuie la obținerea de performanțe sportive superioare, prin îmbunătățirea climatului afectiv, creșterea coeziunii grupului, stabilirea comună a obiectivelor, colaborarea și sincronizarea sportivilor și antrenorilor în vederea prevenirii sau soluționării eficiente a conflictelor.

Subiecții și etapele cercetării

tam opinia, îl agresam. Constatam aceasta de fiecare data, la fel de mult la părinți ca și la dascăli mai puțin pricepuți. Intervențiile pripite provoacă frustrarea, mânia, ura sau disprețul de sine.

În raportul din 1995, Consiliul Carnegie pentru dezvoltarea adolescentului a identificat niște „nevoi afective umane” esențiale pentru o dezvoltare sănătoasă.

Climatul nepotrivit care domnește în anumite săli de clasă are la bază viteza. Faptul că totul se produce atât de repede, prea repede, modelul industrial se copiază imediat, într-un mod evident în mediul școlar, este cauza nenumăratelor probleme care sunt întreținute în fiecare zi între cadrul didactic și copil.

Suntem prea strâși de îndatoririle pe care le avem de îndeplinit zilnic, de obiectivele pe care trebuie să le atingem. Din cauza logicii producției, se impune următoarea concluzie: nu trebuie să întârziem prea mult cu gestionarea disciplinei în clasă/grupă, altfel timpul va fi insuficient pentru realizarea sarcinii de predare.

Adevarata dilemă a școlii de azi este: trebuie să punem accentul pe conținutul care trebuie să îl predăm sau pe copil, să îl ajutăm să devină ce trebuie să fie, intuind particularitatea și individualitatea fiecărei ființe? Trebuie să cheltuim atâta energie pentru a întreține relații umane sănătoase cu elevii/preșcolarii pe care îi vom pune să întocmească rezumate bune ale cursurilor, exerciții variate și care îmbogățesc spiritual, evaluări sumative și formative juste ale muncii efectuate?

Criteriul rămâne viteza! Nu muncești, nu ai bani; nu ai bani, nu ai educație; nu ai educație, nu ai bunuri.

Totuși Blake și Monton, psihologi-sociologi teoreticieni al lui homo-industrial-optimal, au afirmat prin anii 70 că dacă un angajator ar depune tot atâta energie ca să întrețină relații armonioase cu angajații săi, pe câtă depune ca să aibă o tehnologie adecvată formării de buni tehnicieni, șansele sale de a-și îmbunătăți producția vor crește invariabil deoarece accentul pus pe sarcină echivalează cu accentul pus pe relațiile umane.

În afară de faptul că trăim într-o societate stresantă, trebuie să constatăm că dacă unii copii devin din ce în ce mai agitați la școală, este pentru că nu-și găsesc locul nici la școală, nici acasă, ca să se miște și ca să experimenteze în ritmul lor, după voia situațiilor de învățare.

Trebuie să recunoaștem că actualii adulți au tendința să răspundă mai întâi nevoilor lor de adulți, apoi ale copiilor. Copilul trebuie să se adapteze mereu la condițiile de viață ale adultului. Nevoile adulților trec în mod constant înaintea nevoilor lui. Procesul normal de dezvoltare a copilăriei începe prin manifestările egocentrismului copilului pe care îl vom determina, cu multă dragoste, să se transforme în altruism (servirea celorlalți) mai târziu.

BIBLIOGRAFIE:

- 1. Caron Gerard,,*Cum sa sustinem copilul in functie de temperamentul sau*”, Ed. DPH, București, 2009
- 2. Joița E.,,*Managementul educațional. Profesorul – manager*”, Ed. Polirom, Iași, 2000
- 3. Păunescu și Mușu,,*Recuperarea medico-pedagogică a copilului cu handicap mintal*”, Ed. Medicală, București, 1990

acest stadiu se comportă cum trebuie să fie pentru că primesc anumite recompense, fie pentru că nu le place ceea ce li se întâmplă atunci când nu fac ceea ce li se cere.

C. Stadiul relațiilor interpersonale: elevilor le pasă ce cred ceilalți despre ei și vor ca profesorul să-i placă; aceștia au nevoie să li se reamintească într-o manieră prietenească regulile care funcționează în sala de clasă. Profesorul le cere să-și rezolve problemele de comportament și ei le rezolvă; disciplina pozitivă se potrivește cel mai bine acestor elevi deoarece este pe înțelesul lor. Acești elevi se află întotdeauna la nivelurile unu și doi ale sistemului.

D. Stadiul ordinii sociale: elevii care funcționează în acest stadiu ajung foarte rar să aibă probleme. Ei au sentimentul a ceea ce este corect și ceea ce este greșit, aceea ce este acceptabil, respectiv inacceptabil. Ei se află întotdeauna la nivelul unu al sistemului disciplinei diferențiate.

Concentrarea elevilor se referă la abilitatea de a menține atenția elevilor centrată pe problemele lecției, lucru esențial în menținerea eficienței lor, care determină și reducerea problemelor de comportament. Gruparea eficientă maximizează participarea activă, menținându-i pe elevi preocupați de învățare. Controlul reprezintă o forță puternică de menținere a elevului centrat pe activitățile specifice lecției; controlul poate include înregistrarea greșelilor.

Bibliografie:

- Kenneth Moore – Classroom Teaching Skills, Mc. Graw-Hill, Inc, New York, 1992
- Geissler E. – Didactica generală-E. Klett Verlag, Stuttgart
- Emil Stan – Managementul clasei – Educația XXI - Ed. Aramis, București, 2006

MANAGEMENTUL CLASEI ÎN CONTEXTUL SITUAȚIILOR DE CRIZĂ EDUCAȚIONALĂ

Prof. Vodiță Anca-Camelia Grădinița nr.273 sector 6 București

Psihologul James Hillman a afirmat că fiecare copil este unic și că de la naștere el poartă ascunsă în sine o forță, un ideal, o vocație, un vis, o chemare către a fi ceea ce trebuie să fie, exteriorul constând în calitățile și defectele sale.

Pomind de la numeroasele personaje publice care au marcat civilizația noastră, el demonstrează că există, în fiecare copil care vine pe lume,,un cod ascuns al destinului său”.

Dacă vrem să dăm un sens nou cuvântului „educație”, va trebui să revenim la noțiunea de vocație pentru fiecare copil. Din momentul în care începe să spună „EU”, spre vârsta de trei ani, adevăratele sale forțe se manifestă în etalarea calităților și a defectelor. Rolul părinților, apoi a dascălilor, constă nu în a ignora aceste forțe cu care se nasc, ci mai degrabă e acela de a-l ajuta pe copil să le descopere, să le îmblânzească, să le canalizeze. Subtilitatea comportamentului educativ va consta deci în a-i propune copilului cât mai multe situații posibile în care își va putea recunoaște forțele și slăbiciunile, în contextul școlar, mai ales, va putea să se valorizeze descoperind ce tip de inteligență îi servește mai bine pentru a efectua ucenicii variate.

La baza tuturor conflictelor dintre copii (și adulți) sta o lipsă de respect cu privire la nevoile și drepturile celui alt. În loc să cerem părerea celui alt, făcându-ne timp să-i ascu-

Subiecții. Pentru cercetarea efectuată am ales un număr de 5 echipe de jocuri sportive, respectiv volei și handbal, în total un număr de 53 subiecți.

Etapele cercetării. Cercetarea s-a realizat în perioada noiembrie 2003 - august 2008 și a necesitat parcurgerea următoarelor etape generale:

Etapa 1 - alegerea temei, formularea întrebărilor cercetării documentarea teoretică și stabilirea premiselor epistemologice, ontologice și metodologice, aprilie - octombrie 2003;

Etapa 2 - studiul literaturii de specialitate, conturarea strategiei cercetării, alegerea subiecților, locul de desfășurare al cercetării, a timpului de desfășurare, selectarea metodelor de colectare și analiză a datelor precum și limitările studiului - caracter permanent;

Etapa 3 - studiul pilot (2004-2005);

Etapa 4 - cercetarea propriu-zisă, cazuri (2004-2007);

Etapa 5 - analiza și interpretarea datelor (2007-2008);

Etapa 6 - formularea concluziilor și redactarea tezei (2007- 2009).

Metodele cercetării

Îmbunătățirea performanței implică utilizarea metodelor psihologice pentru creșterea performanțelor sportive. În cadrul psihologiei sportive cele mai frecvent utilizate abordări și care au primit cea mai mare atenție în cercetare sunt abordările cognitiv-comportamentale. *Asumsiția de bază* a acestor abordări este că *sentimentele și comportamentele noastre sunt în funcție de gândurile noastre, de interpretarea sau percepția evenimentelor*. Dacă putem îmbunătăți sau modifica în mod pozitiv procesările informaționale, se vor ameliora și comportamentele noastre (Encyclopedia of Human Behavior, 1994).

Metodele și tehnicile utilizate: testare și evaluare psihologică; restructurare cognitiv-comportamentală; tehnici de intervenție paradoxală; tehnici de focalizare a atenției; sugestia și autosugestia; analiza meciurilor; gândire pozitivă; team building; tehnici personale și metode grafice și statistice.

Cercetare cognitiv-comportamentală, studiu de caz pe cazuri multiple

Date și interpretarea lor

Cu scopul de a justifica demersul cognitiv-comportamental implementat la echipele selectate, ipoteza de lucru, strategia de intervenție, prezentăm în continuare constatările noastre care se pot sintetiza astfel:

- factorii cognitivi joacă un **rol determinant** în dezvoltarea și funcționarea sportivă;
- se constată prezența **ideației disruptive** precum și consecințele negative asupra imaginii de sine;
- sportivii sunt dependenți de însuși modul de a **interpreta** situațiile;
- se pun în funcțiune **mecanisme de coping dezadaptive**;
- subiecții sunt caracterizați de **anxietate și emotivitate crescută**;
- tendința generală este de **autoevaluare negativă**, fiind sesizabile toate categoriile de **distorsiuni cognitive**: *cogniții descriptive și inferențiale, cogniții evaluative*;
- **eficacitatea percepută** de a controla gândirea negativă **este scăzută**;
- sportivii nu-și explică **cauzele** evoluției slabe și nu știu ce ar putea să facă pentru a redresa situația.

Concluzii

Programul de intervenție cognitiv-comportamentală, **a dezvoltat** dimensiuni psiho-comportamentale necesare pentru a face față solicitărilor din sport deoarece, **cognițiile disfuncționale, iraționale pot fi identificate și schimbate** prin tehnici cognitive și comportamentale iar **emoțiile sunt strâns legate de gândurile și interpretările** noastre și de aceea putem schimba sau controla emoțiile sau comportamentul prin modificarea gândurilor și interpretărilor negative;

STUDIU DE CAZ: CUM SOLUȚIONĂM CAZURILE DE VIOLENȚĂ ÎN ȘCOALĂ?

Profesor consilier CȘAP **Raluca Mărginean**
Grup Școlar Grigore Moisil Bistrița

Studiu de caz realizat în Grup Școlar Grigore Moisil, perioada: 01.03.2010-14.04.2010, clasele etichetate drept "clase cu probleme de comportament"

Număr estimativ de elevi: 100 elevi

Număr real de elevi cărora li s-a aplicat chestionarul: 80

Obiective:

1. Să diferențieze agresivitatea pasivă (privarea cuiva de obiecte care îi aparțin, distrugerea relațiilor de prietenie, răspândirea de bârfe) de cea activă (lovire, amenințare, insultare)
2. Să precizeze cele mai grave evenimente de agresiune în care au fost implicați
3. Să numească locurile în care au întâmpinat fapte de violență
4. Să exemplifice modul în care răspund agresiunilor provocate de alții (activ sau pasiv)

Derulare:

1. Realizarea unui chestionar de către consilierul școlar
2. Aplicarea acestuia la clasele etichetate ca fiind "dificile"
3. Interpretarea rezultatelor și prezentarea unor soluții
4. Transmiterea rezultatelor către director și diriginți

Rezultatele cercetării:

1. Menționăm că elevii nu realizează diferența dintre agresivitatea pasivă (minciuni, răspândiri de bârfe, distrugerea relațiilor de prietenie) care este greu de demonstrat deoarece agresivitatea nu este exteriorizată, scopul fiind să lovească victima când aceasta este într-o situație vulnerabilă și agresivitatea directă (șantaj, lovire, atac cu arme, distrugere de obiecte, insultare). Ei au bifat ca fiind agresive toate comportamentele specifice agresivității directe, dar cele specifice agresivității pasive nu li s-au părut adecvate.
2. Cel mai des, elevii menționează că și-au insultat colegii și profesorii, că au deteriorat ceva în incinta școlii (rupere, mângâiere, spargere) și că au asitat în curtea școlii la bătăile altora. Cred că și aspectul școlii confirmă rezultatele obținute...
3. Cele mai multe agresiuni se întâmplă în curtea școlii sau pe hol, pe locul doi aflându-se cele petrecute în timpul liber (cluburi, discotecă, baruri).

Modelul Canter

Scopul acestui model este de a-i ajuta pe profesori să-și asume responsabilități în sala de clasă și de a-i învăța să fie calmi, deși energici cu elevii. Încă de la începutul anului școlar profesorii pozitivi manifestă intoleranță față de comportamentul indezirabil și nu acceptă scuze prin care sunt invocate: probleme emoționale, mediu defavorizat de acasă, slăbiciuni ereditare, ne cazuri personale; ei stabilesc reguli de comportament, dar și consecințe, atât pentru comportamentul considerat adecvat, cât și pentru acela considerat indezirabil.

Profesorii pozitivi cer de la elevi un comportament decent și responsabil. Ei pleacă de la premisa că elevii se pot compara astfel dacă vor. Comportamentul adecvat este o problemă de alegere. Profesorii pozitivi fac promisiuni, nu recurg la amenințări; ei nu amenință pentru a întări regulile, ci dau consecințelor nerespectării lor; ei sunt consecvenți și acționează coerent.

Principiile Modelului Canter:

- profesorii trebuie să solicite elevilor un comportament responsabil;
- eșecul profesorului se datorează unui control slab al clasei: ei nu pot preda, iar elevii nu utilizează oportunitatea de a învăța;
- mulți profesori cred că un control ferm al clasei este înăbușitor și inuman; fals, controlul ferm, dar impus într-o manieră umană este eliberator.

Ca educatori, profesorii au următoarele drepturi fundamentale:

- dreptul de a asigura un mediu optim pentru învățare;
- dreptul de a se aștepta la un comportament adecvat din partea elevilor;
- dreptul de a se aștepta la un ajutor adecvat din partea părinților și administrației școlii atunci când este cazul.

Ca persoane care învață, elevii au următoarele drepturi fundamentale:

- dreptul de a avea profesor care să-i ajute să se dezvolte pe de o parte, iar pe de altă parte, de a-i împiedica să se distrugă printr-un comportament inadecvat;
- dreptul de a primi un sprijin adecvat din partea profesorului în procesul deprinderii unui comportament adecvat;
- dreptul de a alege un anumit comportament, știind dinainte care sunt consecințele alegerii respective.

Aceste drepturi, necesități și condiții se regăsesc într-un plan privitor la disciplină în clasă, prin intermediul căruia profesorul fixează așteptările, consecințele încălcării regulilor și care nu ignoră niciodată interesele cele mai semnificative ale elevilor.

S-a elaborat un sistem pentru a evidenția comportarea disciplinată a elevilor. Analiza a relevat că există patru stadii ale evoluției individului din punct de vedere al disciplinei:

A. Stadiul puterii: elevii aflați în acest stadiu au un comportament tipic recalcitrant; adesea refuză să urmeze indicațiile și sunt sfidători, solicitând foarte multă atenție din partea profesorului. Ei posedă o moralitate heteronomă, adică posedă doar câteva reguli, în rest urmând regulile altora. Elevii din acest stadiu se încadrează, de obicei, la nivelul patru al sistemului disciplinei diferențiate.

B. Stadiul puterii și al recompensei: elevii care se situează în stadiul al doilea sunt mai ușor de controlat – ei reprezintă un procent nesemnificativ dintre elevii unei clase. Elevii aflați în

principală a actului de comunicare. Profesorii pe care îi preferă elevii și cărora le comunică problemele pe care le au, sunt cei care știu să asculte. Unele probleme pe care le are elevul se pot rezolva la acest nivel, al ascultării, deoarece fiind ascultat, copilul are ocazia să-și exprime dificultatea, s-o conștientizeze mai bine, s-o analizeze și, în felul acesta, uneori, ajunge singur la o soluție.

În organizații se pot întâlni șase stiluri de comunicare: **directiv, egalitarist, structurat, dinamic, de abandon și de evitare.**

În concluzie, putem afirma că nu există un stil de comunicare "cel mai bun", fiecare stil trebuind utilizat la momentul și în situația adecvată. Utilizarea "situațională" a stilurilor de comunicare solicită inteligență și antrenament din partea profesorului ca și încredere în sine și o bună cunoaștere a colectivului de elevi.

Desigur nu pot să afirm că întotdeauna am reușit să am o bună comunicare cu elevii și că de fiecare dată am aplicat stilul potrivit situației ivite, dar omul e supus greșelii și din greșeli învață. Au existat și bariere în comunicarea mea cu elevii, atunci când le-am dat ordine, le-am făcut morală, i-am criticat poate prea aspru sau i-am ironizat. Am înțeles că nu a fost bine și încerc să evit, pe cât este posibil, repetarea acestor situații.

Depășirea barierelor de orice fel în comunicare constituie calea spre succesul personal și profesional. Eficiența cu care vom reuși să depășim aceste bariere depinde de fiecare persoană în parte, de dorințele, voința, aspirațiile și personalitatea fiecăruia dintre noi. Trecerea timpului ne va demonstra dacă am realizat acest lucru sau nu, dar indiferent de rezultat nu trebuie să uităm că secretul reușitei este la îndemâna tuturor și anume: **o bună comunicare.**

Bibliografie:

Chiribucă D., *Sociologia Comunicării, Curs An III*, p. 14, 2005
Stanton N., *Comunicare*, Ed. Știință & Tehnică, București, 1995

MODALITĂȚI DE REZOLVARE A PROBLEMELOR DE COMPORTAMENT

Prof. Tanase Elena – Școala cu clasele I-VIII Brusturi
Prof. Tanase Nicolae-Rafael – Școala cu clasele I-VIII Răucești

Inerența unor factori care determină comportamente indezirabile ale elevilor impune prezența unui mecanism managerial în doi timpi: prevenirea și soluționarea pe diverse căi a conflictului care n-a putut fi prevenit. Acest mecanism se numește disciplină și nu implică neapărat pedeapsa. Kenneth Moore scria: „Pe când pedeapsa este reacția la un comportament indezirabil, disciplina este preocupată de prevenirea comportamentului indezirabil, ca și de reacția de răspuns declanșată de comportamentul respectiv. De aceea disciplina se preocupă de ceea ce face profesorul pentru a preveni problemele de comportament, dar și de ceea ce va face acesta dacă asemenea probleme apar”.

În educație există aproape o axiomă care susține că este mult mai ușor să previi un conflict decât să-l dezamorsezi ulterior. De aceea se acordă o mare atenție tehnicilor de prevenire a situațiilor conflictuale în clasă. Vă prezentăm în continuare sistematizarea câtorva astfel de tehnici:

4. 60% din elevi menționează că răspund agresiv direct, prin lovire sau amenințare, de fiecare dată când sunt agresați. 40% din elevi susțin că încearcă să discute cu agresorul, înainte de a lovi, să afle motivele pentru care acesta l-a lovit, amenințat, insultat. De obicei, agresorii sunt elevi din alte clase sau din alte școli sau persoane străine școlii. 4 elevi din XII rp B susțin că au fost agresați de mai multe ori de către colegi de clasă. Doar 20% din elevi se declară agresori, adică cei care au provocat bătăile sau certurile.

Aceste lucruri pot fi ușor evitate dacă se stabilește de la început un set de reguli, redactate împreună cu clasa de elevi. Profesorul va comunica așteptările sale academice și sociale, regulile ajutându-i pe elevi să-și controleze comportamentul impulsiv până la un anumit nivel (maximum fiind cel impus de reguli). Astfel, dacă regula este elaborată, ea trebuie respectată, determinând și o anumită presiune a grupului privind respectarea ei ("Dar și X are același nr de absențe ca și mine și lui nu i-ați scăzut nota la purtare!", de ex.).

Ignorarea

Profesorul trebuie să ignore un elev care poate reacționa negativ la admonestarea verbală blândă sau al cărui comportament neadecvat nu lezează desfășurarea orei. Profesorul trebuie să găsească ocazii pentru a da exemple de comportamente responsabile și iresponsabile, să interacționeze pozitiv cu elevul și să ignore constant corporal neadecvat, pentru că acesta este intenționat realizat pentru a provoca reacții. Or, se știe, ce clown poate rezista fără un public care să îl aplaude sau fără ochi care să îl privească?

Controlul proxemic

Profesorul se deplasează în spațiul elevului pentru a-i supraveghea comportamentul. Este bine să nu rămânam la catedră, săne plimbăm prin clasă, astfel, se vor simți priviți, supravegheați.

Admonestarea verbală blândă

Această metodă se aplică atunci când elevul nu realizează că are un comportament neadecvat. Profesorul se va adresa individual elevului în cauză, însoțind admonestarea blândă cu exemple de comportament pozitiv alternativ. Ex.: „Andreea, trebuie să vizionezi acest film. Amintește-ți care e regula noastră – *Fii gata să înveți!*”

Amânarea

Amânarea intervine când un elev încearcă în mod insistent să atragă atenția asupra propriei persoane. Ex.: „Sonia, dacă ai o plângere, o discutăm la momentul potrivit”, „Monica, ai început să vorbești fără rost. Notează-ți ce ai de spus și așteaptă până vei primi răspunsul la timpul cuvenit”

Așezarea diferențiată a elevilor în clasă

Profesorul trebuie să așeze mai aproape de catedră/tablă pe cei care au probleme de acuitate vizuală/auditivă sau pe cei care necesită mai multă asistență. De asemenea, aranjamentul trebuie să țină seama și de aptitudinile elevilor sau de faptul că cei turbulenți se așează de obicei în spatele clasei iar grupul lor trebuie spart prin mutarea lor în diferite locuri.

Eliminarea

Eliminarea în spațiul clasei, într-un loc special desemnat. Profesorul stabilește dinainte durata eliminării, astfel ca aceasta să fie compatibilă cu vârsta/nivelul elevului; se folosește un cronometru pentru a urmări respectarea intervalului de către elev. Dacă nu doriți să îl eliminați într-un colț al clasei, îl puteți elimina de lucrurile interesante pe care le

faceți împreună cu ceilalți elevi, de ex. nu îi dați să realizeze o fișă care celorlalți place foarte mult și pe care se pot lua note mari.

Înștiințarea părinților/supraveghetorilor

Părinții/supraveghetorii vor fi înștiințați cu privire la comportamentul elevului și li se va sugera să inducă acestuia un comportament responsabil. Metoda nu poate fi aplicată în cazurile de comportament neadecvat „cronic”, pentru că părinții, de rușine, vor susține că acasă este cel mai cuminte copil din lume, în cazul în care vom reuși să luăm legătura cu ei. De multe ori, deși nu ne simțim susținuți de părinți, nu trebuie să renunțăm la regulile și comportamentele responsabile pe care vrem să le încurajăm. Uneori, datorită cerințelor diferite, copilul se poate comporta diferit acasă față de școală (acasă este lăsat liber, la școală are reguli de respectat sau invers) și astfel, din conflictul acesta de cerințe, apare agresivitatea.

Bibliografie:

- Tomșa Gheorghe, Consilierea și orientarea în școală, Credis, București, 2003
- Iucu Romiță, Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, Polirom, București, 2005
- Iucu Romiță, Instruirea școlară. Perspective teoretice și aplicative, Polirom, București, 2008

PROBLEMATIZAREA CA SOLUȚIE LA PROBLEMELE DISCIPLINARE

Profesor consilier **Harap Cristina**, CJAP BN

Profesor consilier **Florea Bianca**, CJAP BN

Elevii și profesorul formează împreună un ansamblu organizat, un sistem în cadrul căruia relațiile ce se stabilesc între „elemente” sunt deosebit de complexe. Atât elevii cât și profesorul, și mai mult, relațiile dintre ei, îndeplinesc funcții diferite și au contribuții specifice la realizarea finalităților sistemului dat.

Pornind de la această constatare, putem deduce că cei doi nu există ca atare decât împreună, atunci când realizează activitățile specifice mediului educațional. De asemenea, fiecărei etape în dinamica sistemului clasă de elevi îi corespund factori pedagogici și psihosociali cu o importanță practică în activitatea educațională, dar și posibili factori de blocaj ai influenței educative.

În plus, prin rolul care îi revine, profesorul, ca factor de conducere, încearcă să aplice o anumită strategie, prin care acționează asupra comportamentelor problematice ale elevilor cu scopul de a optimiza procesul instructiv. Tocmai pentru a obține acest lucru, profesorul poate să accedă la o serie de strategii care să îl sprijine în acest demers. Una dintre modalitățile la care poate apela profesorul este problematizarea, văzută ca o modalitate de analiză și reflecție asupra comportamentului (cauze, efecte, alternative).

Pentru a facilita rezolvarea problemelor disciplinare, profesorul se poate implica în situația elevului, poate să-și exprime preocuparea pentru elev în calitate de persoană, construind astfel o relație cu elevul. În felul acesta, profesorul poate să-și ajute elevii să reflecteze asupra propriilor dorințe și planuri, încercând totodată să înțeleagă opțiunile acestora.

Dictionarul explicativ al limbii române oferă următoarea definiție : **a comunica** = a face cunoscut, a da de știre, a informa, a înființa, a spune. Comunicăm pentru a ne transmite ideile, sentimentele, emoțiile, părerile, pentru a influența, pentru a ne corela între noi rezultatele muncii, pentru a ne socializa.

Deși pare simplu, înțelesul comunicării este mult mai complex și plin de substrat. Comunicarea are o mulțime de înțelesuri, o mulțime de scopuri și cam tot atâtea metode de exprimare și manifestare. Nu există o definiție concretă a comunicării însă se poate spune cel puțin că, comunicarea înseamnă transmiterea intenționată a datelor, a informației.

Scopul comunicării este acela de a informa și atenționa pe alții, de a explica ceva, de a convinge de ceva de a descrie, etc.

Deci mintea și corpul reprezintă un sistem complex prin care comunicăm.

Forme ale comunicării. Oamenii comunică unii cu alții atât verbal cât și nonverbal. Transmitem gândurile și sentimentele noastre prin intermediul cuvintelor, dar nu numai.

La orele de clasă, comunicarea mea cu elevii, profesor de educație fizică fiind, este predominant o comunicare non verbală, prin intermediul limbajului corpului, prin tonul vocii, prin expresia facială, prin gesturi și acțiuni.

Comunicarea prin intermediul cuvintelor o folosesc doar atunci când transmit elevilor noțiuni teoretice legate de tehnica de execuție, de tactica aplicată într-un joc sportiv, într-o întrecere sau pentru a transmite noțiuni de regulament. Deseori înlocuiesc cuvintele și utilizez imagini pentru a comunica mesajul prin folosirea planșelor, kinogramelor, fotografiilor și mai nou a imaginilor video.

Modalitatea non-verbală a comunicării este cel mai des folosită de sportivi. Expresiile feței extrem de variate : mirare, nedumerire, interogare, înțelegere, melancolie, tristețe, veselie, mânie, severitate, etc sunt în mare măsură edificatoare pentru "situația" în care se află individul și mesajul pe care dorește să-l transmită antrenorului sau spectatorilor. Un rol esențial revine privirii, aceasta reprezentând întrucâtva "cheia expresiei feței". Gesturile – în care intra mișcarea mâinilor și a corpului sunt și ele folosite pentru a explica sau accentua mesajul. Sportivii comunică emoțiile și sentimentele lor prin expresii faciale, gesturi și postură. Importanța lor în comunicarea mesajului este covârșitoare în sporturi ca patinajul artistic, gimnastica, înotul sincron, dansul sportiv.

Stiluri de comunicare. Comunicarea eficientă și eficace depinde în mare măsură de felul în care comunicăm, adică de stilul comunicării. În relațiile interumane întâlnim mai multe stiluri de comunicare. Suntem diferiți și reacționăm diferit în situații unice. Potrivit unei celebre formulări „stilul este omul însuși”, este evident că fiecărui individ îi este caracteristic un anumit mod de exprimare, un anumit stil, care poartă pecetea propriei personalități, a culturii, a temperamentului și a mediului social în care acesta trăiește.

În literatura de specialitate, autorii au identificat mai multe stiluri de comunicare. Plecând de la cele două forme de comunicare, verbală și nonverbală, întâlnim trei stiluri de comunicare în relațiile interumane: **stilul pasiv, agresiv și asertiv**. Personal, cred că folosesc preponderent **stilul asertiv**, o combinație între celelalte două stiluri, pasiv și agresiv. Spun asta pentru că este potrivit personalității mele, felului meu de a fi și de a mă comporta. Lupt pentru ceea ce este drept și mi se cuvine având însă grijă să nu încalc drepturile celorlalți și să nu rănesc pe nimeni în demersurile mele. Îmi place să comunic și să vorbesc deschis despre sentimentele mele, am o atitudine deschisă față de cei din jur, pun bază pe punctele de vedere ale altora, respect pe cei din jurul meu și știu să ascult. Ascultarea este o verigă

Dintre calitățile, cunoștințele și aptitudinile pe care trebuie să le dețină un manager, amintim: inteligența, memoria, spiritul de observație, capacitatea de concentrare, sănătatea și caracterul.

Managementul școlar se poate structura și la un nivel inferior. Se distinge astfel un management al clasei de elevi, care poate fi considerat și un semiagent sau un management parțial, fiindcă în acest plan predomină activitățile de predare-învățare-evaluare. Activitatea profesorului la clasă cuprinde nu numai operații de predare și de evaluare, ci presupune și culegerea de informații despre elevi, despre modul cum aceștia înțeleg lecțiile, cum se pregătesc, despre relațiile dintre elevi, de unde rezultă posibilitatea profesorului de a identifica mai multe posibilități de intervenție și de luare a deciziilor.

Cadrul didactic este cel care reunește toate resursele materiale și umane, resurse logistice de ordin pedagogic și psihologic, și le configurează într-o manieră proprie la nivelul clasei pe care o conduce.

Un bun manager al clasei trebuie să fie capabil să realizeze schimbări profunde în cultura, climatul și instrucția tuturor copiilor, indiferent de naționalitate, în direcția fundamentării tuturor demersurilor didactice pe principii democratice, să introducă noi strategii instructionale care să încurajeze colaborarea, toleranța, sporirea încrederii în forțele proprii și îmbunătățirea performanțelor școlare ale elevilor, să realizeze și să utilizeze în procesul didactic proiecte ale clasei.

În opinia specialiștilor în domeniul educației, managementul școlii și al clasei au ca scop încurajarea controlului comportamental la elevi, prin promovarea rezultatelor și comportamentelor școlare pozitive. De aceea, rezultatele școlare, eficiența didactică a profesorului și comportamentul elevilor și a profesorilor interacționează direct cu managementul clasei și al școlii.

Deciziile cadrelor didactice în alegerea strategiei optime rezultă din compararea obiectivelor din taxonomiile cognitive, afective și psihomotrice, cu tipurile de inteligență sau cu diverse metode și tehnici. În asemenea situații, măiestria profesorului trebuie susținută de diagnoza psihologică, fiind necesară în același timp și o colaborare directă, permanentă între profesor și elev.

Bibliografie:

- Gherguț, Alois, Diac, Georgeta, Ceobanu, Ciprian, *Introducere în managementul clasei de elevi*, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, Iași, 2010;
- Iucu, Romiță B., *Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Iași, 2006;

STILUL MEU COMUNICATIV: DIAGNOZĂ ȘI DIRECȚII DE OPTIMIZARE

Prof. **Luminița Iordache** Liceul cu Program Sportiv Pitești

Comunicarea este cheia individului spre societate și integrare în aceasta, iar lipsa ei, atrage o îndepărtare iminentă față de grup, echipă, societate.

În cazul în care elevul a făcut o alegere iresponsabilă, profesorul îl poate întreba: „Ce do-rești de fapt?” „Ce îți trebuie?” „Cum ai vrea să fie la școală?”

Profesorul trebuie să aibă capacitatea de a stăpâni comportamentul elevului la un moment dat, fără să-i reamintească greșelile trecute. Profesorul trebuie să încurajeze onestitatea și îi poate ajuta pe elevi să facă o alegere și să fie responsabili în raport cu propria opțiune.

Profesorul trebuie să ajute elevul să emită singur o judecată de valoare asupra propriului comportament: să ofere reguli comportamentale explicite și repetate consecvent; să-i ajute pe elevi să înțeleagă implicațiile sociale pe termen lung ale comportamentului lor, fără să impună un sistem de valori unic. Exemple: „Fapta ta încalcă regulile?” „Ești mulțumit de ceea ce ai făcut?” „I-ai ajutat pe ceilalți în vreun fel cu fapta ta?”

Profesorul trebuie să-i ajute pe elevi să-și planifice schimbarea comportamentului, adică să transpună problemele teoretice în practică, dând astfel diverse sarcini elevilor; să-i ajute să identifice și să aprecieze pertinenta propriilor opțiuni comportamentale. Planul trebuie extins după ce se înregistrează primele succese. Exemple: „Cum ți-ai propus să urmezi regulile noastre?” „Pot să te ajut să îți duci la îndeplinire planul?” „Cum ai să te porți când vei avea simț de răspundere?” „Iată cum s-au comportat alții în situații similare. Crezi că vreuna din aceste soluții e valabilă și în cazul tău?”

Nu se pedepsește și nu se critică elevul pentru întreruperea programului de reabilitare comportamentală: pauza poate fi un mijloc eficient de implementare a măsurilor de management al clasei: „Nu putem accepta așa ceva; hai să-ți analizăm comportamentul și să facem alt plan de reabilitare în cadrul regulilor noastre”.

De asemenea, o altă strategie ce poate fi utilizată este legată de coordonarea graduală a responsabilităților: profesorul creează sentimentul că fiecare este responsabil de ceea ce se întâmplă la nivel de grup, prin creșterea nivelului de interacțiune și feedback pentru toți elevii. Astfel, elevii vor încerca un sentiment de împlinire și de responsabilitate, pentru că se simt importanți în interiorul grupului; în felul acesta crește receptivitatea. Nu trebuie neglijat rolul comunicării nonverbale (mișcările profesorului în clasă, gestică, modulații vocale, contact vizual) în menținerea atenției grupului.

Bibliografie :

- Joița, E., *Management școlar*, Ed. Gh. C. Alexandru, Craiova, 1995;
- Iucu, Romiță, *Managementul clasei de elevi – gestionarea situațiilor de criză educațională în clasa de elevi*, București, Editura Bolintineanu, 2000;

ÎNVĂȚAREA ABC-ULUI EMOȚIILOR SAU CUM SĂ NE SIMȚIM BINE CU NOI ÎNSINE ȘI CU CEILALȚI?

Prof. consilier **Luciana Sidor**, CJAP BN
Prof. dr. **Daniel Pavelea**, CJAP BN

Înțeles ca strategie de prevenire a disconfortului emoțional, procesul de educație rațional-emoțională constituie, potrivit unei expresii inventate de câțiva psihologi americani, o adevărată muncă de „Alfabetizare emoțională”. E vorba de un demers prin intermediul căru-

ia se încearcă să se educe mintea copilului cu scopul de a potența acel aspect al inteligenței, capabil să genereze reacții emoționale echilibrate și funcționale. Un subtitlu care se dă adesea acestor programe de educație emotivă este **“Cum să ne simțim bine cu noi înșine și cu ceilalți”**.

„Învățătura nu se poate face izolat de sentimentele copiilor. Alfabetizarea emoțională este la fel de importantă ca și învățarea matematicii și a cititului”. Prin aceste cuvinte Karen Stone McCown, emite în fapt ideea că, învățarea/abilitarea elevilor cu acele competențe care să le permită să recunoască, să înțeleagă și să gestioneze propriile emoții în mod rațional, nu numai în cadrul unor ore special destinate de programa școlară ci permanent, atât în activitățile școlare obligatorii cât și în cadrul celor extrașcolare, constituie defapt educația rațional-emotivă la elevi.

Fondatorul terapiei rațional-emotiv comportamentale este Albert Ellis, un psiholog care și-a primit titlul de doctor în psihologie în 1947 la Universitatea Columbia SUA (Bernard și DiGiuseppe, 1992). Ellis și-a început cariera în paradigma psihanalitică clasică, însă, curând, fiind după cum îi place să spună, **« înzestrat cu gena eficienței »** realizează că această formă de terapie nu este tocmai eficientă din mai multe motive și, începând cu primăvara lui 1955 Ellis începe să utilizeze noi tehnici; încă de la începutul carierei Ellis practică psihanaliza “față în față”, convins fiind că aceasta constituia o îmbunătățire a psihanalizei tradiționale care plasa clientul pe o canapea undeva în fața terapeutului. În 1962 Ellis avea să-și amintească că “spre surprinderea mea, această metodă mai superficială începuse de fapt, să conducă nu doar la efecte mai bune, mai rapide ci și mai profunde și de durată mai lungă”.(Ellis 1994 a) Totuși unele din problemele care îngreunau analiza tradițională se perpetuau și în această “neo-analiză” (Ellis, 1985 c). Ellis mărturisește că a pus bazele și a structurat principiile REBT în timp ce încerca să își rezolve propriile probleme (teamă de a aborda femeile, frica de a vorbi în fața unui public). A căutat în mod intenționat situații anxiogene, deși nu se simțea chiar confortabil și a ajuns la concluzia că, pe măsură ce te implici în situația anxiogenă pentru a-i face față, anxietatea dispare.

A pune în practică un proces de alfabetizare emoțională înseamnă a-l învăța pe copil **ABC-ul emoțiilor** sale. Modelul emoției adoptat în domeniul educației emotive include cele trei elemente ce intervin în orice manifestare emoțională: la punctul A se află **elementul activator**, situația trăită de individ; la punctul C găsim **reacția sa emotivă și comportamentală**. Între A și C intervine punctul B, adică **propria reprezentare mentală a realității (cogniția)**, propriul mod de a gândi, de a interpreta și de a evalua în propria minte, ceea ce s-a întâmplat la punctul A.

Atunci când intră pentru prima oară în contact cu principiile educației rațional-emotive, multe persoane rămân adesea confuze datorită utilizării termenului **“rațional”**. Se poate întâmpla ca prima impresie suscitată de acest termen să fie negativă, întrucât acesta este interpretat în mod eronat ca **“lipsă de emotivitate”**. Din această cauză unii ajung în grabă la concluzia că educația rațional-emotivă își propune să transforme ființele umane în indivizi reci, sterili, lipsiți de emoție. Nimic mai greșit! Educația rațional-emotivă admite faptul că emoțiile, chiar și cele negative, au valoarea lor, fiind legate de supraviețuirea speciei umane. Așa cum durerea fizică ne comunică faptul că ceva dăunează corpului nostru, la fel și disconfortul emoțional servește drept semnal ce ne avertizează că trebuie să ne mobilizăm resursele pentru a face față situației. Dacă însă acest disconfort emoțional devine prea intens, vom fi copleșiți și nu vom mai fi în stare să ne activăm, în mod eficient, resursele

Atât trăsăturile, cât și calitățile de mai sus, atribuite unui profesor, vor conduce elevii la un model de viață.

Având în vedere cele două componente esențiale ale activității dirigintei (cunoașterea elevilor și comportamentul educatorului) este necesar ca acesta să posede calitățile enumerate anterior și să fie preocupat ca întreaga sa activitate educativă să stea tot timpul atât sub semnul căutării de mijloace potrivite pentru împlinirea condiției umane a fiecărui elev cât și sub semnul optimizării ei.

Bibliografie:

1. Comșa Mirela-Florentina, Puia Maria, *Îndrumar de dirigenție – auxiliar pentru orele de consiliere și orientare*, Editura Niclescu, București, 2007;
2. Savin Irina-Isabella, *Metode educaționale interactive utilizate la ora de dirigenție*, PRINCEPS EDIT, Iași, 2005;

MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVI

Prof. **Andrei Elena** Colegiul Economic Buzău

Analiza școlii în perspectivă socio-organizațională ar putea fi considerată, la o primă vedere, un demers mai puțin obișnuit, având în vedere specificul instituției școlare, dimensiunea ei umană fundamentală. Dar nu există activitate umană, individuală și mai ales desfășurată în timp, care să nu presupună actul conducerii, al managementului.

Dezvoltarea economică și socială nu se poate realiza independent de actul managerului, având în vedere că învățământul este unul din instrumentele prin care societatea stimulează, dirijează și controlează procesele dezvoltării.

Pentru educator, cunoașterea și stăpânirea artei manageriale este esențială, deoarece cunoașterea managementului ca pe un proces complex nu înseamnă „dirijism”, iar managerii nu asigură imediat succesul unei acțiuni.

Din punct de vedere al educației, managementul este un sistem de concepte, metode, instrumente de orientare și conducere, coordonare, utilizat în realizarea obiectivelor educației, la nivelul performanțelor așteptate.

Managementul, în maniera lui actuală de abordare își găsește o aplicare specifică și în domeniul conducerii educației, ca acțiune complexă de dirijare, proiectare și evaluare a formării, dezvoltării personalității fiecărui individ, conform unor scopuri formulate.

Managerul este reprezentat de persoana care exercită funcțiile managementului în virtutea obiectivelor, sarcinilor, competențelor și responsabilităților specifice funcției pe care o ocupă. Managerul are un statut social bine definit, ce prevede o serie de drepturi și obligații, prin care managerii se deosebesc de celelalte categorii de profesioniști.

Managerul școlar este un cadru didactic care pune în funcțiune programul managerial, conduce personalul didactic, preșcolarii și școlarii coopțați în sistemul de învățământ, precum și personalul administrativ, în scopul creșterii eficienței procesului instructiv-educativ.

lelor fenomene ce se produc aici;

- *consilier* – este un observator sensibil al comportamentului elevilor;
- *model* – prin întreaga sa personalitate, prin acțiunile și comportamentul său este un exemplu pozitiv pentru elevi;
- *profesionist reflexiv* – înțelege și reflectează asupra întâmplărilor inedite din clasă, studiază și analizează fenomenele psihopedagogice cu care se confruntă;
- *manager* – supraveghează activitatea din clasă, asigură consensul cu ceilalți profesori, cu părinții și cu ceilalți factori.

Aceste roluri sunt dependente de *personalitatea* lui, care este caracterizată de: cultura profesională; calitățile gândirii; calitățile atenției; calitatea memoriei; aptitudinea de a cunoaște și înțelege psihicul celui supus acțiunii educative; aptitudine empatică; aptitudini organizatorice; spirit de observație; tact pedagogic; măiestrie pedagogică.

Pentru surprinderea specificului dependenței procesului de învățământ de personalitatea profesorului s-a introdus conceptul de *stil educațional* sau *stil de predare*.

Stilul scoate în evidență ceea ce este specific fiecărui profesor, nota sa personală în realizarea atribuțiilor pe care le incumbă propriul statut.

Rolul profesorului diriginte/consilier este acela de a realiza o coordonare și de a asigura o unitate a tuturor influențelor educative ce se exercită de către toți membrii colectivului pedagogic și de către toți factorii educativi antrenați în acest proces.

Dimensiunile *personalității profesorului diriginte/consilier*, precum și relația dintre personalitatea acestuia și eficiența muncii lui, trebuie să se axeze pe:

- eficiența intervenției profesorului diriginte/consilier este condiționată de variabilele de personalitate;
- aprecierea eficienței activității profesorului diriginte/consilier nu poate fi realizată în afara raportării personalității acestuia la condițiile concrete în care el acționează;
- valoarea profesorului diriginte/consilier este o rezultată a modului cum interacționează variabilele de personalitate cu modalitatea de intervenție și situațiile concrete.

Abilitățile cu conținuturi nonspecifice bazate pe experiența de tip profesional, de care trebuie să dea dovadă dirigințele sunt: abilitatea de a raționa; spiritul practic; lucrul în echipă; abilități întreprinzătoare; abilități comerciale.

Abilitățile metacognitive sunt asociate fie educației sociale, fie educației profesionale, dar au mare importanță pentru dimensiunea formativă a personalității elevilor: abilitatea de a rezolva probleme; conștientizarea interpersonală; expresivitate creativă; abilități comunicative; dezvoltarea încrederii în sine; abilități organizatorice, de planificare și conducere; criterii de judecată nepărtinitoare etc.

Trebuie recunoscut faptul că fără măiestria pedagogică a profesorului diriginte/consilier, merit să dea viață, în condiții de înalt profesionalism, obiectivelor acestei activități școlare de „suflet”, dar și de mare competență, nu s-ar putea realiza educarea elevilor.

În acest context, profesorul diriginte/consilier trebuie să aibă următoarele *calități*: dragoste față de copii; flexibilitate și corectitudine; organizator; comunicativ și tolerant; pregătit profesional din punct de vedere științific, metodic, pedagogic; sociabilitate; punctualitate; obiectivitate; moralitate; mediator de conflicte; empatie; autoritate; intuiție; ținută decentă și cultură generală.

personale. Intenția educației rațional-emotive nu e, deci de a elimina orice emoție neplăcută, ci de a minimiza impactul pe care astfel de emoții le au asupra vieții individului, favorizând în același timp exploatarea emoțiilor pozitive.

Tocmai din acest motiv un plan de punere în aplicare a unui program de educație rațional-emotivă ar trebui să înceapă întotdeauna cu o „*muncă*” pe care dascălul o face asupra lui însuși. Asta nu înseamnă să-și reprime propriile emoții, ci să le transforme, acționând asupra mecanismului care determină apariția și menținerea stărilor emoționale negative. Așa cum am menționat anterior, acest mecanism există în interiorul minții noastre și e constituit chiar din gândurile noastre. A dobândi capacitatea de a înfrunta emoțiile negative înseamnă, deci, a învăța să ne recunoaștem și să ne transformăm propriile gânduri iraționale.

Bibliografie:

- ✓ Ellis, A., (1985c) *Overcoming Resistance: Rational Emotive Therapy with Difficult Clients*, New York, Springer Publishing Company.
- ✓ Ellis, A., (1985b) *Expanding the ABCs of Rational Emotive Therapy* în Mahoney, M. & Freeman, A. *Cognition and Psychotherapy*, New York, Plenum.
- ✓ Schaffer, R.H. (2005) *Introducere în psihologia copilului*, ASCR, Cluj-Napoca.

MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVI

Prof. **Curelariu Liliana**
Colegiul Tehnic „Gh. Asachi” Iași

Analiza școlii în perspectivă socio-organizațională ar putea fi considerată, la o primă vedere, un demers mai puțin obișnuit, având în vedere specificul instituției școlare, dimensiunea ei umană fundamentală. Dar nu există activitate umană, individuală și mai ales desfășurată în timp, care să nu presupună actul conducerii, al managementului.

Activitatea de management (conducere) este definită în literatura de specialitate ca., un ansamblu de acțiuni de planificare, organizare, îndrumare, control, decizie cu privire la un sistem (organizație, instituție, grup de oameni, proces, tehnologie) acțiuni susceptibile de a asigura atingerea scopului fixat, în condițiile în respectării legităților obiective generale și speciale, ale satisfacerii nevoilor sociale concrete și ale promovării dezvoltării sociale.

Din punct de vedere al educației, managementul este un sistem de concepte, metode, instrumente de orientare și conducere, coordonare, utilizat în realizarea obiectivelor educației, la nivelul performanțelor așteptate.

Managerul școlar este un cadru didactic care pune în funcțiune programul managerial, conduce personalul didactic, preșcolarii și școlarii cooptați în sistemul de învățământ, precum și personalul administrativ, în scopul creșterii eficienței procesului instructiv-educativ.

Managementul școlar se poate structura și la un nivel inferior. Se distinge astfel un management al clasei de elevi, care poate fi considerat și un semiagent sau un management parțial, fiindcă în acest plan predomină activitățile de predare- învățare- evaluare. Activitatea profesorului la clasă cuprinde nu numai operații de predare și de evaluare, ci

presupune și culegerea de informații despre elevi, despre modul cum aceștia înțeleg lecțiile, cum se pregătesc, despre relațiile dintre elevi etc., de unde rezultă posibilitatea profesorului de a identifica mai multe posibilități de intervenție și de luare a deciziilor.

Un bun manager al clasei trebuie să fie capabil să realizeze schimbări profunde în cultura, climatul și instrucția tuturor copiilor, indiferent de naționalitate, în direcția fundamentării tuturor demersurilor didactice pe principii democratice, să introducă noi strategii instructiv-ționale care să încurajeze colaborarea, toleranța, sporirea încrederii în forțele proprii și îmbunătățirea performanțelor școlare ale elevilor, să realizeze și să utilizeze în procesul didactic proiecte ale clasei. Managementul clasei cuprinde trei componente esențiale: **managementul conținutului, managementul problemelor disciplinare și managementul relațiilor interpersonale.**

Cercetările demonstrează că incidența ridicată a problemelor disciplinare în clasă are un impact semnificativ asupra eficienței predării și învățării. Astfel, s-a demonstrat că profesorii care se confruntă cu asemenea probleme nu pot planifica activități educaționale adecvate. De asemenea, aceștia tind să neglijeze varietatea metodelor de organizare a conținutului, solicită foarte rar elevii în discutarea și evaluarea materialelor învățate. În plus, comprehensiunea temelor studiate nu este monitorizată cu consecvență.

Având în vedere aceste date, se poate afirma că managementul conținuturilor nu se referă la deprinderile de a preda o disciplină specifică, ci mai degrabă la acele deprinderi aplicabile tuturor disciplinelor și activităților. Kounin afirmă că în centrul deprinderilor de management al clasei se află managementul activităților instructiv-ționale, corelarea în integrarea activităților suplimentare și rezolvarea problemelor specifice disciplinei.

Managementul eficient al problemelor disciplinare se referă și la controlul profesorului asupra consecințelor demersului didactic. Componentele unui plan de manager al problemelor disciplinare sunt: aprecierea simțului de răspundere, recompensarea comportamentului responsabil, corectarea comportamentului iresponsabil și inadecvat, controlul proxemic, mustrări verbale ușoare, înștiințarea părinților, așezarea diferențiată a elevilor în bănci, angajamentul scris etc.

Exemplu din activitatea didactică personală:

În urmă cu câțiva ani eram profesoară de chimie-fizică la o școală din mediul rural din județul Iași. De asemenea eram dirigintă la clasa a VII-a. La o oră de dirigință mi s-a semnalat apariția unei probleme disciplinare: în clasă se furau zilnic obiecte de papetărie (pixuri, creioane, stilouri) de la unii elevi. Acest lucru se întâmpla în pauze și în orele de educație-fizică când elevii erau plecați pe terenul de sport. Elevii care își lăsau pe bănci obiectele de papetărie riscu să nu le mai aibă, efectiv dispăreau. Furturile din clasă au culminat cu dispariția unui telefon mobil de la un elev. În acel moment mi-am dat seama că în clasă era o situație de criză educațională.

Ca pedeapsă am decis împreună cu elevii din clasă, ca elevului vinovat să-i fie scăzută nota la purtare, iar acesta să-și ceară scuze de la colegii păgubiți și să facă de serviciu în clasă mai multe zile. Consider că am acționat destul de prompt, corect și pedagogic căci la acea clasă până la terminarea gimnaziului nu s-au mai înregistrat situații de acest gen.

Bibliografie:

că au înțeles mesajul lui". De aceea în activitatea pe grupuri mici am creat oportunități prin descrierea de imagini, discuții pe o temă dată, ilustrarea prin desen a textului audiat, jocuri de pantomimă, simulări, replici ale unor personaje, completarea unor rebusuri.

Mesajul este foarte important indiferent de forma în care este transmis. Important este ca cel care îl emite precum și cel care îl primește să înțeleagă ideea. Biblioteca din sala de clasă este amenajată cu cărți pentru școlarii și învățătoare. Școlarii au participat la dotarea ei, dar și la desing. Cărțile sunt grupate pe diferite criterii: după formă, conținut, destinație. Fiecare carte este seriată cu un număr de ordine. Astfel, școlarii știu că numărul respectiv corespunde numai acelei cărți chiar dacă mai sunt cărți scrise de același autor. În felul acesta în banca de date a bibliotecii apar cărțile însoțite de un număr care o individualizează. La clasele anterioare am folosit un alt mod – aplicarea unei etichete colorate în funcție de conținutul cărții. Ori de câte ori cărțile nu mai prezintă interes pentru școlarii sunt înlocuite cu altele. Atunci aceste cărți sunt selectate împreună cu școlarii, este stabilit un loc de păstrare în condiții optime – de comun acord.

În spațiul bibliotecii școlarii pot găsi cărți, reviste, caiete, coli de scris de diferite forme și mărimi, unelte de scris, jocuri de masă, alfabetare, casete audio, discuri și aparatură aferentă pentru ca activitatea desfășurată în acest loc include ascultarea, vorbirea, citirea și scrierea, iar ca elemente ale comportamentului lingvistic am urmărit calitatea limbajului, bogăția vocabularului, defecțiuni fonetice, receptivitatea și capacitatea de a conversa.

În utilizarea oricărui obiect, copilul trebuie instruit cum să-l folosească. De aceea am considerat că este necesar să știe cum se mănuieste o carte, care sunt condițiile în care ea se păstrează în stare foarte bună, ce se impune respectat atunci când împrumuți o carte sau când o dai altei persoane spre utilizare.

Pentru a le forma astfel de deprinderi am folosit ca metode **exercițiul "cum folosim cartea?", "unde așezăm cartea după ce am folosit-o?", și simularea "la bibliotecă"** activitate practic-demonstrativă, dar și **studiul de caz** ca modalitate de înțelegere a rolului cărții în actul de cultură la nivel național și chiar universal "ce s-ar întâmpla dacă...?"

Bibliografie:

1. Gongea E., Ruiu G., Breben S., "Activități bazate pe inteligențe multiple" Editura Reprograph Craiova 2003
2. Breben S., "Mediul educațional" Editura Reprograph Craiova 2005

PROFESORUL DIRIGINTE/CONSILIER – CHEIA SUCCESULUI ȘCOLAR

Prof. Andrei Doina

Școala Specială de Arte și Meserii Buzău

Profesorul poate îndeplini diverse roluri în activitatea sa:

- *expert al actului de învățare* – predare, putând lua decizii privitoare la tot ceea ce se întâmplă în procesul de învățământ;
- *agent motivator* – declanșează și întreține interesul elevilor, curiozitatea și dorința lor pentru activitatea de învățare;
- *lider* – conduce grupul de elevi, exercitându-și puterea asupra principa-

dirijare, proiectare și evaluare a formării, dezvoltării personalității fiecărui individ, conform unor scopuri formulate.

Managementul clasei depinde hotărâtor și de imaginea pe care elevii și-o formează despre profesorul eficient. Plecând de la rezultatele unor interviuri și observații H. Gannaway a ajuns la concluzia că profesorii sunt supuși în mod sistematic unor teste, care configurează următoarea succesiune:

- a) poate profesorul să mențină ordinea? (implică faptul că elevii așteaptă de la profesor exact acest lucru, să mențină ordinea)
- b) știe să rădă? (implică din partea elevilor așteptarea ca menținerea ordinii să nu se transforme într-un regim de disciplină prea aspră și represivă)
- c) îi înțelege pe elevi? (se referă la înțelegerea clasei ca întreg, a grupului de elevi și a statutului lor și nu la înțelegerea manifestată în raport cu anumiți membri ai grupului)

Bibliografie :

1. Bontaș, Ion. **Managementul educațional** Pedagogie. – București, 1998.
2. Cristea, Sorin. **Managementul educației** Didactica Pro. – 2002. – Nr.6

BIBLIOTECA CU CĂRȚI – MODALITATE ESENȚIALĂ ÎN EDUCAREA ELEVILOR PENTRU RESPECTAREA VALORILOR CULTURALE

Înv. **Doriță Constanța** Sc. cu cls I-VIII Podari

Lumea cărții este interesantă. Un adult se întoarce întotdeauna la ea dacă în timpul copilăriei a fost captivat de lumea minunată a poveștilor, dacă a i s-a format deprinderea de a utiliza în mod constant cartea.

Într-o societate liberă și democratică, sistemul de învățământ tinde spre deschidere și flexibilitate, iar posibilitățile de a opta în plan educațional trebuie să fie multiple.

În lumea uluitoare a calculatorului și când tot mai mulți uită de cartea din bibliotecă este necesar, dar mai ales, avem datoria de a-i întoarce pe cei mici către cultură.

La vârsta preșcolară, deși pare destul de timpurie utilizarea cărții, se formează primele deprinderi în acest sens, dacă mediul educațional a fost creat special scopului propus.

Cum am realiza un asemenea obiectiv major decât pas cu pas, din aproape în aproape valorificând varietatea și bogăția creației literare adresate preșcolarilor. Prezența preșcolarilor în școală într-un interval de timp între 4 -8 ore pe zi implică învățătoria în crearea unor situații de dialogare cu școlarii, de povestire, de recitare, de simulare, dar în egală măsură de oferirea unor situații de expunere a propriilor opinii.

Delimitarea unei zone liniștite amenajată într-un mod cât mai creativ și ergonomic stimulează implicarea activă și relaționarea – după caz - în cadrul grupului de studiu, dar și mișcarea fără a deranja colegii.

Motivația utilizării bibliotecii este foarte importantă. Când simt că au o atmosferă de confort intelectual, școlarii sunt atrași de cărți, de imaginile lor, sunt încantați să asculte povești spuse de învățătoare, colegi ori audiate pe casetă. Nu este de ajuns să le asculte. Unul din obiectivele prevăzute de programă este acela „de a audia un text și de a demonstra

- Iucu Romiță-„Managementul clasei de elevi”, Editura Bolintineanu, București, 2000
- Luchian Daniel-Gheorghe „Managementul în perioade de criză”, Editura Lumina Lex, București 1998

SITUAȚIILE DE CRIZĂ EDUCAȚIONALĂ

Prof. **Prodan Tiberiu**

Grup Școlar Industrial de Transporturi Auto Timișoara

Nu puține sunt situațiile în care cadrul didactic se confruntă cu unele situații aparent insolubile care afectează prin obstaculare bunul mers al activităților din clasă.

Încercarea de definire a unei situații de criză impune un apel justificat la elemente ale managementului teoretic:

Criza poate fi definită ca un eveniment sau un complex de evenimente inopinate, neașteptate dar și neplanificate, generatoare de pericolitate pentru climatul, sănătatea ori siguranța clasei respective și a membrilor acesteia.

Definiția ar trebui completată cu o serie de elemente conexe cum ar fi, pe de o parte, precizarea gradului de pericolitate, a percepției reale ori false a acestuia, iar pe de alta, gradul de probabilitate a evenimentului studiat.

Mecanismele de a prevedea, delimita, defini, controla și soluționa o situație de criză presupun un efort mare, strategii de intervenție ferme dar prudente, un consum de energie nervoasă și fizică sporit, cu șanse de a determina consecințe greu de evaluat în planul echilibrului psihic al persoanelor implicate. Traumele pot fi semnificative întrucât "tentaculele" crizei tind să pună stăpânire și pe elemente conexe, aparent neimplicate în situația generatoare.

Extensia crizei este favorizată și de intervențiile stangace ori chiar de nonintervențiile cadrului didactic nepregătit și neabilitat din punct de vedere managerial pentru o asemenea derulare evenimentială. De obicei situația de criză este recunoscută numai în momentele limită, deși, fragmente ale acesteia au fost identificate anterior, limitând la maximum șansele de soluționare promptă.

Sintetizând caracteristicile unei crize observăm că aceasta:

- beneficiază de o izbucnire instantanee, declanșându-se fără avertizare;
- debutează de obicei prin afectarea sistemului informațional: viciază mesajele, îngreunează comunicarea prin obstaculare permanentă, prin destructurarea canalelor, urmărind instaurarea stării de confuzie;
- facilitează instalarea climatului de insecuritate,
- generează stări de panică prin eliminarea reperelor de orientare valorică;

În planul strategic abordarea managerială a crizei evidențiază ineditul stărilor declanșate, faptul că nu poate fi asemănată cu vreun element stabil din starea de normalitate.

Se pare însă că elementele cu gradul cel mai mare de nocivitate le reprezintă "traumatismele" psihice și organizaționale, crizele paralizând și uneori chiar stopând activitățile curente, destructurând echilibrul organizației școlare atât în interior, prin confuzia și insecurita-

tea create, dar și în exterior, prin discreditarea imaginii colectivului și a cadrului didactic respectiv.

În majoritatea situațiilor cadrele didactice își concentrează eforturile și atenția, controlul și concentrarea asupra situațiilor didactice, asupra activității de predare ignorând, de multe ori nu din rea voință, diversitatea situațiilor educaționale ca structuri complexe, atitudinal-relaționale. Involuntar, asemenea atitudini educaționale creează un teren propice apariției și dezvoltării fenomenelor de criză.

Bibliografie :

- Iucu, Romita, Managementul clasei de elevi – gestionarea situațiilor de criză educațională în clasa de elevi, București, Editura Bolintineanu, 2000
- Luchian, Daniel, Gheorghe, "Managementul în perioade de criză", Editura Lumina Lex, București, 1998
- Nicola, Ioan, "Microsociologia colectivului de elevi", E.D.P., București, 1974.

MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVI

Prof. Prodan Simona

Grup Școlar Industrial de Transporturi Auto Timișoara

Într-o epocă apropiată, unii pedagogi cum ar fi: Durkheim, Hubert, Wallon, Cousinet, de Coster, Hotyat, Leroy au încercat să evalueze rolul factorului relațional în educație. Prin cuvintele celui din urmă s-au desprins concluziile următoare: "...copilul ființa umană, situat într-un anumit mediu, este profund influențat de acesta (factor relațional); comportamentul său diferă după cum trăiește solitar sau în colectiv și depinde, într-o mare măsură de natura relațiilor cu partenerii. Maturizarea nu aduce decât potențialități pe care interacțiunile sociale trebuie să le actualizeze".

O definiție satisfăcătoare însă din punctul de vedere al caracteristicilor psihosocio-educaționale poate fi considerată următoarea:

Domeniu de cercetare în științele educației care studiază atât perspectivele teoretice de abordare ale clasei de elevi cât și structurile dimensional-practice ale acesteia (ergonomică, psihologică, psihosocială, normativă, relațională, operațională și creativă), în scopul facilitării intervențiilor cadrelor didactice în situațiile educaționale concrete, prin exercițiul microdeciziilor educaționale.

În sistemul social de educație și învățământ profesorii trebuie să se raporteze la cei pe care îi educă, să stabilească relații de cooperare cu elevii și părinții acestora și cu alți factori interesați ai societății. Ei nu educă numai la catedră, în clasă, ci prin fiecare contact relațional cu copiii și părinții desfășoară o muncă de creștere și dezvoltare, de conducere și direcționare. Activitatea cadrelor didactice se desfășoară în fața unor individualități psihice umane în formare. De aici derivă necesitatea unei maxime responsabilități față de comportamentele și intervențiile educatorului.

Majoritatea analizelor care s-au circumscris problemelor anterioare au evidențiat o serie de multiplicări ale planurilor de referință implicate în acțiunea educativă.

BIBLIOGRAFIE:

1. Romiță B. Iucu, **Pedagogie**, Credis, 2001/2002;
2. Romiță B. Iucu, **Managementul clasei de elevi. Gestionarea situațiilor de criză educațională în clasa de elevi**, Ed. Fundației culturale Dimitrie Bolintineanu, 1999;
3. Ioan Nicula, **Microsociologia colectivului de elevi**, E.D. P, 1974
4. Adriana Băban, **Consiliere educațională**, Cluj Napoca, 2001.

MANAGEMENTUL CLASEI ȘI ROLUL ACESTUIA ÎN CREȘTEREA EFICIENȚEI PROCESULUI DIDACTIC

Înv. **Nicolaescu Georgeta Ionela**

Șc.cu cls. I-IV Colibași, com. Malovăț, jud. Mehedinți

Școala reprezintă o organizație socială care vizează optimizarea permanentă a structurilor sale de planificare a activităților, de orientare metodologică a procesului de învățământ, de perfecționare și inovare a acțiunilor și instrumentelor educative și didactice în sensul creșterii acestora.

Orice discuție despre rolul și rostul școlii sfârșește prin a susține că, dincolo de aspectele instruirii, ale dobândirii de competențe într-un domeniu sau altul, se ridică mult mai dificil și mai important imperativul dobândirii deprinderilor, comportamentelor și al însușirii valorilor comunității.

Dezvoltarea economică și socială nu se poate realiza independent de actul managerului, având în vedere că învățământul este unul din instrumentele prin care societatea stimulează, dirijează și controlează procesele dezvoltării.

Managerul școlar este un cadru didactic care pune în funcțiune programul managerial, conduce personalul didactic, preșcolarii și școlarii cooptați în sistemul de învățământ, precum și personalul administrativ, în scopul creșterii eficienței procesului instructiv-educativ.

Managementul școlar se poate structura și la un nivel inferior. Se distinge astfel un management al clasei de elevi, care poate fi considerat și un semiagent sau un management parțial, fiindcă în acest plan predomină activitățile de predare- învățare- evaluare. Activitatea profesorului la clasă cuprinde nu numai operații de predare și de evaluare, ci presupune și culegerea de informații despre elevi despre modul cum aceștia înțeleg lecțiile, cum se pregătesc, despre relațiile dintre elevi etc., de unde rezultă posibilitatea profesorului de a identifica mai multe posibilități de intervenție și de luare a deciziilor.

Activitatea de management (conducere) este definită în literatura de specialitate ca., un ansamblu de acțiuni de planificare, organizare, îndrumare, control, decizie cu privire la un sistem (organizație, instituție, grup de oameni, proces, tehnologie) acțiuni susceptibile de a asigura atingerea scopului fixat, în condițiile respectării legităților, obiective generale și speciale, ale satisfacerii nevoilor sociale concrete și ale promovării dezvoltării sociale."

Din punct de vedere al educației, managementul este un sistem de concepte, metode, instrumente de orientare și conducere, coordonare, utilizat în realizarea obiectivelor educației, la nivelul performanțelor așteptate. Managementul, în maniera lui actuală de abordare își găsește o aplicare specifică și în domeniul conducerii educației, ca acțiune complexă de

Conflictele sunt apreciate ca fiind „omniprezente” în viața socială, ele având o mare diversitate de exprimare. Acestea pot avea un caracter normal sau patologic, funcțional sau disfuncțional, firesc sau anormal.

Se spune că „în lume sunt mai multe conflicte decât fire de nisip” și poate că este adevărat, tot atât de adevărat pe cât este și faptul că însuși societatea ne influențează sistemul de valori, principii și credințe, comportamentul și punctele de vedere asupra conflictelor. O privire ofensivă, o replică depreciativă sunt capabile să determine un conflict.

Capacitățile de management al conflictului pot fi învățate: prin practică putem îmbunătăți comunicarea, negocierea, facilitarea, medierea conflictelor. Modul în care definim o problemă, determină **dacă** și **cum** o vom rezolva (cu cât definim mai clar problema cu atât mai ușor vom găsi o soluție). Într-un conflict, sentimentele sunt importante; câteodată nu ajungem la motivele conflictului și nu putem rezolva până când nu luăm în considerare sentimentele neconștientizate.

În plan strategic abordarea managerială a crizei, evidențiază ineditul stărilor declanșate, faptul că nu poate fi asemănată cu vreun element stabil din starea de normalitate și impresia de insolabilitate, despre care am amintit, ca imposibilitate a identificării vreunei soluții de intervenție eficientă pe termen scurt. În majoritatea cazurilor cadrele didactice își centrează eforturile și atenția, controlul și concentrarea asupra situațiilor didactice, asupra activităților de predare, ignorând de multe ori, nu din rea voință, diversitatea situațiilor educaționale ca structuri complexe, atitudinal – relaționale. Involuntar, asemenea atitudini educaționale creează un teren propice apariției și dezvoltării fenomenelor de criză.

În fața provocărilor instituția școlară poate fi pregătită sau nu și poate deveni cu rapiditate o victimă ușoară. Din perspectiva axiologică, principiile care sunt necesare să guverneze intervenția managerială de soluționare, e bine să fie următoarele: sinceritate, cooperare, beneficiu comun. Rolul calităților și al pregătirii manageriale în diminuarea efectelor produse de starea de criză dar și în eradicarea acesteia sunt incontestabile.

Întrucât situațiile de criză solicită un mare grad de operativitate, orice minut pierdut în fazele incipiente se poate converti în zile de căutare și de eforturi mai târziu. De aceea perioadele de criză, evenimente cu caracter atipic, solicită cadrului didactic nu numai promptitudine și rapiditate, ci și variante rezolutive. Durata luării deciziei trebuie să fie foarte scurtă și neînsoțită de ezitări. Dăunătoare sunt și inconsecvențele, marcate prin reveniri.

Cercetările psihopedagogice și experiența pedagogică, întăresc rolul hotărâtor al evaluării și aprecierii în orice act pedagogic, ca factor hotărâtor al progresului școlar. În acest caz evaluarea are în vedere măsurarea și aprecierea stării finale a grupului în urma încheierii demersurilor rezolutive. Un obiectiv esențial al etapei evaluative îl constituie concluziile inferate în urma impactului cu starea de criză și angajarea tuturor celor implicați în acțiuni de cunoaștere și de prevenire a viitoarelor situații de acest gen. Evaluarea nu este altceva decât raportarea rezultatelor – schimbărilor în personalitate – la scop (obiective), în cazul nostru la rezolvarea conflictului fără învinși, cu câștig reciproc, adică este un raport scop – efect. În cadrul concluziilor putem stabili calitatea procesului de rezolvare a conflictului, despre participanții în conflict cu calitățile lor morale și psihice, motivația lor (interese, nevoi, dorințe) despre schimbările lor atitudinale și comportamentale. O criză poate fi așadar formativă pentru că ea îndeplinește deci și o serie de funcțiuni ameliorative, dependente de competențele manageriale.

La nivelul învățământului, decizia are un caracter mai complex decât înalte domenii, deoarece procesul condus vizează omul în formare.

Actele de decizie au un rol reglator, ele nefiind un produs al unei hotărâri arbitrare ci al unui proces logic care trebuie să parcurgă o serie de etape cum ar fi: determinarea rezultatului așteptat - stabilirea obiectivelor – alegerea variantelor pe baza unor criterii - decizie – punerea acesteia în practică în acțiune - rezultat dorit - control.

Semnificațiile generale ale deciziei educaționale sunt următoarele: din punct de vedere social, indivizii pregătiți de școala vor activa după absolvire într-o colectivitate în care se vor integra după maniera în care au fost socializați; din punct de vedere moral, decizia educațională poate schimba în bine sau în rău un destin școlar și uman pentru o lungă perioadă a existenței.

Bibliografie

1. Iucu R.M., Managementul și gestionarea clasei de elevi, Ed. Polirom, Iași, 2000
2. Joița E., Pedagogie și elemente de psihologie școlară, Ed.Arves, Craiova, 2003
3. Jinga Ioan, Conducerea învățământului, EDP, București, 1993

PROFESORUL – ORGANIZATOR ȘI CONDUCĂTOR AL PROCESULUI EDUCAȚIONAL

Prof. Bratina Antoneta Colegiul Tehnic Aiud

Din punct de vedere al educației, managementul este un sistem de concepte, metode, instrumente de orientare și conducere, coordonare, utilizat în realizarea obiectivelor educației, la nivelul performanțelor așteptate.

În opinia specialiștilor în domeniul educației, managementul școlii și al clasei au ca scop încurajarea controlului comportamental la elevi, prin promovarea rezultatelor și comportamentelor școlare pozitive. De aceea, rezultatele școlare, eficiența didactică a profesorului și comportamentul elevilor și a profesorilor interacționează direct cu managementul clasei și al școlii. La clasă, profesorul nu realizează numai predarea-învățarea-evaluarea, ci și relaționează cu elevii, influențându-le comportamentul de învățare, intervine în direcționarea evoluției lor generale.

Prin aceste comportamente, profesorul influențează managerial activitatea instructiv-educativă, dar nu confundă cele două planuri de acțiune. Astfel, managementul clasei se diferențiază de managementul școlii sau a altor medii educaționale prin specificul relațiilor profesor-elevi, în scopul formării- dezvoltării personalității acestora, concomitent cu problemele ei pedagogice, metodologice.

Un bun manager al clasei trebuie să fie capabil să realizeze schimbări profunde în cultura, climatul și instrucția tuturor copiilor, indiferent de naționalitate, în direcția fundamentării tuturor demersurilor didactice pe principii democratice, să introducă noi strategii instructiv-educative care să încurajeze colaborarea, toleranța și sporirea încrederii în forțele proprii.

O problemă esențială este aceea a comunicării elev-profesor. Thomas Gordon, care s-a ocupat de problema stabilirii unor relații pozitive între profesor și elev, credea că utilizarea unor modalități de comunicare precise și relativ neutre contribuie la reducerea comportamentelor negative din partea elevilor.

Managementul și controlul clasei vizează nu numai problemele minore care pot apărea într-o clasă, ci și- cu precauțiunile deja amintite- probleme serioase de comportament și disciplină. Pentru rezolvarea acestora un bun manager urmărește: intervenția directă, admonestarea elevilor care creează probleme de disciplină și folosirea tehnicilor interviului.

Profesorul a constituit punctul de plecare în construirea unei concepții pedagogice despre învățământ și educație, cărora li s-a imprimat o puternică notă socială.

BIBLIOGRAFIE

- *Lucu, R.M., Managementul și gestionarea clasei de elevi, Ed. Polirom, Iași, 2000,*
- *Stan, Emil, "Managementul clasei de elevi", Editura TEORA, București, 2003.*

IMPORTANȚA MANAGEMENTULUI GRUPEI PENTRU EDUCATOARE

Educ. **Barbu Laura Mariana**
Gradinița nr.37., Dumbrava Minunată"

Performanța unei organizații depinde, în bună parte, de performanța tuturor resurselor folosite în activitatea didactică, și în special a resurselor umane care pot deveni agenți ai schimbării.

Așa cum s-a observat din experiență, schimbarea reprezintă cea mai dificilă problemă în reușita dezvoltării instituționale, deoarece are în vedere metode și proceduri manageriale oferite numai de un management performant al tuturor resurselor de care dispunem (atât umane cât și materiale).

Mai mulți pedagogi precum: Durkheim, Wallon, Hubert au încercat să evidențieze rolul factorului relațional în educație. Cel care a surprins cel mai bine acest lucru a fost Le-roy, care investigând rolul factorului relațional în educație concluziona «...copilul ființa umană situat într-un anumit mediu este profund influențat de acesta (factorul relațional); comportamentul sau diferă după cum trăiește solitar sau în colectiv și depinde, într-o mare măsură de natura relațiilor sale cu partenerii ».

Managementul grupeii de preșcolari presupune considerarea acesteia ca un microgrup; o formație de mai multe persoane, care se află în relații „față în față”, relații de interacțiune și dependență reciprocă, mediate de implicarea într-o activitate comună, dezvoltând în timp, norme și valori care reglează comportarea comună.

Fundamentele psihologice ale competențelor socio-relaționale – elementul motivațional care coagulează întreaga teorie privitoare la fundamentarea psihologică a competențelor socio-relaționale, este convingerea ca element psihologic complex, cognitiv, afectiv și volițional. Un bun manager reușește să distribuie rațional sarcinile de învățare, stimulează atribuirea de responsabilități în utilizarea relațiilor de cooperare, în rezolvarea sarcinilor, în luarea de decizii.

Componentele esențiale ale managementului clasei sunt următoarele :

a) Managementul conținuturilor- reprezintă capacitatea de a forma deprinderi aplicabile tuturor activităților, cadrul didactic coordonează spațiul, materialele, mișcarea și așezarea copiilor dar și materialul de studiu integrat într-o arie curriculară

Îndrumare permanentă din partea profesorului este un alt impediment în calea unui management eficient al timpului. Neîncrederea în propriile forțe, teama de insucces, nivelul de aspirație scăzut sunt elemente care influențează în mod negativ managementul eficient al timpului și implicit activitatea de învățare a elevilor.

Aspecte practice:

Pentru evidențierea practică a importanței managementului timpului vom prezenta în cele ce urmează o serie de strategii ale unui management eficient al timpului la elevii cu deficiențe mintale severe.

Prezentarea alternativelor comportamentale și nu numai. De foarte multe ori suntem tentați să ne ademonestăm elevii pentru ceea ce fac, să le cerem socoteală, să-i ironizăm chiar, uitând cu desăvârșire să le oferim alternative comportamentale la faptele lor. De asemenea prezentarea elevilor a consecințelor faptelor lor duce la o scădere a repetitivității comportamentelor indezirabile. Un aspect esențial în prezentarea alternativelor comportamentale elevilor este utilizarea termenilor pozitivi și evitarea celor negativi; de exemplu: decât să spunem nu alergăm prin clasă! mai bine am spune: prin clasă ne deplasăm fără să alergăm. În ceea ce privește managementul timpului accentul va cădea pe rezolvarea corectă și rapidă a sarcinilor de învățare, fără ca elevul să irosească timpul cu activități neproductive.

Bibliografie:

- Alois Gherguț, (2005), Sinteze de psihopedagogie specială- Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice, editura Polirom, Iași.
- Băban, A. (coord), (2001), Consiliere educațională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenței și consiliere, Editura Ardealul, Cluj-Napoca.

GESTIONAREA SITUAȚIILOR DE CRIZĂ ÎN CLASA DE ELEVII

Institutor **Manolachi Liliana**
Scoala „Lucian Grigorescu” Medgidia

Societatea presupune ca aspect fundamental însuși faptul conviețuirii umane, al existenței omenești, în baza anumitor relații trăite ca legături interumane sau raporturi, ca relații sociale.

Schimbarea socială definește dinamica trecerilor de la o stare sau structură socială relativ stabilă la alte stări și structuri noi, mai evolute. Schimbarea socială poate cuprinde aspecte sau laturi diferite ale realității sociale, dar cuprind și mutații în planul vieții spirituale, în cultură, în modele comportamentale și în atitudini și mentalități. Schimbările în sfera vieții culturale, spirituale se manifestă prin inovații, înnoiri esențiale în știință, tehnică, învățământ, educație etc. Un aspect semnificativ este și cel al schimbărilor în scara de valori, în sistemul normelor și valorilor fundamentale, caracteristice pentru o societate dată. În dinamica socială și a conduitelor inovative care concurează la transformarea socială, fenomenele de tranziție pot genera tensiuni sociale și situații de conflict.

3. Tudorică Roxana, *Managementul educației în context european*, Ed. Meronia, București 2007

MANAGEMENTUL TIMPULUI – CONDIȚIE ESENȚIALĂ A UNUI MANAGEMENT EFICIENT AL CLASEI LA ELEVII CU DEFICIENȚE MENTALE SEVERE

Profesor-educator **Galben Flavia-Corina**
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă nr.1, Bistrița

Aspecte teoretice:

În literatura de specialitate managementul clasei de elevi a ocupat întotdeauna un loc important, fiind ridicat la același nivel cu cel al activității de proiectare didactică. Astfel, în ultimii ani, managementul clasei de elevi a câștigat teren, devenind prioritar pentru personalul didactic, indiferent că vorbim de învățători, diriginți, consilieri școlari sau profesori în general.

Managementul clasei de elevi este definit de R. Iucu (2005) astfel: domeniu de cercetare în științele educației care studiază atât perspectivele teoretice de abordare ale clasei de elevi cât și structurile dimensional-practice ale acesteia (ergonomică, psihologică, psihosocială, normativă, relațională, operațională și creativă), în scopul facilitării intervențiilor cadrelor didactice în situațiile educaționale concrete, prin exercițiul microdeciziilor educaționale. Un management eficient al clasei va permite profesorului stabilirea unor relații pozitive cu elevii, aceștia cunoscând foarte bine regulile clasei (la a căror formulare au participat și ei și pe care le-au acceptat înainte de a intra în vigoare) și consecințele nerespectării acestora. O componentă importantă a managementului eficient al clasei, o constituie cunoașterea și respectarea principiilor de management al timpului. Gestionarea timpului în mod util le va facilita activitatea de învățare a elevilor desfășurată în școală și nu numai.

Legat de managementul timpului A. Băban (2001) recomandă următoarele principii:

1. Revizuirea scopurilor și deciderea activităților prioritare dintr-o zi sau săptămână.
2. Întocmirea unei liste cu activitățile ce trebuie realizate și cu cele pe care ne-ar face plăcere să le realizăm și specificarea timpului aferent fiecărei activități.
3. Analizarea consecințelor amânării activităților ce trebuie realizate.
4. Selecționarea activităților în ordinea realizării lor începând cu activitățile ce trebuie făcute și continuând cu cele pe care le facem din plăcere.
5. Fiecare activitate trebuie finalizată și abia apoi se recomandă începerea unei alte activități.
6. Luarea unor pauze între activități.
7. Întocmirea unor standarde realiste.
6. Revizuirea priorităților și a progresului realizat.
7. Oferirea unei recompense după fiecare activitate finalizată.

În ceea ce privește elevii cu deficiențe mentale severe, managementul timpului este cu atât mai important cu cât în cazul lor incapacitatea concentrării atenției asupra stimulilor din jur se manifestă prin faptul că elevii nu-și pot concentra atenția asupra a ceea ce li se explică. De asemenea incapacitatea de a fixa sau organiza elementele unei sarcini de lucru fără o

b) Managementul problemelor disciplinare fundamentate pe natura umană :

angajarea în activități în afara sarcinii de lucru; vorbitul fără permisiune, incapacitatea de a asculta explicațiile cadrului didactic și refuzul de a îndeplini indicațiile verbale, prezentarea incompletă a sarcinilor de lucru, lipsa motivației de învățare având ca rezultat inactivitatea.

c) Managementul relațiilor interpersonale (focalizarea asupra grupului considerat un micro-sistem social).

Bibliografie:

- Bârzea, C., *Arta și știința educației*, Editura didactică și pedagogică, București, 1995.
- Neacșu.I. *Instruire și învățare*, Editura științifică, București, 1990.
- Nicola I., *Tratat de pedagogie școlară*, Editura Aramis, București, 2003.

CE POT FACE PENTRU A DIMINUA ȘI EVENTUAL A PREVENI PROBLEMELE DE COMPORTAMENT ÎN CLASĂ?

Prof. **Silveșan Tatiana** CSEI Beclean
Prof. inv. primar **Fodor Eugenia**, Școala Generală Coldău

Școala de astăzi este un spațiu al confruntărilor și al conflictelor. O asemenea realitate obiectivă impune un mod de abordare total diferită de metodele și practicile utilizate până deunăzi de cadrele didactice. Transformările profunde care au loc în sfera învățământului românesc determină oamenii de la catedră să-și analizeze și nuanțeze continuu experiența acumulată, să o adapteze la cerințele actualei societăți și mai ales la condițiile concrete întâlnite la clasă.

Analiza școlii în perspectivă socio-organizațională ar putea fi considerată, la o primă vedere, un demers mai puțin obișnuit, având în vedere specificul instituției școlare, dimensiunea ei umană fundamentală. Dar nu există activitate umană, individuală și mai ales desfășurată în timp, care să nu presupună actul conducerii, al managementului.

Managementul, în maniera lui actuală de abordare își găsește o aplicare specifică și în domeniul conducerii educației, ca acțiune complexă de dirijare, proiectare și evaluare a formării, dezvoltării personalității fiecărui individ, conform unor scopuri formulate.

Managementul clasei cuprinde trei componente esențiale : managementul conținutului, managementul problemelor disciplinare și managementul relațiilor interpersonale.

Cercetătorii au demonstrat importanța recompensării comportamentelor pozitive ale elevilor. Atunci când optează pentru un stil de management al clasei, cadrele didactice ar trebui să folosească un stil asertiv de comunicare și de comportament. În plus, ar trebui să conștientizeze în ce măsură își doresc să îi integreze pe copii într-o anumită activitate de învățare, în deplină concordanță cu regulamentele impuse clasei și școlii. Cele mai frecvente modalități educaționale, folosite atât în familie cât și în școală la toate vârstele, cu efecte de interiorizare a comportamentelor morale sunt recompensele și pedepsele. Recompensele, cum ar fi lauda și încurajarea, ca forme de întărire pozitivă a comportamentului social, pot contribui atât la imitare, cât și la identificare, și în ultimă instanță, la interiorizarea unor modele comportamentale.

Managementul clasei de elevi este eficient dacă se fundamentează pe negocierea sistemului de reguli care funcționează în clasă. Încă de la primele contacte între elevi și profesor trebuie stabilit (de elevi cu ajutorul prof.) un set de reguli ale grupului ce trebuie restatuate de către toți membrii grupului, dar și sancțiunile în caz contrar.

Parteneriatul și negocierea sunt necesare nu numai pentru a asigura un control eficient al clasei, dar și pentru implicarea elevilor într-un exercițiu esențial al democrației: alegerea și acceptarea responsabilităților pentru alegerea făcută. De aceea, chiar din primele săptămâni ale anului școlar, redactez, împreună cu elevii, un set de reguli sub genericul „**Cum trebuie să ne purtăm**”.

Aceste reguli devin *regulamentul de comportare al clasei* și este afișat într-un loc vizibil. În același timp, stabilem și sancțiunile, pedepsele și recompensele pentru nerespectarea / respectarea regulamentului. Acestea sunt și ele redactate și afișate, astfel, fiecare elev să-și asume răspunderea pentru faptele sale.

„Profesorii eficienți au, în mod sigur, personalități diferite. Dar, indiferent de tipul de personalitate, succesul în muncă cu elevii va fi legat de simpatia lor gemenă pentru elevi, de bucuria de a preda, aceștia tratându-i pe elevi cu respect și corectitudine, permițându-le să se simtă în clasă ca acasă și comunicându-le preocuparea pentru ei.” (Timoty Blair)

Bibliografie:

- **Romița B. Iucu**, „Managementul clasei de elevi”, Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, Ed. „Collegium Poliom”, Iași, 2006.
- **Vlasceanu, Mihaela**, „Psihosociologia educației și învățământului”, Editura Paideia, București, 1993

MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVII

Prof. **Ivan Eugenia**
Colegiul Tehnic „Mihai Viteaz” Vulcan

Meseria de profesor are ca scop pregătirea copiilor și adolescenților din punct de vedere academic, dar și pregătirea lor pentru viață. Schimbările continue care apar în mediul social, particularitățile curriculumului, diferențele individuale între copii, fac ca această muncă să fie una provocatoare și solicitantă în același timp. Profesorul trebuie să se raporteze la cei pe care îi educă, să stabilească relații de cooperare cu elevii și părinții acestora. Un profesor nu educă numai de la catedră, ci prin fiecare contact relațional cu copiii. Aceștia reprezintă individualități psihice umane în formare, de aceea este necesară o maximă responsabilitate față de comportamentele și intervențiile educatorului.

Managementul clasei presupune utilizarea unui set de instrumente de gestionare a relațiilor profesori-elevi sau elevi-elevi. Utilizarea acestor instrumente la clasă urmărește reducerea stresului pe care îl presupune munca în școală, prin gestionarea eficientă a problemelor de disciplină și a relației cu elevii precum și protejarea sănătății emoționale a copiilor și asigurarea unei dezvoltări armonioase. Acest aspect este deosebit de important deoarece problemele emoționale determină problemele de comportament. Cele mai multe dintre

tului. În clasă, liderul formal este cadrul didactic (învățător, diriginte). El este un conducător impus din exterior, a cărui autoritate derivă din funcția ce i s-a încredințat și din faptul că el este singurul adult în mijlocul unei grupe de elevi. Cadrul didactic angajează și dirijează în acțiuni comune tot colectivul. Prin toate acestea, el concentrează energiile grupei, exercită funcții de comandă și decizie, influențând în cel mai înalt grad activitatea acestuia. Cadrul didactic este liderul real al clasei pe care o conduce. Calitatea de educator îl obligă să exercite și să transpună în practică, la nivelul clasei, toate funcțiile conducerii: organizarea, planificarea, îndrumarea, coordonarea, evaluarea.

Pentru educator, cunoașterea și stăpânirea artei manageriale este esențială, deoarece cunoașterea managementului ca pe un proces complex nu înseamnă „dirijism”, iar managerii nu asigură imediat succesul unei acțiuni.

Din punct de vedere al educației, managementul este un sistem de concepte, metode, instrumente de orientare și conducere, coordonare, utilizat în realizarea obiectivelor educației, la nivelul performanțelor așteptate. Managementul, în maniera lui actuală de abordare își găsește o aplicare specifică și în domeniul conducerii educației, ca acțiune complexă de dirijare, proiectare și evaluare a formării, dezvoltării personalității fiecărui individ, conform unor scopuri formulate.

Managerul este reprezentat de persoana care exercită funcțiile managementului în virtutea obiectivelor, sarcinilor, competențelor și responsabilităților specifice funcției pe care o ocupă. Managerul are un statut social bine definit, ce prevede o serie de drepturi și obligații, prin care managerii se deosebesc de celelalte categorii de profesioniști.

John Dewey considera școala un spațiu privilegiat, care trebuie să ofere o densitate mare de oportunități, apte să potențeze „creșterea” elevului. Acest lucru nu este posibil dacă așa cum nota Wragg- cele mai multe reguli sunt decise de către adulți, iar conținutul lecțiilor, de asemenea, este ales de profesori. Parteneriatul și negocierea sunt necesare nu numai pentru a asigura un control eficient al clasei, dar și pentru implicarea elevilor într-un exercițiu esențial al democrației: alegerea și acceptarea responsabilității pentru alegerea făcută.

Analizând managementul activităților didactice în plan curricular, se pot deosebi cinci strategii bine delimitate : explicativ – reproductivă, explicativ – intuitivă, algoritmică – euristică, euristico – algoritmică și a metodelor participative. Deciziile cadrelor didactice în alegerea strategiei optime rezultă din compararea obiectivelor din taxonomiile cognitive, afective și psihomotrice, cu tipurile de inteligență sau cu diverse metode și tehnici. În asemenea situații, măiestria profesorului trebuie susținută de diagnoza psihologică, fiind necesară în același timp și o colaborare directă, permanentă între profesor și elev.

Un bun management al clasei implică stabilirea de reguli clare acolo unde este nevoie, evitarea celor inutile, eliminarea pe cât posibil a celor punitive, revizuirea lor periodică, schimbarea sau eliminarea lor când este cazul. Pe lângă scopul lor pragmatic, de a face controlabilă o situație școlară dată, negocierea și asumarea regulilor vizează o finalitate pe termen lung: formarea unor mentalități și atitudini democratice în raport cu norma și cu exigențele acesteia.

Bibliografie :

1. R. M. Iucu, *Managementul și gestionarea clasei de elevi*, 2000, Ed. Poliom, Iași
2. Joița Elena, *Managementul educațional: Profesorul-manager: roluri și metodologie*, Ed. Poliom, București, 2000

Managementul educațional, deși este obiectul unor controverse, poate fi definit ca știință și artă de a pregăti resursele umane, de a forma personalități, potrivit unor finalități acceptate de societate, comunitate, indivizi.

La clasă, profesorul nu realizează numai predarea-învățarea-evaluarea, ci și relaționează cu elevii, influențându-le comportamentul de învățare, intervine în direcționarea evoluției lor generale.

Orice activitate gândită, proiectată și executată de om se întemeiază rațional. Principiile logicii formale coordonează și impun rigorile gândirii corecte asigurând coerența discursului teoretic și a acțiunii practice. Această întemeiere rațională a teoriei și practicii umane determină corespondența între un set de principii și un domeniu de referință teoretic sau practic. Principiile sunt cele ce stau la baza activităților noastre de la cele mai simple la cercetarea științifică.

Esența managementului o reprezintă funcțiile sau atributele, după cum a rezultat din definiție. Cel care a identificat și analizat procesele de management pentru prima dată a fost Henry Fayol, în cadrul lor definind cinci funcții principale: previziunea, organizarea, comanda, coordonarea, controlul.

Funcția de previziune constă în ansamblul proceselor de muncă prin intermediul cărora se determină principalele obiective ale organizației precum și resursele și principalele mijloace necesare realizării lor.

Funcția de coordonare constă în ansamblul proceselor de muncă prin care se armonizează deciziile și acțiunile personalului organizației și ale subsistemelor sale.

Managementul clasei, în timpul activității didactice, orientează atenția și preocuparea profesorului spre aspecte care condiționează succesul educațional: analiza clasei și din perspectivele problemelor grupului școlar, schimbarea atitudinii față de analiza și rezolvarea problemelor disciplinare de activitate, utilizarea rațională a diferitelor resurse implicate, crearea și menținerea climatului educațional, cultivarea relațiilor interpersonale pozitive între elevi, diversificarea modurilor și conținuturilor comunicării în clasă și a circulației informațiilor, efectuarea corelată a principalelor roluri manageriale ale sale (planificarea, organizarea, decizia, coordonarea, îndrumarea, consilierea, controlul, evaluarea, reglarea).

Bibliografie:

- E. Paun, Școala – “Abordare sociopedagogică”, Editura Polirom, Iași, 1999;
- Jinga, E. Istrate, “Manual de pedagogie”, Editura All, București, 1998;
- Iucu, R., “Managementul și gestiunea clasei de elevi”, Editura Polirom, Iași, 2000;
- Zlate, M., “Tratat de psihologie organizațional-managerială”, Editura Polirom, București, 2004.

MODALITĂȚI DE EFICIENTIZARE A MANAGEMENTULUI CLASEI DE ELEVII

Prof. **Moței Iulia Maria** Liceul Teoretic Teiuș, jud.Alba

Managementul clasei este definit ca abilitatea profesorului de a planifica și organiza activitățile clasei astfel încât să se asigure un climat favorabil învățării. Obiectivul final al managementului clasei este formarea la elevi a unor abilități de autoreglare a comportamen-

comportamentele violente și situațiile de indisciplină cu care ne confruntăm în mediul școlar se datorează acestor probleme emoționale.

Multe situații care apar fac dificilă interacțiunea cu elevii și scad eficiența activității didactice. În acest moment mulți profesori se confruntă cu probleme de disciplină (sarcini care nu sunt îndeplinite de elevi, comportamente agresive sau de perturbare a celorlalți elevi etc.). Lipsa unor metode de disciplinare conduce către apariția și menținerea unor probleme de comportament la elevi și a unui mediu de muncă deosebit de stresant.

Elevii învață cum să se comporte prin felul în care profesorul gestionează comportamentul elevilor și situațiile problematice. Ceea ce face sau nu face profesorul transmite elevilor un mesaj de învățare. Un comportament problematic care trece neobservat îi poate învăța că există posibilitatea de a încălca regulile fără a-și asuma vreo consecință.

Mesajele implicite (nonverbale sau paraverbale) pe care le transmite adultul au de multe ori un impact mai mare decât cele declarate: copilul învață mai mult din ceea ce face profesorul decât din ceea ce spune acesta.

Criza poate fi definită ca un eveniment sau un complex de evenimente inopinante, neașteptate dar și neplanificate, generatoare de pericolitate pentru climatul, sănătatea ori siguranța clasei respective și a membrilor acesteia. Mecanismele de a prevedea, delimita, defini, controla și soluționa o situație de criză presupun un efort mare, strategii de intervenție ferme dar prudente, un consum de energie nervoasă și fizică sporit, cu șanse de a determina consecințe greu de evaluat în planul echilibrului psihic al persoanelor implicate.

În domeniul managementului comportamental, pedeapsa este o tehnică de modificare comportamentală, care are ca scop reducerea comportamentului și se adresează doar comportamentului. Ca metodă corectă de intervenție pentru reducerea comportamentului, este interzis ca pedeapsa să afecteze persoana sau imaginea de sine. Pedeapsa îl învață pe copil ce să nu facă, dar nu îl învață ce trebuie să facă. Pedeapsa este o metodă care pe termen scurt oprește comportamentul și care pe termen lung conduce la apariția unor comportamente impredictibile, de evitare a pedepsei. În acest caz, pedeapsa nu reprezintă o metodă care să asigure menținerea comportamentului dezirabil. Multe din comportamentele problematice ale elevilor sunt de fapt reacții la pedepse anterioare. Pedeapsa afectează relația de încredere dintre profesor și elev. Unui profesor care folosește pedeapsa îi este mult mai greu să mențină această relație. Deoarece pedepsele sunt aplicate după ce comportamentul nedorit apare și nu sunt relaționate neapărat cu comportamentul, pedeapsa dezvoltă sentimentul de frică și incontrollabilitate elevilor și nu sentimentul de responsabilitate. Lipsa sentimentului de responsabilitate face ca doar atât timp cât adultul este de față să apară comportamentul dorit al elevului. Aceasta deoarece copiii învață faptul că obțin consecințe negative doar când adultul (care aplică pedeapsa) este de față, nu și în absența lui. Ca urmare, pedeapsa nu satisface definiția metodei de disciplinare eficiente, deoarece nu asigură dezvoltarea stimei de sine a copilului și a sentimentului de responsabilitate asupra propriilor acțiuni.

Bibliografie:

1. Stan, Emil, “Managementul clasei de elevi”, Editura TEORA, București, 2003.
2. Iucu, Romiță, *Managementul clasei de elevi – gestionarea situațiilor de criză educațională în clasa de elevi*, București, Editura Bolintineanu, 2000

MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVI

Institutor **Karina Preotesoiu**
Colegiul Național Bănățean Timișoara

Analiza școlii în perspectivă socio-organizațională ar putea fi considerată, la o primă vedere, un demers mai puțin obișnuit, având în vedere specificul instituției școlare, dimensiunea ei umană fundamentală. Dar nu există activitate umană, individuală și mai ales desfășurată în timp, care să nu presupună actul conducerii, al managementului.

Dezvoltarea economică și socială nu se poate realiza independent de actul managerului, având în vedere că învățământul este unul din instrumentele prin care societatea stimulează, dirijează și controlează procesele dezvoltării.

Pentru educator, cunoașterea și stăpânirea artei manageriale este esențială, deoarece cunoașterea managementului ca pe un proces complex nu înseamnă „dirijism”, iar managerii nu asigură imediat succesul unei acțiuni.

Activitatea de management (conducere) este definită în literatura de specialitate ca., un ansamblu de acțiuni de planificare, organizare, îndrumare, control, decizie cu privire la un sistem (organizație, instituție, grup de oameni, proces, tehnologie) acțiuni susceptibile de a asigura atingerea scopului fixat, în condițiile în respectării legităților obiective generale și speciale, ale satisfacerii nevoilor sociale concrete și ale promovării dezvoltării sociale.

Din punct de vedere al educației, managementul este un sistem de concepte, metode, instrumente de orientare și conducere, coordonare, utilizat în realizarea obiectivelor educației, la nivelul performanțelor așteptate.

„Managementul” are multiple înțelesuri. După unele opinii, el ar deriva din latinescul „manus” (mana), semnificând ceea ce s-ar putea traduce la noi prin „manevrare”, „pilotare”. Cel care realizează această manevrare (pilotare) este „managerul”.

Analizele referitoare la managementul organizațiilor înclină, în majoritatea lor, să considere managementul ca fiind „teoria sau știința de a utiliza în mod eficient resursele umane, materiale și financiare pentru atingerea obiectivelor propuse de organizație”.

„ Managementul școlar” se raportează la conducerea activității școlare din punct de vedere instituțional, în raport cu managementul educațional, care se refera la conducerea actului educațional în ansamblul manifestărilor sale.

În sistemul social de educație și învățământ, cadrul didactic trebuie să se raporteze la cei pe care îi educă, să stabilească relații de cooperare cu părinții acestora și cu alți factori interesați ai societății. Ei nu educă numai la catedră sau în clasă, ci prin fiecare contact relațional cu copii și părinții, desfășoară o muncă de creștere și dezvoltare, de conducere și direcționare. Aceasta este deci perspectiva care le conferă cadrelor didactice o poziție oarecum specială, unică. Ei sunt, de obicei, adulții, singurii adulți într-un grup de copii, în fața cărora educatorii devin reprezentanții lumii adulților, lumea pentru care îi pregătesc pe aceștia.

Activitatea educativă nu este o simplă transmitere de date, ci, înainte de toate, conducerea (în sens cibernetic) unui proces complex de generare de comportamente durabile, motivate, finalizate și integrate (A. Pavel).

Managementul clasei trebuie să devină o componentă intrinsecă științelor pedagogice, în directă interdependență cu teoria instruirii, în măsura în care actul se manifestă

d. înlăturarea tendinței la rebeliune ce rezultă din opinia subiectului că trebuie să aibă un control total asupra propriului său destin și că poate să facă tot ce dorește, prin practicarea tehnicilor de judecată valorică.

Toate aceste elemente reprezintă **baza de intervenție** în situații de criză educațională în clasa de elevi

La vârsta preșcolară, problemele muncii educative sunt și mai complexe în comparație cu vârstele anterioare. De modul în care sunt valorificate posibilitățile native ale copilului și câștigurile obținute până la această vârstă depinde foarte mult evoluția lui ulterioară, atât pe plan psihic cât și pe plan social.

La această vârstă, datorită educației primite, copiii încep să se diferențieze mult între ei și prezintă particularități diverse atât în sfera intelectuală, afectivă și volițională, cât și în sfera trăsăturilor de personalitate.

Bibliografie

1. Iucu, Romiță, Managementul clasei de elevi – gestionarea situațiilor de criză educațională în clasa de elevi, București, Editura Bolintineanu, 2000;
2. Iucu, Romiță, „Managementul și gestiunea clasei de elevi”, Editura Polirom, Iași, 2001

MANAGEMENT EDUCAȚIONAL – DELIMITĂRI CONCEPTUALE

Educ. **Coroban Ioana Florentina**
Grădinița cu Program Săptămânal Nr. 2, Arad

Managementul educațional reprezintă un domeniu în plină dezvoltare, mai ales având în vedere ultimele inițiative de reformă ale Ministerului Educației și Cercetării, cu precădere asigurarea calității educației și descentralizarea sistemului de învățământ. Toate aceste inițiative au, pe de o parte, consecințe importante asupra managementului și administrării educației și, pe de altă parte, nu pot fi implementate fără o pregătire managerială a sistemului educațional.

Managementul educațional întrunește caracteristicile de bază ale managementului organizațiilor, prin adaptare la specificul școlii și la procesul pedagogic:

- dimensiunea moral — axiologică, prin sistemul de valori utilizat în educație, ca obiective;
- esențială este mobilizarea resurselor umane, ca gestiune a particularităților individuale specifice;
- se centrează pe utilizarea strategiilor de tip comunicativ, pe interacțiuni, pe un ethos specific;
- valorizarea individului și a capacităților sale este obiectivul său. Astfel domină, în crearea climatului organizațional, logică responsabilității, afectivă, altruistă a descentralizării, auto-motivării, stimulativă;
- descentralizarea organizării se realizează progresiv și de durată, implicând schimbări în mentalități și mecanisme.

STRATEGII DE INTERVENȚIE ÎN SITUAȚII DE CRIZĂ EDUCAȚIONALĂ ÎN CADRUL COLECTIVULUI DE PREȘCOLARI

Institutor **Flori Cristina Camelia** Grădinița „Pinocchio” Craiova

Criza poate fi definită ca un eveniment sau un complex de evenimente inopinante, neașteptate dar și neplanificate, generatoare de pericolitate pentru climatul, sănătatea ori siguranța clasei respective și a membrilor acesteia.

Mecanismele de a prevedea, delimita, defini, controla și soluționa o situație de criză presupun un efort mare, strategii de intervenție ferme dar prudente, un consum de energie nervoasă și fizică sporit, cu șanse de a determina consecințe greu de evaluat în planul echilibrului psihic al persoanelor implicate.

În majoritatea situațiilor cadrele didactice își centrează eforturile și atenția, controlul și concentrarea asupra situațiilor didactice, asupra activității de predare ignorând, de multe ori nu din rea voință, diversitatea situațiilor educaționale ca structuri complexe, atitudinal-relaționale. Involuntar, asemenea atitudini educaționale creează un teren propice apariției și dezvoltării fenomenelor de criză.

Gestionarea unei situații de criză reprezintă o inițiativă managerială prin excelență care se organizează, se conduce și se desfășoară după legități, principii și funcțiuni cu o solidă specificitate managerială.

Principalele stadii de analiză și de intervenție ale cadrului didactic într-o situație de criză educațională (*abatere comportamentală*) sunt următoarele:

1. *Prezentarea problemei:*
 - reprezentarea de către copil;
 - reprezentarea de către cadrul didactic;
 - prezentarea problemei în sistemul relațional al copilului
2. *Evaluarea problemei:*
 - istoria problemei;
 - eforturi și demersuri anterioare de rezolvare a problemei; în urma interviului se stabilesc și se evaluează punctele „forte” și punctele „slabe” ale situației la nivelurile: (avantajele/dezavantajele biologice; avantajele/dezavantajele psihologice; avantajele/dezavantajele pedagogice).
3. *Modalități de intervenție:*
 - crearea climatului echilibrat de învățare;
 - evitarea și prevenirea greșelilor educaționale;
 - cultivarea intereselor și a preocupărilor școlare prin recunoașterea și aprecierea reușitelor;
 - integrarea într-un sistem de terapie de grup.
4. *Plan de intervenție:*
 - a. depășirea stării de disconfort care are la bază ideea că efortul este prea dificil;
 - b. înlăturarea sentimentelor de neputință, lipsa de speranțe legate de ideea că problema e mult prea dificilă și el este prea slab pentru a face ceva;
 - c. teama de eșec trebuie înlăturată prin convingerea că orice succes mic este semnificativ;

ca act de conducere, aflat într-o solidă unitate cu toți factorii, cu toate funcțiile și cu toate principiile care îl determină.

În ceea ce privește managementul clasei de elevi, iscusința unui bun manager se recunoaște când folosește un disponibil limitat de resurse, cadrul didactic suplînd necesarul acestora.

Pornind de la analiza statutului de manager al cadrului didactic în clasa de elevi, acesta trebuie să aibă în vedere, în fiecare etapă a desfășurării procesului educațional, relația dintre surse și nevoi, întreprinzând demersuri de acomodare și echilibrare reciprocă.

Școlile de calitate sunt definite prin eficiența cadrelor didactice și rezultatele elevilor contextul existenței unor relații interpersonale puternice. În acest sens relațiile profesor – elev sunt esențiale pentru asigurarea unui climat școlar pozitiv.

Profesorul prin arta sa produce schimbare, influențând, fără să atingă. Ca să influențeze, el trebuie să știe cum, trebuie să întuiască dorințe și curiozități, să prevadă reacții și comportamente și să fie pregătit să le preîntâmpine, rămânând fidel profesiei sale de credință.

Fiind un model de competență, de stăpânire de sine, de echilibru psihic educatorul devine un model educativ pentru elevii săi.

Bibliografie:

- Iucu Romiță, “Managementul și gestiunea clasei de elevi”, Editura Polirom, Iași, 2000
- Jinga Ioan, “Conducerea învățământului. Manual de management instrucțional”, Editura didactică și pedagogică, R.A. București, 2000

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ ȘI MANAGEMENTUL CLASEI

Institutor **Ghindă Lorina Luissa**
Școala cu cls I-IV Chersăcosu, jud Vaslui

Aș începe printr-un fragment din compunerea unui copil de clasa a IV-a „Pentru mine doamna învățătoare a fost zâmbetul care m-a întâmpinat în prima zi de școală, a fost cea care ne-a învățat primul bastonaș, să fiu om drept, echilibrat, cu coloană vertebrală într-o societate strâmbă, plină de neadevăruri și nedreptăți. A sădit în sufletul și în mintea mea bunul simț și onoarea.” Acest fragment mi-a adus aminte de unul din dictonurile educației după care mi-am condus activitatea de-a lungul celor 20 de ani în spatele catedrei: „Experiența este cel mai bun profesor, pentru că îți dă testul și apoi îți spune care e lecția”.

Oare cine nu știe că ogorul bun dă roade bune și că de la ogorul slab nu te poți aștepta la mare lucru, dar că poți obține roadele bogate doar dacă sămânța e aleasă și selecționată și dacă lucrările sunt *făcute bine și la timp*. Asta presupune că munca învățătorului nu poate sta, în nici un caz, sub zodia empirismului. Informarea la zi este obligatorie fundamental. Elevii într-o clasă sunt ca florile pe un câmp, fiecare cu specificul său. Privindu-i în momentele unei lecții inspirate, te înfruntă cu niște ochi cu sclipiri variate. Într-un colț de clasă apare entuziasmul, care te aprobă, în altă parte indiferența, acolo, scepticul, în altă parte ironicul.

Fiecare te-a apreciat în felul său. În suma acestor aprecieri este personalitatea fiecărui cadru didactic.

Adesea, când explorăm universul ființei umane ne confruntăm cu o mare diversitate. Copiii care ne trec pragul claselor noastre ne pun în situația de a căuta mereu soluții la problemele ridicate. De cele mai multe ori găsim soluțiile cele mai bune pentru copii. Uneori suntem însă puși în dificultate de complexitatea problemelor.

Pentru a se adresa tuturor copiilor și a deveni deschisă, flexibilă, adaptată și orientată spre fiecare și pentru toți, educația trebuie să presupună în practică o schimbare de optică și anume o nouă orientare care pune accentul pe cooperare, parteneriat, învățare socială și valorizare a relațiilor pozitive, umaniste în educație.

Copilul trebuie să vină la școală bucuros și să plece vesel. Oamenii cu inițiativă din zilele noastre nu sunt altceva decât elevii formați și educați de noi în spiritul vremurilor pe care le-au trăit, elevii cărora le-am acordat încredere și libertate dirijată în soluționarea unor situații problematizate, cei care au compus și recompus probleme după și fără model, cei care încearcă și găsesc, dar care și încearcă și nu găsesc. După modalitatea în care învățătorul și-a structurat stilul informativ-educativ, se conturează și felul de a se descurca al elevului devenit om în societate, de a găsi soluțiile problemelor de viață și afaceri, de a-și găsi un loc de muncă după posibilitățile și capacitățile intelectuale și de efort fizic, de a-și deschide noi orizonturi când climatul economic și social i-o cere și mai ales de a-și calcula pașii potriviți pe drumul vieții.

Bibliografia:

- CUCUȘ, C. Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2002.
- M.E.C., UNICEF; Ghid managerial – dezvoltarea practicilor incluzive în școli, București, 1999.
- GHERGUȘ, A; Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii de educație integrată, Editura Polirom, Iași, 2001.
- VRASMAS, T; Școala și educația pentru toți, Editura Miniped, București, 2004.

MANAGEMENTULUI CLASEI – INTEGRAREA COPIILOR CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE

Institutor **Toma Ilona Ariadna**
Grădinița cu P.N. Nr. 3 Huși

Tendința crescândă de integrare școlară în unitățile obișnuite de învățământ a copiilor cu CES este bine cunoscută atât în lume, cât și în România.

Complexitatea manifestărilor determinate de realitatea dintre normalitate și integrare adus la interpretări, amânări, experimente, tatonări, reușite și eșecuri în acțiunea de integrare a copiilor cu CES în școala de masă.

Educația integrată se referă în esență la integrarea copiilor cu CES în structurile învățământului de masă care poate oferi un climat favorabil dezvoltării armonioase a acestor copii și o echilibrare a personalității acestora.

Verbul "a învăța" este cel mai des asociat cu școala. Procesul de învățare începe însă mult mai devreme, chiar din primele clipe ale nașterii. A simți, a se mișca, a se uita, a auzi toate

Cucuș C., „Pedagogie” Editura Polirom, București, 2002

D'Hainaut, „Programe de învățământ și educație permanentă” Editura Didactică și pedagogică, București, 1977

De Landsheere G., „L'education et la formation”, Paris, 1992

MANAGEMENTUL CLASEI ȘI IMPORTANȚA ACESTUIA ÎN PROCESUL DIDACTIC

Înv. **Grad Maria**, Școala cu cls. I – VIII nr.2, Moisei; jud. Maramureș
Înv. **Coman Călina**, Școala cu cls. I – VIII nr.1, Borșa; jud. Maramureș

Din punct de vedere al educației, managementul este un sistem de concepte, metode, instrumente de orientare și conducere, coordonare, utilizat în realizarea obiectivelor educației, la nivelul performanțelor așteptate. Managementul, în maniera lui actuală de abordare își găsește o aplicare specifică și în domeniul conducerii educației, ca acțiune complexă de dirijare, proiectare și evaluare a formării, dezvoltării personalității fiecărui individ, conform unor scopuri formulate.

Managementul clasei de elevi este un domeniu de cercetare în științele educației care studiază perspectivele de abordare a clasei de elevi și structurile dimensionale ale acesteia, în scopul asigurării conduitelor corespunzătoare pentru desfășurarea procesului de predare-învățare evaluare (Romiță Iucu – „Managementul clasei de elevi”, ed. Polirom, 2006). Managementul clasei nu se confundă cu didactica specialității care te învață cum să predai o anumită disciplină de învățământ.

Cei mai mulți membri ai societății consideră că a fi profesor înseamnă „să știi carte, cât mai multă carte”. Dacă aprofundezi acest aspect, constăți că „a ști carte” este o condiție esențială pentru profesor, dar nu suficientă, deoarece profesorul este specialist în domeniu, dar și pedagog care stăpânește bine științele educației. Specialiștii în educație au demonstrat că în procesul învățării au loc o serie de relații între elevi, care pot influența pozitiv sau negativ învățarea.

Managementul clasei reprezintă setul de activități prin intermediul cărora profesorul promovează comportamentul adecvat al elevului și elimină comportamentul inadecvat, dezvoltă relații interpersonale bune și un climat socio-emoțional pozitiv în clasă, stabilește și menține o organizare eficientă și productivă a clasei.

Școala reprezintă principala instituție care poate favoriza sau bloca șansele de acces la diferite nivele ale procesului de învățământ și, ulterior, șansele de reușită profesională și socială a tinerilor. Școala pentru o societate deschisă presupune: respect pentru fiecare individualitate, toleranță, valorizarea diversității, participarea în comunitate, democrație și societate civilă, dezvoltarea deprinderilor de cooperare, participare la luarea deciziilor, gândire critică.

Bibliografie :

- Iucu, R., Managementul și gestiunea clasei de elevi, Editura Polirom, Iași, 2000
- Joița. E., Management școlar, Editura Gh. C. Alexandru, Craiova, 1995
- Niculescu, R.M., A învăța să fii un bun manager, Editura Inedit, Tulcea, 1994
- Stan, E., Managementul clasei, Editura Aramis, București, 2003

gogic e definit ca știința și arta de a pregăti resursele umane, de a forma personalități, potrivit unor finalități acceptate de individ și de societate. Apoi e definit ca „un ansamblu de principii și funcții, de norme și metode de conducere care asigură realizarea obiectivelor sistemului educativ, la standarde de calitate și eficiență cât mai înalte, iar la nivelul fiecărui sistem educativ se afirmă note specifice”.

Se pot deosebi două tipuri de manageri în cadrul organizației școlare: managerul instituției și managerul clasei. Capacitatea de a conduce este data de triunghiul format de competențe, autoritate și responsabilitatea managerială. Diferența de statut și rol între un profesor și director este una extrem de importantă deoarece saltul de la o funcție la alta presupune o oarecare pregătire. În general s-a constatat că cei mai buni profesori devin cei mai buni directori, dar pentru a fi un bun director e nevoie de ceva mai mult decât o bună activitate la clasă. A conduce o clasă de elevi poate fi o performanță, dar nu una suficient de mare pentru a conduce o instituție. E nevoie de o calificare specială dobândită și prin participarea la cursuri speciale de management. A fi educator nu înseamnă a exercita o meserie, înseamnă a împlini o meserie, a face un apostolat.

Profesorul conduce direct și autonom foarte multe activități, fie la nivelul microgrupului de elevi, fie la nivelul claselor, fie la nivelul școlii. El se afla într-un continuu raport partenerial cu elevii din perspectiva educațională, formativă. Profesorul trebuie să-și asume un set de responsabilități, având atribuții sporite la nivelul unei clase. Pentru dascălul din școala de acum și pentru cel din școala de mâine, managementul este și va fi o provocare tot mai mare. Profesorul este implicat plenar în ceea ce se cheamă a fi „managementul schimbării”. Rolurile pe care le îmbrățișează profesorul, în calitate de conducător, sunt multiple. Potrivit lui D. Hainaut, rolurile pe care profesorul le poate activa și utiliza în diferite stadii și forme ale procesului didactic ar fi următoarele: receptor și emițător al diferitelor mesaje, participant în activitățile specifice; realizator, proiectant, organizator, responsabil al unor acțiuni; de decizie, în selecția obiectivelor, conținuturilor, strategiilor, resurselor; de sursă de informare, model de comportament, purtător de valori; de consiliere, ghidare; de apărare, protecție.

Profesorul este creator în sensul adaptării tehnologiei de lucru la specificul fiecărui colectiv și al fiecărui elev, în sensul anticipării, inventării și proiectării de noi modele, obiective, tipologii sau prototipuri de metode, caractere, structuri. Contribuția lui la perfecționarea învățământului și al educației trebuie să fie continuă, consistentă și înnoitoare. Creativitatea profesorului se manifestă în toate domeniile învățământului și educației, cuprinde și activitatea extrașcolară.

„Într-adevăr, scrie G. de Landsheere, pare a fi în contradicție cu orice activitate educativă sănătoasă ca un profesor care observă lipsuri grave să nu încerce să le localizeze sursa pentru a le remedia și să nu manifeste neliniște din cauza dificultăților probabile pe care aceste lipsuri le fac previzibile în însușirea ulterioară a unor cunoștințe.”

Evaluarea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor legate de specialitatea pe care o predă, ca și a abilităților, intereselor, atitudinilor și trăsăturilor caracteriale ale elevilor, are o importanță educativă deosebită, deoarece poate deveni sursa unei motivații susținute. Elevii apreciază și îi clasifică pe profesori și după sistemul de evaluare al acestora. Actul de evaluare trebuie să primească o notă mai tehnică și mai obiectivă pentru a spori valoarea științifică a întregii activități pedagogice.

BIBLIOGRAFIE

sunt rezultatul învățării. Și acesta este doar începutul. Principiul separării oamenilor cu deficiențe de restul societății exprimă, pe de o parte, frica acestora de contaminare, iar pe de altă parte forma de a-și transfera propriile eșecuri sociale, politice, economice asupra celor ce nu aveau cum să se apere de asemenea acuzații.

În faza următoare de dezvoltare, copilul își dă seama că lucrurile văzute și auzite pot fi asociate, se leagă între ele. De exemplu, copilul cunoaște vocea mamei, sunetul clopoțelului etc. Învăță să asocieze experiența tactilă cu senzația vizuală și auditivă. Astfel, de exemplu, apăsarea butonului păpușii din plastic și sunetul fluierător devin senzații asociate. Astfel își lărgeste copilul sfera experiențelor, fiind întotdeauna gata pentru perceperea și prelucrarea noilor informații. Relația dintre „dacă” și „atunci” este descoperită cu un interes intensificat. De exemplu: „Dacă încep să plâng, cineva intră și se ocupă de mine”; sau într-o situație mai complexă: „dacă mă ridic sub masă, îmi lovesc capul”; iar într-o situație și mai complexă: „Dacă alerg pe pat, atunci pot să cad, iar căderea rezultă durere”.

Învățarea este cea mai semnificativă în această perioadă (de la naștere până la momentul școlarizării), reprezentând fundamentul oricărui proces de învățare ulterioară.

Integrarea copiilor cu CES conferă instituției școlare rolul de componentă fundamentală a sistemului social, aptă să răspundă concret imperativelor de moment ale evoluției din societatea contemporană și să rezolve o serie de probleme referitoare la nevoile de acceptare/valorizare socială a fiecărui individ și la capacitatea acestuia de a se adapta și integra într-o societate aflată în continuă transformare.

Bibliografie:

- Albu, A., Albu, C., „Asistenta psihopedagogică și medicală a copilului deficient fizic”, Polirom, Iași, 2000;
- Ionescu, S., „Adaptarea socioprofesională a deficienților mintal”, Editura Academiei P.S.R., București, 1975;

TEHNICI UTILIZATE ÎN CONSILIEREA ELEVILOR

Prof. Adriana Verbinschi

Colegiul Național Octav Onicescu – București

Problema consilierii școlare este una considerată de importanță majoră în țările dezvoltate, preocupate de dezvoltarea tinerei generații. În această etapă istorică, în care rolul școlii este contestat – consilierea educațională pare a fi răspunsul pentru multe dileme. Consilierea profesională este considerată pe plan european ca o componentă esențială a reformelor educaționale. De asemenea reprezintă o dimensiune majoră a politicilor educaționale în toate țările europene. Educația pentru orientarea spre carieră, care înseamnă – în extenso – educația pentru viață este un scop educațional, dirijând sistemul de învățământ către un set de valori comune.

În România se simte tot mai acut nevoia de orientare spre alegerea carierei și a inserției socio-profesionale a viitorilor absolvenți de liceu, în conformitate cu standardele europene. Piața muncii nu mai înseamnă pentru tinerii români doar România și mai ales nu mai înseamnă doar anumite meserii și profesii practicate până de curând. Se pune astfel

problema educației tinerilor într-un mod adecvat, care să le ofere egalitate de șanse cu toți tinerii europeni.

În literatura de specialitate, dar chiar și în documentele oficiale internaționale referitoare la acreditarea consilierilor școlari, apar o serie de termeni specifici, care sunt utilizați pentru a desemna aceeași realitate: consiliere școlară, consiliere educațională, orientare școlară, consilier de orientare școlară și profesională.

Metode de consiliere propriu-zisă (de sfătuire) prin:

- dezbateri pe probleme de orientare și consiliere, având drept obiectiv fie clarificarea opțiunilor și atitudinilor participanților, fie analiza avantajelor sau dezavantajelor în alegerea unei variante de rute socioprofesionale; clarificarea unor întrebări ale tinerilor, vizavi de evoluția în carieră;

- studiul de caz, metoda situației („case-study”) a incidentului critic, ce determină analiza situației, stabilirea unor variante de decizie a factorilor favorizanți sau defavorizanți pentru fiecare variantă;

- jocul de rol, precum și simularea unei situații pot fi axate pe probleme precum problematica angajării, alegerea profesiei etc.;

- interviul: menit să clarifice problematica pe care se va axa consilierea sau chiar exersarea pentru interviul real prilejuit de angajare.

Modalitățile prin care un tânăr licean le are pentru a-și defini drumul spre carieră sunt multiple, dar el nu trebuie lăsat singur. La acest demers, care nu este unul facil trebuie să concure mai mulți factori: familia, comunitatea, dar mai ales școala prin profesorii ei. Profesorul și în special dirigintele trebuie să fie mai mult un organizator al situațiilor educaționale și un element de legătură între element și societate, care mediază și facilitează accesul la informație. Implicarea în egală măsură a elevilor și profesorilor în procesul educativ înseamnă responsabilități împărțite.

În sprijinul viitorului absolvent vine și **educația informală**, care înseamnă experiențe de învățare spontană, cotidiană, existențială, desfășurată în medii care nu au educația ca scop principal. Voluntariatul este o formă prin care tânărul își poate descoperi abilități și forma competențe. Voluntariatul este foarte practicat în țările Europei Occidentale, de către oricine, fie că sunt elevi, studenți, șomeri, angajați sau pensionari. Voluntariatul este o componentă fundamentală a societății civile. El însușetește cele mai nobile aspirații ale omenirii - pacea, libertatea, oportunitatea, siguranța și justiția pentru toate persoanele. În această epocă a globalizării și a schimbărilor continue, lumea devine din ce în ce mai mică, mai interdependentă, mai complexă.

În cadrul liceului nostru s-au desfășurat diverse acțiuni de voluntariat ale elevilor care s-au materializat în mai multe proiecte: „Și copiii le pasă”, „Strategia Națională de Acțiune Comunitară”, „Sanitarii Pricepuți”, „Destin Nemeritat”, „Vreau o carieră”, „Târg de job-uri”, ș.a.

Concluzii: Consilierea educațională, așa cum ni se înfățișează ea astăzi, este un fenomen social, mai mult decât o profesiune oarecare. Este probabil una dintre foarte puținele „meserii” care presupune un efort interdisciplinar și o viziune de ansamblu asupra persoanei copilului, elevului de astăzi, adultului și specialistului de mâine.

Bibliografie:

să-și cunoască potențialul, aptitudinile și limitele. Eficacitatea conducerii unei clase de elevi depinde, în mare măsură, și de asigurarea unui mediu de încredere, eliberat de frică și creativ. Corectitudinea, onestitatea și sinceritatea trebuie dovedită de ambele părți dacă există o adevărată relație de comunicare educator-elevi. Educatorul trebuie să fie cât se poate de obiectiv în orice fel de apreciere făcută, corect cu el însuși și cu elevii. De asemenea, trebuie eliminate erorile în aprecierea conduitei elevilor – eroare prin asemănare, prin contrast, din generozitate sau blândețe.

Gândindu-ne la un obiectiv al învățământului românesc, care cere formarea și dezvoltarea personalității copiilor, am putea spune că și noi, dascălii, putem deveni „sculptori” de caractere, deoarece influențăm comportamentul elevilor, avându-l ca model pe al nostru, promovăm valorile morale, ridicăm munca la rang de virtute prin munca noastră și îi determinăm să iubească frumosul prin ținuta și decența noastră. Educatorul trebuie să formeze personalități puternice, să-i determine pe elevi să nu accepte umiliința sau compromisul și să-i facă toleranți atunci când situația o impune.

În încheiere, pot să afirm că relația profesor diriginte – elevi – familie funcționează normal dacă managerul clasei are o viziune clară asupra activității pe care urmează să o desfășoare, dacă îi motivează pe elevi în realizarea obiectivelor pe care și le-a propus, dacă recunoaște punctele tari și punctele slabe ale sale și ale echipei sale și dacă beneficiază de o bună colaborare din partea părinților. Este un drum greu de urmat de către dascăli, deoarece nu este ușor să educi, să formezi, nu este ușor să fii profesor diriginte, nu este ușor să-ți faci din elevii tăi prieteni, parteneri.

Bibliografie:

- Kulcsar, T., „Factori psihologici ai reușitei școlare”, E.D.P., București, 1978.
- Păun, Emil, „Școala, abordare socio-pedagogică”, Editura Polirom, Iași, 2000.

IMPORTANȚA CADRULUI DIDACTIC ÎN MANAGEMENTUL EDUCAȚIONAL

Vasile Constanța, Școala nr. 1, Poiana Mare, Dolj

Ființa umană ca ființă socială e obligată să trăiască în comunități care au o structură, un anumit grad de organizare, un sistem de instituții și, în mod inevitabil o ierarhie. Acest din urma aspect induce relații de subordonare, uneori dintre cele mai complexe. Școala ca instituție socială fundamentală, este un organism social care repetă structura și modul de funcționare al unei comunități. „Orice activitate gândită, proiectată și executată de om se întemeiază rațional. Principiile logicii formale coordonează și impun rigorile gândirii corecte asigurând coerența discursului teoretic și a acțiunii practice. Aceasta întemeiere rațională a teoriei și practicii umane determină corespondența între un set de principii și un domeniu de referință teoretic sau practic. Principiile sunt cele ce stau la baza activităților noastre de la cele mai simple la cercetarea științifică.”

Datorită contextului social – cultural – politic, statutul și rolul managerului școlar a devenit unul tot mai complex. Managerul de școală trebuie să beneficieze de o instruire potrivită, trebuie să își asume rolul de conducător deoarece de la el se așteaptă decizii, organizare bună, optimizare a procesului instructiv-educativ. I. Jinga consideră că managementul peda-

rea interesului pentru obiectul de învățat pe care îl predă, evaluarea sistematică a rezultatelor obținute și înarmarea elevilor cu un stil de muncă intelectuală, constituie cerințele de bază ale activității sale.

Evaluarea rezultatelor înseamnă a dispune de un sistem de probe, a le putea interpreta, a raporta rezultatele unor criterii de referință stabile și obiective și a trage concluzii valabile, care să ducă la îmbunătățirea ulterioară a activității. Evaluarea presupune urmărirea sistematică a eficienței fiecărei acțiuni, raportarea ei la obiectivul proiectat și înregistrarea progresului pe care elevii îl realizează într-un anumit sector, de la o etapă la alta.

Managementul clasei de elevi reprezintă abilitatea profesorului/consilierului de a planifica și organiza activitatea clasei, de a învăța să asigure un climat favorabil instrucției și educației. Obiectivul funcțional al managementului clasei este formarea la elevi a abilității de autoreglare a comportamentelor. Controlul comportamentelor este atât extern, realizat de către părinți, profesori, colegi, ca apoi, prin interiorizare, să devină autonom. În cadrul procesului de interiorizare intervin reguli și modele de urmat.

Toate acestea respectă anumite norme, regulamente, instrucțiuni, atribuții ale organismelor specifice, metodologii, reglementări specifice.

Bibliografie:

- Niculescu Maria, *Dezvoltarea competențelor managerului școlar în contextual formării continue*, Editura Universității de Vest, Timișoara, 2010.
- Stan Emil, *Managementul clasei*, Editura Aramis, 2005.

RELAȚIA EDUCATOR – ELEV, PREMISĂ A SUCCESULUI

Prof. Ciofalcă Tatiana

Școala cu cls. I-VIII nr. 6 Alexandria

Școala are un rol important în societate și trebuie să răspundă solicitărilor acesteia. De aceea, în epoca contemporană, se spune că de școală ai nevoie toată viața. Ea califică tinerii prin formare inițială, dar tot ea urmărește dezvoltarea în carieră a populației pentru a răspunde noilor solicitări sociale. Pentru a întări acest rol al școlii în societate, în Constituția României se menționează că învățământul este o prioritate națională.

La fel de adevărat este că cel care își alege nobila misiune de a îndruma tinerele generații se confruntă cu marile schimbări sociale, economice și culturale ale lumii contemporane. Se impune atenției analizarea relației dintre profesor și elev care, de cele mai multe ori, se reduce la acea comunicare zilnică prin care se realizează actul educațional. Consider că un prim pas important pentru îmbunătățirea procesului de comunicare didactică este inițierea unui dialog deschis, între elevi, între elevi și profesori, aceasta putând deveni sfătuitoarea lor și liderul grupului. Acest lider trebuie să aibă, în primul rând, o viziune clară asupra lucrurilor pe care trebuie să le înfăptuiască împreună cu clasa pe care o conduce, în vederea atingerii performanțelor. De aceea este importantă încă de la clasa a V-a formarea clasei de elevi ca o echipă cu care liderul colaborează și de care este susținut în toate activitățile pe care și le va propune. Aceste activități trebuie proiectate pe întregul an școlar, iar pentru atingerea obiectivelor propuse și pentru a implica pe fiecare elev în realizarea lor, educatorul trebuie

1. Lector univ. dr. Andreea Szilagyi, "Consilierea școlară și integrarea socioprofesională"- curs10, Pedagogie, Fac. De Petrol și gaze, Ploiești
2. http://www.voluntariat.ro/voluntariatul_in_lume.htm
3. www.onicescu.ro

MANAGEMENTUL CLASEI SI DISCIPLINA

Prof. Marian Magdalena

Școala cu clasele I-VIII nr. 127 „R. Peru”, Sector 5, București

Elevii sunt ceea ce sunt. Noi îi primim în septembrie și trebuie să fie mai buni în iunie. Acesta este singurul nostru obiectiv. Buni sau slabi, penibili sau nu, clase eterogene – trebuie să lucrăm cu ei timp de un an.

Condițiile de muncă sunt cele care sunt. Efectivele claselor sunt cele care sunt, orarul de asemenea. Dacă nu putem schimba nimic la începutul anului școlar, trebuie să facem asta pe parcursul anului școlar.

Singurul lucru asupra căruia putem avea o reală influență și pe care l-am putea modifica este propriul nostru comportament. Trebuie să știm deci să ne adaptăm elevilor și circumstanțelor – fără renunțări sau abdicări. Ne fixăm obiective în funcție de clasă și de circumstanțe și trebuie să le atingem.

Să învățăm deci să nu ne aruncăm singuri coji de banane sub picioare.

Pentru cei care își iau clasele din curtea școlii, acesta este momentul în care ora începe. Profesorul își ia în primire elevii și ei trebuie să știe asta. Trebuie să li se demonstreze clar că, din acel moment, se află sub autoritatea profesorului respectiv și pentru asta trebuie să simtă prezența fizică a profesorului care merge în fața lor. Această fază este un fel de trecere de la recreație la oră. Pentru ca aceasta să înceapă bine și repede, elevii trebuie să înțeleagă că pauza a luat sfârșit.

Profesorul pornește în frunte și se oprește într-un loc strategic. Se așează într-un loc în care blochează o parte din accesul elevilor și îi obligă să treacă unul câte unul prin fața sa, ceea ce îi va calma.

Și în sala de clasă elevii trebuie să simtă prezența fizică a profesorului. Evitarea tipetelor este absolut necesară. Dacă profesorul strigă constant, elevii vor ajunge să nu îl mai audă. Trebuie găsite alte mijloace pentru a-și face simțită prezența.

Ritualurile de la începutul orei de curs au un rol foarte important.

Ce nu trebuie făcut? Nu trebuie acceptate întârzierile nejustificate. În unitatea școlară trebuie instituită o regulă care să prevadă și sancțiuni. Ora de curs, chiar și apelul nu pot începe în gălăgie.

Este preferabil ca elevii să rămână în picioare până când este liniște, să se salute, să răspundă apelului (nu foarte mult timp). Este bine să existe ritualuri.

Spre sfârșitul orei nu este recomandată începerea unei noi activități. Acesta este un timp pierdut. Chiar dacă activitatea s-a terminat mai devreme elevii trebuie să rămână pe loc, în liniște, iar la ieșire nu trebuie acceptat ca elevii să iasă din clasă țipând.

Este bine ca dozarea timpului să fie judicioasă, așa încât tema pentru următoarea oră să fie dată înainte de a suna de ieșire. Altfel, unii elevii vor putea profita de asta pentru a nu-și rezolva sarcina de lucru.

Profesorul nu trebuie să rămână blocat în spatele catedrei, nu se adresează tot timpul acelorași elevi. Ei sunt foarte sensibili la asemenea gen de injustiție. Profesorul are în vedere faptul că unii elevii nu suportă să le fie invadat spațiul vital (1 m – zonă de tensiune).

Mentținerea „distanței” este importantă. Pentru aceasta profesorul nu dă dreptate elevilor asupra propriei imagini. Dacă sunt lăsați să profite de imaginea profesorului, acesta va deveni o caricatură a lui însuși. Profesorul rămâne natural, dar sobru.

Atenție la copacii din cauza cărora nu se vede pădurea. Foarte ușor se poate ajunge la detestarea unei întregi clase din pricina a unu-doi elevi. Invers, deseori apare impresia că o clasă merge foarte bine pentru a constata, la o evaluare, că majoritatea nu a înțeles nimic.

În cazul unui conflict grav între un profesor și o clasă, este necesară intervenția unui mediator.

În sfârșit, când lucrurile se ameliorează, profesorul trebuie să nu uite să fie pozitiv și să sublinieze eforturile și progresele făcute de elevi.

Bibliografie:

1. www.domisweb.free.fr
2. www.aix-mrs.iufm.fr
3. www.pedagonet.com
4. www.comportament.net

IMPLICAREA MANAGERULUI CLASEI ÎN SENSIBILIZAREA ȘI ATRAGEREA FAMILIEI

Prof. **Istrate Cosmin Traian** - Șc. Generală Jelna
Înv. **Istrate Mariana** Șc. Generală „Artemiu Publiu Alexi” Sîngeorz- Băi

Partenerul tradițional al școlii în educarea elevilor este familia. Ea îl pregătește pe copil pentru școală, introducându-l în lumea obiectelor, a activităților curente și îl ajută să descopere noțiuni. Fără acest ansamblu de achiziții și experiențe, instruirea și educația școlară ar fi probabil inoperante.

Părinții împreună cu școala trebuie să alcătuiască o unitate perfectă, menită să pregătească copilul pentru viață.

Pentru a atrage familia, ca element cheie în cadrul parteneriatelor educaționale, școala și în particular managerii săi, trebuie să se implice în cunoașterea și înțelegerea familiei.

Cunoașterea mediului familial din care provin elevii se constituie ca o condiție esențială atât pentru succesul demersului educațional adresat copiilor cât și din punct de vedere al reușitei parteneriatului.

Cunoașterea familiei în calitate de partener constant și autentic devine o prioritate mai ales în contextual actual, în care familia însăși trebuie să se adapteze unor schimbări semni-

trebuie utilizate cu grijă pentru a nu deveni modalități de etichetare. Trebuie să mai menționăm că evaluarea aspectelor interculturale trebuie să lase timp de “sedimentare” atitudinilor, comportamentelor și valorilor vizate (dacă dimensiunea cunoștințelor poate fi evaluată după o oră, dimensiunea afectiv- atitudinală poate fi evaluată după un interval mult mai mare de timp- săptămâni sau luni în care activitățile instructiv - educative au vizat atingerea respectivului obiectiv).

Bibliografie:

-C. Bennet, *Strengthening Multicultural and Global Perspectives in the Curriculum*, Detseling Enterprises Ltd, 1992

-Teodor Cozma (coord.) *O nouă provocare pentru educație : interculturalitatea*, Editura Polirom, 2001

MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVI

Prof. Înv. primar **Sorina Nevodenszki**
Școala cu clasele I-VIII Sîndrei, jud. Timiș

Managementul clasei ține de abilitatea profesorului de a planifica și organiza activitățile clasei astfel încât să se asigure un climat favorabil învățării. Obiectivul final al managementului clasei este formarea la elevi a unor abilități de autoreglare a comportamentului.

La școală, liderul formal este cadrul didactic (învățător, diriginte). El este un conducător impus din exterior, a cărui autoritate derivă din funcția ce i s-a încredințat și din faptul că el este singurul adult în mijlocul unei grupe de elevi. Cadrul didactic angajează și dirijează în acțiuni comune toți elevii. Prin toate acestea, el concentrează energiile grupei, exercită funcții de comandă și decizie, influențând în cel mai înalt grad activitatea acestuia. Cadrul didactic este liderul real al clasei pe care o conduce.

Calitatea de educator îl obligă să exercite și să transpună în practică, la nivelul clasei, toate funcțiile conducerii: organizarea ; planificarea; îndrumarea; coordonarea; evaluarea; decizia.

Prima funcție a managementului educațional este cea de *planificare* și organizare a sistemului de învățământ. Această funcție implică valorificarea tuturor resurselor pedagogice: umane (cadre didactice, personal administrativ, elevi, părinți, etc.) materiale (spațiul, timpul, baza didactico-materială), financiare (buget central, local, contribuțiile comunității educative), informaționale (planuri, programe de învățământ, îndrumări metodice, materiale curriculare).

Cea de a doua funcție specifică managementului educațional este aceea de orientare metodologică a procesului de învățământ care presupune atât acțiuni de formare, de evaluare, cât și de comunicare.

Cea de a treia funcție este cea de *reglare* și autoreglare a sistemului de învățământ și a procesului de învățământ și implică activități de perfecționare a cadrelor didactice.

Ca *organizator* profesorul trebuie să dovedească însușiri obiective în activitatea didactică și educativă, în predarea specialității prin care acționează asupra formării elevilor. Conducerea activității de învățare, crearea motivației necesare, dozarea sarcinilor și stimula-

Inadaptarea se datorează în măsură covârșitoare unor disfuncții în organizarea vieții școlare, precum și a unor disfuncții ce persistă în planul relațiilor educator – prescolar care sunt în măsură să întrețină o stare de stres generalizat.

Bibliografie

1. Cristea, Sorin, *Dicționar de termeni pedagogici*, E.D.P., București, 1998
2. Crețu, E., *Probleme de adaptare școlară*, Editura All Educational, București, 1999

CADRUL DIDACTIC - CĂLĂUZITORUL ELEVULUI

Prof.înv.primar și preșcolar **Guriță Mihaela**, Grădinița Nr.2 Dumbrăveni
Înv. **Mursa Ionel**, Școala Nr. 1, Dumbrăveni, jud. Suceava

Educația interculturală este o nouă perspectivă asupra educației care propune o modalitate de abordare a învățării școlare centrată pe deschiderea spre diversitate culturală.

Societatea contemporană se caracterizează din ce în ce mai mult prin extinderea fenomenului de întâlnire reală sau virtuală a culturilor. Acesta aduce în prim plan probleme a căror rezolvare impune reorientarea sau chiar restructurarea organizării internaționale din spre viziunea multiculturală (a juxtapunerii culturilor) spre viziunea interculturală (a interferării creative a culturilor). În acest context rolul școlii se redefineste. Educația, restructurându-se sub forma educației pentru diversitate, constituie o condiție esențială pentru rezolvarea problemelor societății contemporane.

Dat fiind rolul școlii în rezolvarea problemelor societății contemporane, se poate afirma că fiecare cadru didactic trebuie să-și asume o nouă responsabilitate profesională – responsabilitatea pentru cultură: "Avem nevoie să ne salvăm memoria, ca și mediul pentru a apăra diversitatea culturilor ca pe niște specii naturale." Cadru didactic poate fi călăuzitorul elevului între polul universal și polul particular impuse la fel de mult de societatea contemporană, formând elevul în sensul deschiderii spre universal, dar cu păstrarea respectului și atașamentului față de particularul cultural.

Dar trebuie să privim și dincolo de "probleme". Diversitatea, deși constituie o "problemă" pentru societate, ar putea însemna o forță conducătoare pentru creativitatea educațională. Astfel încât pentru educator interculturalitatea poate reprezenta o resursă prețioasă ce poate fi valorificată în procesul de învățământ și nu o problemă în plus.

Orientările actuale în domeniul Educației interculturale propun adăugarea la obiectivele de natură socială care vizează diversitatea culturală a obiectivelor axate și pe crearea la elev a unei conștiințe de cetățean al planetei.

Cadru didactic format în perspectivă interculturală trebuie să devină capabil nu numai să creeze noi conținuturi, ci și să reîncadreze conținuturile clasice prevăzute în programele școlare prin raportarea la finalitățile educației interculturale. În același mod, situațiile extrașcolare pot fi valorificate în scopul formării interculturale a elevilor.

Nu putem încheia fără să menționăm aspectele legate de evaluare. Evaluarea este cea care aduce profesorului informații despre nivelul competenței interculturale a elevilor sau despre componentele acestei competențe și implicit despre progresul, stagnarea sau regresul procesului formativ desfășurat. Scopul său este unul pur informativ, iar rezultatele

formative în acest sens, în raport cu familia tradițională, familia contemporană suportă o serie de modificări cu referire la roluri, norme și relații, probleme, situații și soluții.

Îmbinarea la nivelul diferitelor familii a elementelor tradiționale cu elementele inedite, determină o diversificare a familiilor și o multiplicare evidentă a situațiilor considerate anterior atipice. Pentru a cunoaște familia, efortul managerilor clasei trebuie să se îndrepte către :

- trăsăturile, calitățile, problemele sale specifice ;
- statutul pe care elevul îl are în cadrul mediului său familial;
- avantajele pe care le poate câștiga în cadrul colaborării cu familia;
- beneficiile pe care le poate aduce școlii ca partener real;

Chiar și în condițiile asumării acestei perspective, de către cadrele didactice, în relațiile dintre școală și părinți pot apărea disfuncții legate de :

- bariere de comunicare interpersonală;
- lipsa de interes din partea părinților în raport cu educația și în particular. În raport cu evoluția propriilor copii ;
- carențe atitudinale și comportamentale la nivelul părinților. dar și al cadrelor didactice ;
- probleme severe cu care se confruntă unele familii ;
- marginalizarea unor familii defavorizate.

Pentru a depăși aceste bariere. managerul clasei trebuie să-și assume anumite priorități :

- implicarea managerilor clasei în sensibilizarea și atragerea familiei ;
- elaborarea și aplicarea sistematică a unor proiecte axate pe parteneriatul cu părinții ;
- transformarea Comitetului de părinți în structuri active și dinamice ;
- informarea periodică a părinților ;
- organizarea unor activități extrașcolare diversificate în regim de parteneriat.

Pornind de la aceste priorități am elaborat un proiect bazat pe parteneriatul cu părinții pe o durată de 4 ani. Fiind aplicat pe tot parcursul ciclului primar sau gimnazial, considerăm că proiectul impune implicarea ambelor părți în mod constant și autentic.

Alternativele educaționale propuse pot fi modificate în funcție de situațiile concrete din clasă sau de preferințele părinților.

BIBLIOGRAFIE

- 1 Managementul proiectului- ghid, MEC 2001
- 3 I. Cosma, S. Iancu – Ora de dirigiență, Ed. Gama, 1995
- 4 Ioan Nicola, Tratat de pedagogie școlară, Ed. Aramis 2000

MANAGEMENTUL CONFLICTELOR ÎN INTERIORUL CLASEI DE ELEVI

Profesor pentru învățământ primar și preșcolar **Roman Diana-Maria**
Școala Generală cu clasele I-VIII, nr. 13, Timișoara

Locul ce revine elevului în procesul educativ este un criteriu esențial al structurii, valorii și finalităților oricărui sistem de educație. El este determinat în principal de gradul de

libertate care îi este recunoscut, de normele de selecție care îi sunt aplicate și de amploarea responsabilităților pe care este în măsură să și le asume.

Elevul este în centrul actului educativ, iar pe măsură ce se maturizează el trebuie să fie din ce în ce mai liber să decidă el însuși ceea ce vrea să învețe și unde vrea să se instruiască și să se foameze. Dacă pe planul conținutului și metodelor, elevul trebuie să se supună anumitor obligații de ordin pedagogic și socio-cultural, acestea trebuie definite ținându-se seama de libera alegere, de dispozițiile psihologice și de motivațiile celor ce învață.

Referitor la limba română, este de știut că o limbă se învață mai ușor prin exerciții de vorbire. Cadrul didactic trebuie să vadă cum ar putea folosi cel mai bine motivația personală a elevului, de îndată ce a identificat-o, și cum o poate reorienta, dacă este necesar.

Utilizarea productivă a conflictului sau rezolvarea creatoare a acestuia reprezintă un demers esențial al managementului procesului de învățământ. Cadrul didactic se confruntă în fiecare zi cu un număr mare de conflicte. El trebuie să fie un,, pacificator care utilizează constructive conflictul în vederea atingerii finalităților educaționale stabilite. De aceea, trebuie să afle cauzele concrete ale conflictului apărut. Acestea pot fi mai multe

Atmosfera competitivă. Elevii sunt obișnuiți să lucreze individual pe bază de competiție, sau nu, lipsindu-le deprinderea de a munci în grup, încrederea în colegi și profesor. Ei nu doresc decât victoria asupra celorlalți și dacă nu o obțin își pierd stima de sine. Competiția apare în toate momentele, chiar în cele în care ea este neproductivă.

Atmosfera de intoleranță. În clasă se formează,,biserițele, iar lipsa sprijinului între colegi duce de multe ori la singurătate și izolare. Apar resentimente față de capacitățile și realizările celorlalți, neîncrederea și lipsa prieteniei.

Comunicarea slabă. Aceasta reprezintă calea cea mai ușoară de a ajunge la conflict. Cele mai multe conflicte pot fi atribuite neînțelegerii sau percepției greșite a intențiilor, sentimentelor, nevoilor și acțiunilor celorlalți. Elevii nu știu să-și exprime în mod pozitiv sentimentele, nevoile și dorințele sau le este frică să facă asta.

Exprimarea nepotrivită a emoțiilor. Orice conflict are o componentă afectivă. Conflictele se vor accentua când elevii au sentimente deplasate, nu știu să-și exprime supărarea sau nemulțumirea într-un mod neagresiv, își suprimă emoțiile și sunt lipsiți de auto-control.

Absența priceperii de rezolvare a conflictelor. Elevii și cadrul didactic nu știu să răspundă în mod creative conflictelor. Ei prețuiesc și utilizează modalități violente de soluționare a acestora.

Utilizarea greșită a puterii de către profesor. Cadrul didactic este obișnuit să folosească autoritatea, instaurând o atmosferă de teamă și neînțelegere.

Managementul clasei, ca disciplină din sistemului științelor educației, vizează aspectul esențial al muncii profesorului; administrarea eficientă, sub semnul valorilor civic-democratice a activităților specifice sălii de clasă, plecând de la premisa că școala anticipează și pregătește absolvenții în vederea implicării în viața socială, dar și pentru a reacționa adecvat în rezolvarea conflictelor interne unei societăți democratice.

Azi școala românească se zbate în plasa unor conflicte nesfârșite, iar profesorii, absolvenții ai unui sistem de pregătire încă inadecvat, nu sunt întotdeauna capabili să administreze în spiritul valorilor unei societăți deschise respectivele conflicte.

Bibliografie:

Bibliografie :

- Iosifescu Șerban – Elemente de management strategie și proiectare, Corint, București, 2000
- Stan E. – Managementul clasei, Aramis Print, București, 2003

MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEV STUDIU DE CAZ PRIVIND INADAPTAREA ȘCOLARĂ

Profesor învățământ preșcolar **Gheorghita Monica Mihaela**
Grădinița cu program normal Șalinița Dolj

Mecanismele de a prevedea, delimita, defini, controla și soluționa o situație de criză presupun un efort mare, strategii de intervenție ferme dar prudente, un consum de energie nervoasă și fizică sporit, cu șanse de a determina consecințe greu de evaluat în planul echilibrului psihic al persoanelor implicate. Traumele pot fi semnificative întrucât "tentaculele" crizei tind să pună stăpânire și pe elemente conexe, aparent neimplicate în situația generatoare.

În una dintre cele mai interesante lucrări apărute recent în literatura de specialitate americană,, criza este descrisă ca un eveniment emoțional semnificativ, provocat de schimbare radicală, caracterizat printr-o instabilitate temporală " (Robert H. Decker, *Wen a Crisis Hits Will Your School Be Ready*, Corwin Press, INC, Thousand oaks, California 1998)

Managementul clasei este definit de Romița B. Iucu în lucrarea amintită mai sus ca fiind,,conducerea strategică optimă a activității instructiv –educative, proiectată și desfășurată într-o unitate de învățământ/clasă de elevi". (Iucu, B. Romița, „*Managementul clasei de elevi*"Editura, Polirom,2006, p.14)

Inadaptarea școlară – este definită ca ansamblul manifestărilor psiho- comportamentale caracterizat prin lipsa temporară sau dificultatea de integrare sau acomodare a individului la mediul social educațional.

Conceptul de **inadaptare** este marca perspectivei psihologice; copilul inadaptat e cel al cărui comportament, indiferent de cauză, îl împiedică să beneficieze de experiențele educaționale și sociale obișnuite, atât în școală, cât și acasă.Orice conduită de devianță școlară presupune implicit o forma de inadaptare. Este foarte dificil de stabilit o diferență specifică între cei doi termeni. Dacă avem în vedere faptul ca indicatorul predictiv cel mai puternic al adaptării școlare este succesul școlar și că există unii elevi bine adaptați, dar care manifestă conduite deviante, atunci am fi înclinați să credem că "devianța școlară" are o accepțiune mult mai largă decât cea a conceptului de "inadaptare școlară".

Există forme și grade de inadaptare de intensitate diferită, care au în comun generarea de insatisfacție la nivel individual (tensiuni, eșecuri sau insuccese) care cumulate pot favoriza apariția de tulburări psihopatologice și prejudicii la nivel social (perturbă comunicarea interpersonală, procesul de instrucție și educație).

În faza incipientă inadaptarea școlară se manifestă prin insatisfacții ce produc temeri și descurajare. Repetarea lor în timp e de natură să cronicizeze anxietatea, frustrarea elevului. Această stare determină gesturi de revoltă (impertinență, ostilitate) față de școală și față de cadru didactic și permanentizează situațiile conflictuale cu colegii.

Obiectivul final al managementului clasei este formarea la elevi a unor abilități de autoreglare a comportamentului. Într-o primă fază controlul comportamentului este extern (profesori, părinți, colegi) pentru ca apoi, prin interiorizarea unor reguli și modele, să devină autonom. Pregătirea tinerei generații pentru integrarea activă în viața socială nu poate fi concepută fără o stransă legătură a procesului de educație cu realitățile noastre sociale, cu problemele și sarcinile care stau în fața întregii colectivități. Prin educație, tânăra generație își însușește experiența trecutului și se pregătește pentru integrarea în viața socială. Individul, la naștere, este întâmpinat de o realitate socială deosebit de complexă. Formarea personalității, procesul de umanizare și de socializare a individului, adică pregătirea lui pentru integrarea în viața socială, presupune asimilarea acestor valori, relații, norme de conduită, ceea ce poate avea loc numai sub influențe social favorabile. În comunicarea educațională actul pedagogic este unul curativ. Elevului, fiind ajutat să vorbească, i se procură sursa satisfacerii, împlinirii unor nevoi de exprimare spontană ori bine gândită și pregătită. Astfel devine posibilă comunicarea eficientă și, pe această cale, manifestarea lui liberă favorizată de forța lui de a comunica, de încrederea care poate da limpezime și frumusețe ideii, gândului, trăirii. Profesorul îi declașează cu pricepere și abilitate motivațiile de renunțare la neutralitate, opțiunea de renunțare la mutis în favoarea vorbirii, ale tăcerii de la starea de absență în viața grupului, a societății.

Profesorul a început să fie considerat "conducător de grup", o dată cu investigarea unor elemente de sociologie a educației. El nu mai poate rămâne doar un simplu transmițător de cunoștințe sau un organizator al condițiilor de asimilare informațională, ci și un manager al clasei de elevi. Prin poziția pe care o ocupă în sistemul muncii educative, prin activitatea pe care o desfășoară, profesorul îndeplinește dublu rol: de conducător al procesului instructiv-educativ și de executor al lui. Din această situație rezultă că atât nivelul în care satisface sau nu cerințele profesiei, cât și calitățile și defectele profesorului, pot fi apreciate doar în raport cu rezultatele pe care le obține în mod concret în activitatea sa cu elevii la clasă, precum și în afara acesteia. Pentru favorizarea adaptării actuale și viitoare a elevului la condițiile evolutive ale vieții contemporane, cadrul didactic nu mai poate promova aceeași relație statică de predare-învățare; în fața acestuia se impune incitarea capacităților de inițiativă a elevilor. Se desprinde necesitatea plasării elevilor în centrul unor experiențe integrale de studio, învățare, trăire, comunicare, evaluare. Activitatea educativă nu este o simplă transmitere de date, ci, înainte de toate, conducerea unui proces complex de generare de comportamente durabile, motivate, finalizate și integrate". E dificil a stabili conturul propriu al managementului clasei în raport cu didactica.

Elementele centrale ale dimensiunii psihologice sunt reprezentate de cunoașterea, respectarea și exploatarea particularităților individuale ale elevilor. În ceea ce privește capacitatea de învățare – pentru a stabili momentul optim când elevii pot lua contact cu sarcina de învățare, sunt necesare câteva informații despre stadiul dezvoltării psihologice a elevilor, concepția despre învățare și asimilare, analiza logico-cognitivă a conținutului de învățat.

Resursele învățării pot fi exploatate în plan managerial de cadrul didactic, care, prin cunoașterea și distribuirea rațională a sarcinilor de învățare, în mod echilibrat, pe obiective și genuri de activități, pe diferite perioade ale zilei și ale anului școlar, le poate converti într-o condiție decisivă a eficientizării activității cu clasa de elevi.

- Ilica Anton, Metodica învățării limbii române în ciclul primar, editura „Universitatea de Vest Vasile Goldis”, Arad, 2001
- Ilica Anton, O pedagogie, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, 2010

MANAGEMENTUL RELAȚIEI PROFESOR – ELEV

Profesor învățământ preșcolar **Fleancu Ștefania-Simona**
Grădinița Nr. 24 Craiova, Dolj

Procesul de conducere, managementul este o caracteristică a oricărei activități organizate, dar și a oricărei acțiuni ce tinde către eficiență maximă. Problemele de maximă responsabilitate care diferențiază procesele manageriale din învățământ față de procesele izomorfe din alte sectoare ale vieții sociale, față de industrie spre exemplu, unde conducător și executant se interpune mașina, sunt că în procesul de învățământ conducerea se realizează nemijlocit asupra personalității în formare a copiilor și tinerilor.

Dintr-o perspectivă generală, managementul educațional reprezintă teoria și practica, știința și arta proiectării, organizării, coordonării, evaluării și reglării elementelor activității educaționale, ca activitate de dezvoltare liberă, integrală, armonioasă a individualității umane, în mod permanent, pentru afirmarea autonomă și creativă a personalității sale. Managementul educațional se deosebește față de managementul general vizând întreg sistemul educației. În centrul preocupărilor managerului stau resursele umane antrenate, procesele de informare, comunicare și participare, comportamentul agenților implicați (bazat pe motivație, responsabilitate, logică, afectivitate), structurile organizatorice ale învățării, precum și finalitățile și strategiile educaționale.

Conducătorul unei unități școlare trebuie să urmărească procesul instructiv-educativ care vizează educarea elevilor, să stabilească relații de cooperare cu părinții acestora și cu alți factori interesați ai societății. Pentru asigurarea condițiilor necesare unui învățământ modern, conducătorul unei unități școlare va trebui să întocmească un regulament de ordine interioară cuprinzând obligațiile, sarcinile, atribuțiile elevilor și drepturile acestora. Prin implicarea unor factori externi vor fi organizate întreceri între elevii școlii, precum și între elevii școlii respective și alți elevi din localitate. Proiectele inițiate în cadrul școlii vizează schimbul de experiență între școli din același județ sau între județe diferite. Participarea elevilor la asemenea proiecte le îmbogățește experiența de viață și le stimulează interesul pentru competițiile școlare.

Rolul conducător al profesorului se manifestă atât în procesul de predare a cunoștințelor și de modelare a personalității elevilor, cât și în stabilirea metodologiei didactice și coordonarea tuturor activităților specifice unităților școlare. Astfel, procesul de învățământ, ca proces instructiv-educativ, are între caracteristicile sale și pe aceea că reprezintă un proces managerial. Principiul general al democratizării activităților școlare implică participarea deopotrivă a profesorilor și elevilor la îndeplinirea obiectivelor școlare.

Prin intermediul jocurilor desfășurate cu preșcolarii atât în cadrul activităților libere, creative, cât și în cadrul activităților comune de la fiecare grupă, se formează numeroase relații între copii și se încheagă colectivul. În cadrul situațiilor create, copilul trebuie să accepte colegul de joc și să-și coreleze propriile acțiuni cu cele ale altui copil, situație dificilă ce

determină apariția unei contradicții între nevoia copilului de a intra în contact cu alți copii, pe de o parte și între egocentrismul caracteristic vârstelor mici, pe de altă parte. Profesorii și educatorii trebuie să cunoască adecvat și prin metode variate comportamentul elevilor și al grupurilor, să-l interpreteze contextual, fără a se limita la prima impresie.

Colectivul de elevi trebuie să se conducă după anumite reguli dar, înainte de toate educatoarea trebuie să le formeze acestora noțiunea de respect reciproc. Situațiile negative produse în colectiv vor fi supuse discuțiilor în vederea analizării aspectelor care au dus la crearea acestora și stimularea copiilor de a găsi soluții pentru evitarea în viitor a unor astfel de situații.

Bibliografie:

- Lucu, Romiță, *Managementul și gestiunea clasei de elevi. Fundamente teoretice și metodologice*, Editura Polirom, Iași, 2000
Joița, Elena, *Management educațional*, Editura Polirom, Iași, 2000
Albu, George, *Introducere într-o pedagogie a libertății. Despre libertatea copilului și autoritatea grupului*, Editura Polirom, Iași, 1998

EFICIENTIZAREA COMUNICĂRII DIDACTICE ÎN ACTIVITATEA ȘCOLARĂ

Înv. Chiș Lidia-Beatrice

Colegiul Național „Petru Rareș” Beclean

În cadrul interdisciplinarității și sprijinului care trebuie acordat copiilor din clasele eterogene, cuplul matematică-exprimare în limba română (maternă) deține un loc important în vederea înțelegerii profunde a semnificațiilor, codurilor și pentru a acționa în consecință.

Lată câteva elemente care mi se par interesante pentru clarificarea unor situații problemă. Nu cred că este necesar să insistăm asupra rolului important și specific al limbajului în învățarea matematicii : ca mijloc de exprimare, dar și ca mijloc de progresie a gândirii. Limbajul matematic influențează limbajele specializate : necesitățile profesionale sunt din ce în ce mai exigente privind capacitatea de înțelegere și de interpretare a informațiilor, pornind de la texte tehnice. Este, deci, dorit ca limba să fie receptată de elevi sub toate aspectele și în această utilizare particulară, care se raportează mai mult la aspectul formativ, necesar viitorului cetățean.

Obiectivele lingvistice formulate explicit sau implicit cu limba română și matematică au drept corolar să sprijine elevul să se servească eficient de limbă ca mijloc de comunicare și de gândire, să-l determine să știe să comunice oral, prin scris și să decodeze cuvinte și imagini. Acestea au fost multă vreme existente doar ca deziderate fără a se manifesta preocuparea insistentă sau priceperea învățătorului de a reflecta și de a acționa pentru transpunerea lor în practica didactică și în cea cotidiană.

Limba română îndeplinește două funcții esențiale: expresia gândirii, stimulată de viață și de mediu; comunicarea, ca utilitate socială. În acest sens, învățământul primar are de îndeplinit două roluri prioritare:

- să ajute copilul să exprime mai bine gândirea sa, să formeze clar esențialul mesajului propriu;

Se cunosc astfel trei situații de organizare a lecțiilor cu diferite sarcini didactice:

- la ambele clase sunt programate lecții de comunicare de noi cunoștințe;
- la una din clase este programată lecția de dobândire de noi cunoștințe, iar cealaltă o lecție de formare a priceperilor, de repetare și sistematizare sau evaluare;
- la ambele clase sunt programate lecții de recapitulare, sistematizare a cunoștințelor sau se îmbină lecțiile de repetare cu lecții de verificare.

În această situație învățătorul trebuie să aibă în vedere împletirea activității directe cu cea independentă la o clasă în cadrul aceeși lecții și îmbinarea activității directe la cealaltă clasă și invers, în timpul fiecărei secvențe a lecției, în funcție de tipul lecției, de volumul cunoștințelor, de structura colectivului de elevi.

În condițiile predării simultane, fiecare moment în organizarea și desfășurarea activității își are importanța sa și impune respectarea unor condiții de ordin pedagogic și psihologic.

Modalitatea de lucru în perechi este cel mai ușor de organizat (elevii stau de obicei câte doi în bancă).

Dezavantajele acestei forme de organizare sunt gălăgia, indisciplina și folosirea unui limbaj inadecvat sau incorect.

Modalitatea individuală de lucru oferă elevilor ocazia să învețe, realizând diferite sarcini didactice. În cazul învățământului simultan, activitatea individuală a elevilor este nu doar importantă ci și foarte necesară, deoarece oferă dascălului ocazia de a preda noi cunoștințe celeilalte grupe de elevi. Astfel, spre deosebire de predarea la clasele omogene, unde munca individuală nu trebuie să dureze prea mult, deoarece se poate face și acasă, la clasele simultane activitatea individuală a elevilor este de lungă durată și necesită formarea unor deprinderi temeinice de studiu.

Implicare elevilor în procesul de învățare presupune să se apeleze la forme diverse de organizare a activității, la metode activ-participative și de dezvoltare a gândirii critice. Secretul succesului activității simultane îl constituie capacitatea și priceperea învățătorului de a organiza întreaga activitate, astfel încât să asigure cadrul optim de formare și dezvoltare a elevilor.

Bibliografie:

- Stoicescu Daniela, Manolache Mimia, Ilieș Beatrice-Georgeta, Dvorski Monica, Păcurari Otilia, Florescu Emilia – *Predarea simultană*, Educația 2000+, București, 2005
- Gârleanu – Costea Rodica, Alexandru Gheorghe – *Activitatea simultană la două sau mai multe clase în ciclul primar*, Ed. Gheorghe Cârțu Alexandru, Craiova, 1996

STRATEGII DE ADAPTARE LA CLASA DE ELEVİ

Prof. **Karban Mariana** Școala cu cls.I-VIII nr.130 „Luceafărul ”

Managementul clasei reprezintă abilitatea profesorului de a planifica și organiza activitățile clasei încât să asigure un climat favorabil învățării. Organizația clasă este o configurație la fel de complexă ca oricare alta, evolutivă și dinamică, prin faptul că se construiește permanent în urma acțiunii concrete a celor implicați aici.

nefiind prea însemnate), în educație eșecurile înregistrate în procesul de formare pot avea consecințe individuale și sociale nefaste: incompetența, analfabetism, inadaptare, delincvența.

Apreciem, pornind și de la aceste considerente, că perspectivele de abordare ale activităților din clasa de elevi într-o formulă nouă și modernă, aceea a managementului clasei, vin în întâmpinarea unei nevoi obiective de perfecționare și de eficiență.

BIBLIOGRAFIE:

1. Vlasceanu, Mihaela, "Psihosociologia educației și învățământului", Editura Paideia, București, 1993.
2. Nicola, Ioan, "Microsociologia colectivului de elevi", E.D.P., București, 1974.
3. Cerghit, Ioan, (coordonator), "Perfecționarea lecției în școala modernă", EDP București, 1988.

SPECIFICUL LECȚIEI DESFĂȘURATE ÎN CONDIȚIILE MUNCII SIMULTANE CU DOUĂ SAU MAI MULTE CLASE

inst. Ileana Cristea Școala Generală Becleni

Organizarea procesului didactic necesită un volum mare de lucru pentru învățători, o pregătire temeinică a fiecărei lecții, în vederea optimizării procesului de învățare.

O primă caracteristică a lecției desfășurate în condițiile muncii simultane este totala libertate ce se lasă învățătorului în conceperea, organizarea și desfășurarea acesteia. Învățătorul modern subscrie la ideea elasticității structurii lecției, la suplețea organizării, la diversitatea desfășurării ei. În învățământul simultan, toate acestea constituie trăsături majore ale lecției. Programa menționează că principala coordonată a modernizării lecției în condițiile predării simultane este renunțarea la structuri prestabilite și adaptarea activității creațiilor simultane în derularea activității didactice.

Secvențele lecției desfășurate în predarea simultană la două sau mai multe clase sunt structurate pe timpi de alternare a activității directe a învățătorului cu activitatea independentă a elevilor.

Verificarea orală, în activitatea învățătorului cu o singură clasă, devine sarcini de muncă independentă pentru întreaga clasă în lecția organizată în condițiile activității simultane cu mai multe clase.

În lecția simultană se manifestă mai multă grijă pentru educarea atenției voluntare, a capacității de a se concentra, prin crearea condițiilor pentru lucru continuu, rapid și prin adoptarea de către învățător, în activitatea celeilalte clase, a unui ton care să nu le distragă atenția. El poate vorbi și în șoaptă cu elevii care îl urmăresc, atunci când desfășoară o activitate directă de comunicare sau verificare.

Dacă învățătorul care lucrează cu o singură clasă își organizează fiecare lecție în parte, în funcție de specificul acesteia (comunicare de cunoștințe, formare de priceperi și deprinderi, recapitulare și sistematizare), învățătorul care lucrează simultan cu două sau mai multe clase realizează acest lucru în cadrul aceleiași ore, fie prin același tip de sarcini, fie prin lecții cu sarcini diferite.

-să inițieze copilul să înțeleagă gândirea altora, să sesizeze prompt esența mesajului lor.

Analizând varietatea mesajelor: nonverbale (gest, mimică) și verbale-în conținut: de la informații științifice la descrieri poetice, știri publicitare, povestiri etc. și în forma: de la simple enumerări la texte literare și cu conținut științific, observăm că stăpânirea limbii materne de către copil se poate realiza numai ținând seama de context și prin activități de facilitare a exprimării și înțelegerii, prin lexic, ortografie, morfo-sintaxă și punctuație, practicate nu ca scop în sine, ci integrate în situații funcționale, printr-o pedagogie activă.

Varietatea sarcinilor de lucru, a mijloacelor și modalităților didactice utilizate într-o sesiune matematică pune elevii în situația de a aplica cunoștințele asimilate în situații noi. Ei examinează, meditează, formulează idei, exprimă puncte de vedere diferite, cooperează cu colegii participând activ la învățare.

Această activitate lasă libertate de exprimare atât elevului, cât și învățătorului, iar disciplina pe care o impune o astfel de activitate nu se obține prin constrângere, ci prin muncă individuală sau în grup, bine organizată de către învățător.

Prevederea în detaliu a lecției, reducerea efectelor neprevăzutului sunt indisolubil legate de contactul permanent al învățătorului cu elevii, de cunoașterea reacției clasei și a fiecărui elev în parte la mesajul transmis. E firesc să acordăm prioritate în lecție participării directe și indirecte a elevului, să subordonăm influența directă a învățătorului colaborării cu elevul. J.J. Rousseau, înțelegând această necesitate pentru cel ce învață, recomandă:

"Apropie-te de probleme și lasă-l să răspundă singur. Să-și întemeieze ceea ce știe nu pe ceea ce i-ai spus tu, ci pe ceea ce a înțeles el, să nu învețe știința, ci s-o găsească."

MODALITĂȚI DE GESTIONARE A UNOR SITUAȚII DE CRIZĂ EDUCAȚIONALĂ

Prof. inv. primar **Seserman Veturia**
Școala Generală,, Grigore Silași" Beclean

În ultimii ani, se constată tot mai multe abateri disciplinare ale elevilor- această situație impune ca, alături de competențele științifice și didactice, educatorul să dețină competențe psiho- sociale (acestea presupun optimizarea relațiilor interumane prin și din activitatea educativă).

Majoritatea abaterilor comportamentale în clasă nu sunt datorate unor patologii psihologice, cât tulburărilor adaptative și de comportament. Efectele posibile ale tulburărilor sau abaterilor comportamentale ale elevilor în clasă sunt eșecurile privind adaptarea și integrarea școlară, precum și delinquența juvenilă.

Comportamentul este o acțiune specifică observabilă, măsurabilă, învățabilă. Disciplinarea este un proces de învățare: se însușește în timp, în ritmuri diferite- se punește de la niveluri diferite- deci și metodele de intervenție sunt individuale. Pentru a controla comportamentul indezirabil al unui elev, e necesar să fie modificat mediul/ contextul în care apare comportamentul (în măsura în care este posibil), să se analizeze funcția îndeplinită de comportamentul respectiv și consecințele- beneficiul adus elevului de comportamentul adoptat, intervenindu- se apoi cu metoda specifică de corectare. Dacă metoda aplicată este bună, comportamentul indezirabil se diminuează sau dispare.

Funcțiile comportamentelor reprezintă nevoi pe care toți oamenii le au - exemplu: nevoia de apreciere, de stimă și statut, de valorizare, nevoia de control, de aprobare, de comunicare ș.a. nevoi emoționale și sociale. Satisfacerea acestor nevoi asigură funcționarea optimă a fiecăruia dintre noi. De aceea, funcțiile pe care comportamentele le au, nu pot fi evaluate, considerate bune sau rele. În schimb, comportamentele care răspund acestor funcții pot fi evaluate și considerate adecvate (acceptabile) sau neadecvate (inacceptabile). Prin analiza funcțională se identifică funcția comportamentului care se dorește a fi schimbat și se poate construi apoi o strategie de intervenție.

Munca de dascăl (învățător sau profesor) poate fi uneori dificilă deoarece, ei trebuie să coordoneze eficient clasele de elevi. Unii dintre aceștia pot fi greu sau foarte greu de stăpânit, pot prezenta tulburări emoționale sau comportamentale, clasa se poate transforma într-un „câmp de luptă”. Energiile elevilor ce prezintă dificultăți emoționale-comportamentale nu sunt investite în activități constructive. Astfel, sarcina dascălului este să direcționeze energia elevilor de la un comportament nepotrivit la unul adecvat. Redirecționarea acestor energii nu este o sarcină ușoară.

În relațiile dintre educator și educat, în raporturile de muncă și în cele sociale există o strânsă legătură între limbaj și interese. Proverbul „Vorba dulce mult aduce” sugerează aspectul utilitar al limbajului, pentru a obține consecințele favorabile. Tactul, discreția, amabilitatea în formele de adresare imprimă o notă de autentică omenie unor situații, sporesc bunăvoința, solitudinea, interesul reciproc al interlocutorilor. Cuvintele bine alese pot evoca amintiri, pot suscita sentimente, atitudini, îndeamnă la acțiune, laudă, avertizează, pedepsesc. Stă în puterea educatorului să le folosească numai constructiv, în interesul copilului.

Bibliografie

1. Dragomirescu, V. ***Psihologia comportamentului deviant***, București, Editura Științifică și Enciclopedică, (1976)
2. Ilut, P., ***Valori atitudini si comportamente sociale – Teme actuale de psihosociologie***, Iași, Editura Polirom, 2004, p.107-122.

STRATEGII DE INTERVENȚIE ÎN CAZUL COPIILOR CU ANXIETATE ȘI DIFICULTĂȚI DE ÎNVĂȚARE ÎN CADRUL ACTIVITĂȚILOR DE CONSILIERE PSIHOPEDAGOGICĂ

Prof.consilier școlar **Ioana Miti**, Colegiul Național "George Coșbuc" Năsăud
Prof.consilier școlar **Victoria Costea**, Școala Generală "M. Eminescu" Năsăud

Consumul de droguri, delicvența, violența...sunt probleme ale societății în care trăim și ne străduim să optimizăm un proces complex: educația.

Frica, timiditatea, nervozitatea, emoționalitatea neînhibată, prezente în multe cazuri ale copiilor cu dificultăți de învățare, în mod tradițional devin probleme cu care ne confruntăm adeseori și noi și familia. Considerăm că anxietatea este o problemă de sănătate a familiei. Frica și anxietatea sunt foarte frecvente în viața copilului, în realitate fiecare copil a trăit cel puțin o experiență scurtă de anxietate, față de care a reacționat prin evitare sau

siunile teoretice parcurgerea modului vizează familiarizarea studenților cu problemele fundamentale ale managementului clasei de elevi.

Din perspectiva practică, managementul clasei vizează competențe de organizare a spațiului instructiv și de intervenție în situații de criză educațională cum ar fi:

- cunoașterea diverselor unghiuri de abordare ale procesului de învățământ, formele, structurile principale ale acestuia și relațiile dintre acestea din perspectiva managementului clasei de elevi;
- utilizarea paradigmatelor explicative ale managementului clasei de elevi la construirea a unor situații instructiv-educative pe baza procedurilor învățate, la diverse teme de specialitate;
- descrierea modului de utilizare a diverselor strategii specifice în practica școlară pe baza cunoașterii paradigmatelor managementului clasei de elevi;
- identificarea principalelor strategii de intervenție în situațiile de criză
- educațională;
- utilizarea unor structuri organizatorice variate și flexibile de
- individualizare în clasa de elevi;
- exploatarea funcțiilor și a rolurilor manageriale în procesele
- sociorelaționale (interacțiuni) ale clasei de elevi;
- implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor în
- procesul de învățământ;
- participarea la propria dezvoltare profesională și la definirea unui stil
- propriu.

Domeniul modern, managementul clasei de elevi - gestiunea situațiilor de criză, a fost abordat secvențial până acum în literatura de specialitate din România, (aspecte ale acestei importante și actuale probleme fiind tratate de unii specialiști români cum ar fi:

Dan Potolea, "Profesorul și strategiile conducerii învățării", în "Structuri, strategii și performanțe învățământ", Editura Academiei, 1989; Steliana Toma, "Profesorul, factor de decizie", Editura Tehnică, 1994, Ioan Nicola, Adrian Neculau, Emil Păun).

Încercările de abordare multifactorială a managementului clasei de elevi - gestionarea situațiilor de criză educațională, din care se pot desprinde importante concluzii, cu valoare teoretică și practică, detașându-se spre exemplu, un mod nou de a privi, înțelege și utiliza rolul de manager (cu puternice tente de lider) al învățătorului și profesorului, pentru creșterea eficacității activităților comune ale educatorilor și elevilor, constituie de asemenea un obiectiv al lucrării noastre.

Pot fi astfel benefice, mai ales, corelațiile ce se fac între managementul clasei și factorii psihologici, sociologici, ergonomici și comunicaționali care intervin în dinamica grupului educat, între aceștia și climatul educațional oferit de școală, de familie și de mediul social în ansamblu.

Paradigma managerială aplicată domeniului științelor educației în general și analizei clasei de elevi, în special, evidențiază o necesară abordare a statutului și a rolurilor cadrului didactic, în spiritul valorilor activismului, dinamismului, participării, cooperării și angajării.

Probleme generale ale managementului clasei de elevi copiilor și tinerilor. Iar dacă în industrie rebuturile pot fi recondiționate și reintroduse în circuitul economic (pierderile

clasei se urmărește prevenirea comportamentelor disruptive, pe de o parte și rezolvarea problemelor comportamentale apărute, pe de altă parte.

Obiectivul final al managementului clasei este formarea la elevi a unor abilități de autoreglare a comportamentului. Într-o primă fază controlul comportamentului este extern (profesori, părinți, colegi) pentru ca apoi, prin interiorizarea unor reguli și modele, să devină autonom.

Stabilirea de reguli

Profesorul proactiv este capabil să definească și să comunice expectanțele sale față de elevi. Comunicarea clară a regulilor comportamentului social și academic la începutul anului școlar este esențială pentru un management eficient al clasei. Regulile îi ajută pe elevi să-și controleze comportamentul impulsiv, comunicându-le expectanțele profesorului față de un anumit comportament. Multe din reguli pot fi adaptări ale regulilor școlii, în timp ce altele pot fi stabilite împreună cu elevii, reflectând situația specifică a clasei. În acest caz acceptarea și complianța copiilor la regulă crește.

Stabilirea regulilor începe prin identificarea împreună cu elevii a problemelor mai frecvente din școală. Regula este respectată dacă există și presiunea grupului pentru respectarea ei. Autodisciplina este o consecință a mai multor factori: existența unor reguli clare și consecințe bine specificate, ca și presiunea externă din partea părinților, profesorilor și mai ales a colegilor.

Recompensarea meritată

Evaluările frecvente, care permit obținerea frecventă de recompense, determină creșterea motivației pentru învățare și a angajării în sarcină. Pentru ca acest efect să se păstreze este nevoie ca recompensele să fie stabilite individual, pentru fiecare elev în parte, în funcție de nivelul care reflectă pentru fiecare creșterea performanței (ex. pentru un elev nota 7 este o performanță care trebuie recompensată).

Managementului clasei de elevi trebuie să i se acorde o importanță deosebită. Unul din factorii determinanți ai managementului clasei de elevi vizează formarea cadrelor didactice. Randamentul unui cadru didactic într-o clasă depinde de cunoștințele sale, de abilitățile dobândite, de motivațiile sale și de anumite trăsături de personalitate.

Bibliografie:

1. Dulama Eliza Maria, *Modele, strategii și tehnici didactice activizante*, Editura Clusium, 2002
2. Ghiviriga Luminita, *Relația profesor-elevi în perspectiva lecției moderne*, București, Editura Didactica și Pedagogica, 1975

“STRATEGII DE OPTIMIZARE A MANAGEMENTULUI CLASEI”

Educ. **Prună Mihaela Lăcrămioara**, Șc. Cu cls. I-VIII Brusturi /Neamț
Educ. **Prună Maria**, Grădinița: Boboiești nr.2 Pipirig/ Neamț

Managementul clasei face parte din pachetul dedicat disciplinelor psihopedagogice și vizează cunoașterea conceptelor de bază ale disciplinei – Managementul clasei, a componentelor structural sistemice și dinamice ale acesteia. În raport cu dimen-

ieșire din situație. Anxietatea se învață din familie. Studiile arată că majoritatea copiilor cu o problemă de anxietate au cel puțin un părinte cu o problemă de anxietate. Copiii cu părinți anxioși prezintă un risc de 7 ori mai mare de a dezvolta tulburări de anxietate, comparativ cu copiii ai căror părinți nu au anxietate. Mai mult, stilul parental reprezintă un factor de risc pentru dezvoltarea tulburării de anxietate.

Copiii cu anxietate sunt cel mai adesea extrem de sensibili la sentimentele adulților din jur. Dacă noi ne temem și ne îngrijorăm în legătură cu anumite situații sociale și răspundem prin a le evita sau prin a intra în panică, copiii vor observa acest lucru. Dacă avem o reacție exagerată atunci când copilul se zgârie sau se lovește, el va simți acest lucru și va prelua neliniștea. Ocupându-ne de propriile noastre griji și temeri ne vom ajuta copiii.

Anxietatea este o problemă de sănătate.

Intervenția consilierului sau după caz, intervenția psihologului clinician (în cazul terapiei cognitive), își are beneficiile ei, beneficii pe care tocmai medicii psihiatrii le-au recunoscut-o în cadrul dialogului deschis.

Alternativele tratamentului medicamentos nu sunt de eliminat, betablocantele oferind în situații limită: de exemplu pentru cei cu atacuri de panică în cazul unui examen oral, o rezolvare de natura chimică, doar pe moment, pentru a putea presta performanțele expectate, dar anxietatea nu dispare !

E nevoie de efort susținut atât din partea persoanei cu anxietate, cât și de ajutorul din partea celor abilitați: terapeuți, familie, prieteni, etc.

Bibliografie:

- Ronald M. RAPEE, Susan H. SPENCE, (2009), *Cum să vă ajutați copilul cu probleme de anxietate – Un ghid pas-cu-pas pentru părinți*, Editura Aqua Forte, Cluj-Napoca,
- Ronald M. RAPEE, Ann WIGNALL, Jenifer L. HUDSON, (2009), *Tratamentul anxietății la copii și adolescenți*, Ed. A.S.C.R., Cluj-Napoca

MODALITĂȚI EFICIENTE DE GESTIONARE A COMPORTAMENTELOR PROBLEMATICE ALE ELEVILOR

Prof. înv. primar **Beciu Mariana – Lavinia**
Grup Școlar „Constantin Brâncuși”, Petrila, Hunedoara

Pentru a fi un bun manager al educației, cadrul didactic trebuie să aibă o largă concepție asupra educației și instruirii, o abordare interdisciplinară a acestora, o înțelegere clară a funcțiilor managementului, a rolurilor lui și punerea lor în aplicare pentru diferite situații educaționale.

Ca manager al clasei de elevi, accentual cade pe decizie, prevedere, organizare, coordonare, comunicare, influențare, implicare, cooperare, stimulare etc. Având abilitatea de a planifica și organiza activitățile clasei, pentru a asigura un climat favorabil învățării, cadrul didactic urmărește prevenirea comportamentelor distructive și rezolvarea problemelor comportamentale care pot apărea.

Formarea la elevi a unor abilități de autoreglare a comportamentului reprezintă obiectivul final al managementului clasei. În prima etapă, controlul comportamentului este extern (profesori, părinți, colegi), devenind autonom apoi, prin interiorizarea unor reguli și modele. Profesorul sprijină elevii să învețe comportamente noi, îi ajută să-și dezvolte competențe și simțul responsabilității acțiunilor proprii.

Instrumentele care se pot utiliza pentru a identifica și monitoriza comportamentul elevilor sunt: fișa de observație, chestionar privind comportamentul problematic, etc.

Ca **instrument de analiză a datelor despre comportamentul problematic** se folosește fișa de integrare a comportamentului elevului într-o anumită categorie. O mare atenție trebuie să se acorde **instrumentelor de construire a ipotezei de lucru și a planului de intervenție** (contextul în care a apărut comportamentul, antecedente care declanșează comportamentul, comportamentul problematic, consecințele). Se folosește și fișa de interviu pentru **analiza funcțională a comportamentului și stabilirea priorităților intervenției comportamentale**

Metodele de intervenție asupra comportamentului ce se pot folosi sunt: întărirea, extincția, penalizarea, modelarea, pedeapsa, consecințele logice și cele naturale, costul răspunsului, time-out și a.

În continuare voi prezenta câteva **modalități folosite pentru evitarea /rezolvarea unor probleme disciplinare.**

Personalizarea clasei prin aranjarea diferită a băncilor, utilizarea elementelor decorative, a produselor activității elevilor are efect pozitiv asupra acestora.

O mare importanță o are **cunoașterea elevilor**. Pe lângă observarea permanentă a acestora, în cadrul activităților desfășurate, aplic elevilor numeroase teste psihologice, unele chiar distractive pentru ei.

Aprecierea simțului de răspundere. Monitorizez comportamentul copiilor, pentru a vedea dacă dovedesc simț de răspundere, păstrez contactul vizual cu clasa, controlez și apreciez activitatea independentă a elevilor, efortul și comportamentul acestora, prin: zâmbet, aprobare, laude, sarcini suplimentare.

Corectarea comportamentului neadecvat. Încântez elevii despre comportamentele neadecvate, observabile, care au intervenit pe parcursul programului școlar și hotărâm măsurile ce vor fi luate. Acestea le aplic cu calm, fermitate și obiectivitate.

Admonestarea verbală blândă. În cazul în care un elev nu realizează că are un comportament neadecvat, mă adresez individual elevului respectiv, exemplificând un comportament pozitiv.

Amânarea. Această metodă o folosesc atunci când un elev vorbește neîntrebat, dorind să atragă atenția asupra propriei persoane.

Bibliografie:

Bursuc, Bogdana, Popescu, Alina, *Managementul clasei : ghid pentru profesori și învățători*, Editura Alpha MDN, Buzău, 2007;
Iucu, B. Romiță, *Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională*, Editura Polirom, Iași, 2006;
Trif, Letiția, *Managementul clasei / grupului educațional*, Editura Eurostampa, Timișoara, 2008.

instituțional(se prezintă ca o organizație socială), formal(este organizat după programe și regulamente), de lucru(sarcina sa este să se instruiască) și artificial(elevii nu sunt uniți după preferințe, ci după necesități instituționale exterioare dorințelor). Cu timpul, colectivul de elevi al clasei poate deveni un grup cu o viață socio-afectivă proprie, cu norme și reguli proprii.

Datorită complexității grupului educațional, studiarea acestuia se face prin abordarea dintr-o multitudine de unghiuri sau printr-o abordare interdisciplinară: psihologia pedagogică, pedagogia socială, biologia pedagogică și sociologia pedagogică.

Obiectul cunoașterii colectivului de elevi este sîntalitatea acestuia. Deoarece fenomenele pe care le propune sîntalitatea se află într-o continuă transformare, este necesar, pentru cunoașterea ei, să îmbinăm viziunea transversală cu cea longitudinală; altfel spus, să folosim la intervale regulate, metode care să ne ofere o imagine cadru a colectivului în momentul respectiv, pentru ca apoi, pe baza raportării acestor imagini, să putem surprinde schimbările ce s-au produs de la un moment la altul.

Putem ulterior să-i propunem copilului să reluăm respectiva activitate și să obținem ceva și mai frumos. De cele mai multe ori vom fi surprinși să constatăm că acestuia i-a plăcut tare mult și că „mai vrea”. Cele mai reușite activități sunt cele în urma cărora obținem ceva care poate fi folosit chiar de copil.

Activitățile nu trebuie să fie pretențioase sau costisitoare, astfel încât nu ne trebuiesc cine știe ce materiale. Cu cât sunt mai puține și mai simple, cu atât creativitatea și originalitatea vor fi mai stimulate. Copilul va fi foarte mândru de „realizările” lui.

Bibliografie

- Ionescu, I. Ion, *Introducere în sociologia școlii*, Ed. Polirom, Iași, 1997
- Cosmovici A., Iacob L., *Psihologie Școlară*, Ed. Polirom Iași, 1998
- Key E., *Secolul copilului*, E.D.P., 1978

MANAGEMENTUL CLASEI

Prof. **Vărvăruc Maria** – Gr. Șc. „Ștefan cel Mare și Sfânt” Vorona Botoșani
Prof. **Vărvăruc Romică**- Grupul Școlar Dimitrie Negreanu Botoșani

În procesul instructiv-educativ cadrul didactic trebuie să coordoneze resursele din mediul de învățare pentru a facilita munca elevilor. Aceste resurse diferite constau în resursele umane (elevi, alte cadre didactice și specialiști), resurse de timp și resurse materiale (materiale didactice și echipamente).

Etimologic, managementul echivalează cu a ține în mână și a stăpâni, a conduce cu mînă forte, ceea ce implică ideea controlului acțiunii și orientarea sau direcționarea ei. Cuvîntul management împrumutat din limba engleză sub forma verbului *to manage* înseamnă a administra, a conduce. S-a derivat apoi în limba engleză *manger* și *management* ceea ce înseamnă conducător sau conducere. În limba engleză verbul *to manage*, cu substantivul derivat management a avut inițial sensul de a mînuși, de a ”strîni cîii”.

Managementul clasei este definit ca abilitatea profesorului de a planifica și organiza activitățile clasei astfel încât să asigure un climat favorabil învățării. Prin managementul

O atmosfera caldă, o ambianță plăcută, un spațiu organizat ergonomic este stimulat. Una dintre consecințele cele mai frecvente ale unui climat deficitar este abandonul școlar.

Minciuna

Minciuna reprezintă un comportament verbal și nonverbal, care apare, de cele mai multe ori ca urmare a unor greșeli de tip managerial ale cadrului didactic.

Agresivitatea

La nivel prescolar, copilul, nu de puține ori este împins la acte necugetate, care nu-și au o explicație rațională, de multe ori din lipsa discernământului. Cu tact, răbdare și dragoste, promovând modelele pozitive și dezvoltând aspectele bune din personalitățile “agresorilor” cadrul didactic poate apela la strategii manageriale altruiste.

Copiii trebuie să li se ofere ocazia de a interveni în discuție, însă grupul nu trebuie să întrerupă pe cel ce vorbește pentru a corecta o idee sau a o pune sub semnul întrebării o anumite poziție.

Fiind model de competență, de stăpânire de sine, de echilibru psihic educatorul devine un model educativ pentru elevii săi.

Bibliografie:

1. Dragomir, M. „Managementul activității didactice-eficiență și calitate”, Ed. Eurodidact, Cluj-Napoca, 2002;
2. Văjmaș, T., „Școala și educația pentru toți”, Ed. Miniped, București, 2004;
3. Revista Învățământul Prescolar, Nr.3-2007.
4. Romita, I., „Managementul și gestiunea clasei de elevi-fundamente teoretico-metodologice”, Ed. Polirom, Iași, 2000

MANAGEMENTUL ÎNTR-O CLASĂ DE ELEVII CU DIFICULTĂȚI DE ÎNVĂȚARE

Prof.înv.primar: **Șerbănică Arina**, Școala nr 13 “Mircea cel Bătrân”, Pitești

Prof. **Ghiță Elena Lavinia**, Grup Școlar “Mihai viteazul”, Pitești

Comunitatea socială este mediul prin care ființa umană întreține și dezvoltă relații cu ceilalți. Pe plan psihologic, trebuința de comunitate se exprimă prin sentimentul apartenenței, acea vibrație interioară care-l face pe om să se simtă atașat de alte ființe umane, acestea oferindu-i, la rândul lor, o anumită ocrotire. Această trebuință se manifestă la cea mai fragedă vârstă și este, de fapt, una dintre trebuințele primare și fundamentale ale omului.

Colectivul de elevi ne apare ca fiind cadrul propice venit în întâmpinarea trebuinței de comunitate și a exprimării sentimentului de apartenență, liant care menține și intensifică relațiile dintre membrii colectivului, conferindu-i acestuia o dimensiune socială cu caracter intrinsec asupra lor. Modul în care este satisfăcută această trebuință, se va răsfrânge asupra personalității adultului de mai târziu. În consecință, organizarea și îndrumarea pedagogică a colectivului de elevi se înscrie ca o strategie educațională cu profunde implicații asupra modelării și devenirii personalității umane.

Grupul social este un ansamblu de persoane între care există un sistem de relații sociale. Astfel, colectivul clasei este definit ca totalitatea elevilor unei clase, uniți prin activități și scopuri școlare comune. La constituire, clasa de elevi poate fi caracterizată ca grup

MEDIUL EDUCAȚIONAL PREȘCOLAR - CADRU OPTIM DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR DE COMUNICARE

Popescu Roxana

Grădinița de copii cu P.P. nr. 33, Brașov

Dezvoltarea deprinderilor de comunicare reprezintă o prioritate în învățământul românesc. „Capacitatea de a comunica clar este cheia implicării cu succes într-o societate democratică” (Walsh, K., B., 1999:3). Pe măsură ce își dezvoltă aceste deprinderi și încrederea în capacitatea de a comunica eficient, copiii devin motivați, au inițiativă, pot să înțeleagă și să accepte punctele de vedere ale celorlalți. Participarea activă și efektivă reprezintă calea optimă prin care copiii învață și deprind arta comunicării.

Comunicarea verbală reflectă capacitatea noastră de a gândi și de a supune analizei, având drept principală funcție aceea de a ne ajuta să ne comunicăm unii altora informații și sensuri. În cadrul comunicării, verbalul se compune din ansamblul cuvintelor și al frazelor pe care le enunțăm, cuprinzând toate mesajele având un cod comun mai multor persoane. De reținut că *secvența verbală* a oricărui proces de comunicare se realizează exclusiv prin intermediul cuvintelor și servește doar la formularea, stocarea și transmiterea cunoștințelor. De bună seamă că mesajele din comunicarea verbală se pot referi și la emoții, sentimente, atitudini, dorințe, intenții, angajamente etc., putându-se asocia cu numeroase forme de influențare, deși cea mai importantă este și rămâne componenta cognitivă. Așa cum menționează O. Pănișoară: „Gândirea și limbajul se dezvoltă împreună. Așa cum modul de a gândi al fiecărei persoane este unic, și modul de a vorbi este unic. Această unicitate a limbajului legată de fiecare persoană în parte poate fi înglobată sub denumirea de *stil verbal*. De altfel, stilul este un indicator (acționând ca un revelator ori, dimpotrivă, ca un frenator) al persoanei în integralitatea sa.” (2006: 80). „Gândirea are loc numai într-un mediu de cuvinte și semne, iar semnificația este ceea ce ne comunică un semn. [...] Limbajul impune o ordine a folosirii cuvintelor sau o ordine a comunicării, care susține ordinea cunoașterii, deci impune raționalitatea ce ajută la cunoașterea lumii” (Albulescu, A., Albulescu, I., 2006: 25).

Dezvoltarea competențelor de comunicare ale copiilor sunt determinate de implicarea lor ca și parteneri activi în actul comunicării. Rolul dascălului este de a promova comunicarea în cele mai diverse forme pentru a declanșa copiii motivația participării. Astfel, o comunicare eficientă din punct de vedere pedagogic favorizează înțelegerea și acceptarea de către copii a mesajului. Mesajul reprezintă „unitatea fundamentală a procesului de comunicare alcătuit din cuvinte, semne, imagini, date, etc” (Albulescu, A., Albulescu, I., 2006:25). Schimbul de mesaje stimulează activitatea intelectuală și îmbogățește bagajul de cunoștințe al copiilor, care au ocazia să învețe unul de la celălalt nu numai de la dascăl. Dialogul și discuțiile în grup ca modalitate de angajare a comunicării interpersonale solicită gândirea, efortul de analiză și sinteză, de interpretare, discernământul critic, anticiparea răspunsurilor, explorarea alternativelor, imaginația și creativitatea.

În cadrul procesului instructiv-educativ, copiii trebuie încurajați în: a comunica eficient, a avea curaj să vorbească, a adresa și a răspunde la întrebări, a evalua informațiile în spirit critic.

„Discuțiile între elevi le acordă prilejul de a se baza reciproc între ei devenind creatori comuni de înțeles. Atunci când partenerii lucrează la un răspuns și împărtășesc idei, răspunsul este îmbunătățit. Când elevii discută împreună cu sau fără profesori, înțelesul este rafinat și îmbunătățit” (Walsh, K., B., 1999:95).

Atenția acordată zi de zi celorlalți, reprezintă fundamentul dezvoltării comunității clasei/grupe.

Bibliografie:

Cucoș, C., 2006, *Pedagogie*, Ediția a II-a revizuită și adăugită, Editura Polirom, Iași
 Pănișoară, I., O., 2006, *Comunicarea eficientă*, Ediția a III-a, revizuită și adăugită, Editura Polirom, Iași
 Walsh, K., B., 1999, *Crearea claselor orientate după necesitățile copiilor de 8, 9, 10 ani*, Editura Tehnică, Științifică și Didactică, Iași

EFICIENTIZAREA COMPETENȚELOR DE COMUNICARE ÎN MANAGEMENTUL EDUCAȚIONAL

Dumitru Adriana Grădinița de copii cu P.P. nr. 33, Brașov

Comunicarea este o coordonată esențială a vieții; comunicăm cu semenii noștri, atât prin puterea cuvântului, cât și fără cuvânt; important este să ne facem înțeleși și mai mult decât atât, esențial este să comunicăm constructiv. A comunica înseamnă a transmite cuiva un mesaj, o informație. Prin urmare verbul „a comunica”, cel care generează substantivul „comunicare”, are în vedere doi poli: cel care transmite ceva și cel care primește mesajul transmis. Calitatea de a fi comunicativ este apreciată, în general, după criteriul disponibilității de relaționare și /sau după cel al receptivității la interacțiune

Dacă luăm în discuție termenul de grup școlar (preșcolar), trebuie menționat faptul că grupul înseamnă reguli, reputație, țel, muncă în echipă, etc. Atâta timp cât există o bună comunicare există și un randament maxim, însă dacă aceasta lipsește se poate ajunge la disensiuni sau, chiar mai rău. Funcționarea unui grup se bazează pe rețeaua care conectează diferite părți ale sale și-i asigură coerența. Nuanța pe care o introduce Blumer ar putea chiar surprinde: "O rețea sau o instituție nu funcționează în mod automat datorită unei dinamici interioare sau unui sistem de cerințe: ea funcționează pentru ca persoanele aflate în diferite puncte fac ceva, iar ceea ce fac este rezultatul modului cum definesc situația în care sunt chemate să acționeze"

Arta de a comunica nu este un proces natural ori o abilitate cu care ne naștem. Orice comunicare implică creație și schimb de înțelesuri. Aceste înțelesuri sunt reprezentate prin "semne" și "coduri". Observarea și înțelegerea acestui proces de comunicare poate să ne facă să fim mai conștienți referitor la ce se întâmplă când comunicăm. Cele mai bune oportunități de dezvoltare a abilităților de comunicare s-au dovedit a fi oferite de însuși exercițiul comunicativ. Teoretizările savante nu pot decât să explice unele chestiuni privind corectitudinea și precizia exprimării, dar nu pot rezolva blocajele și obstacolele reale pe care le simțim cu toții atunci când ne aflăm într-o confruntare directă cu un interlocutor. Pentru astfel

Cunoașterea concretă, corectă și adecvată a grupului de copii trebuie să ne conducă spre acțiune, spre intervenția în grup pentru ameliorarea activității lui, pentru antrenarea membrilor și nu doar a câtorva dintre ei, îndeosebi a conducătorilor și coordonatorilor grupului, la realizarea tuturor secvențelor activității, începând cu elaborarea scopurilor, cu luarea deciziilor și terminând cu îndeplinirea lor, constituie condiția sine qua non a existenței grupului și a sporirii eficienței sale sociale și umane.

Astfel, cunoașterea caracteristicilor și problemelor grupului de copii reprezintă o premiză necesară pentru intervenția în structura, în dinamica și comportamentul său ca grup.

Grupa de copii preșcolari face parte din categoria grupurilor informale pentru că :

- dezvoltă unele norme de comportament admisibil;
- dezvoltă spontan relații de simpatie și solidaritate;
- consolidează unele norme prin alegerea unui lider de către membrii grupului;
- are loc o schimbare a credințelor și a normelor;
- acțiunile sunt bogate și se bazează pe spontaneitate și puncte de vedere comune;
- grupul este susceptibil să devină agent de schimbare socială în ansamblul colectivității;

Scopul realizării unui management de calitate este cel al facilitării intervențiilor cadrelor didactice în situațiile educaționale concrete.

Ca manager al grupe, educatoarea îndeplinește mai multe roluri :

- Rolul de planificare – prin care selectează activitățile cu caracter instructiv- educativ, determină sarcinile și obiectivele pe nivele de vârstă, își structurează conținuturile esențiale și alcătuiește orarul grupe.
- Rolul de organizare- atât al activităților și conținuturilor, cât și al spațiului ambiental al grupe.
- Rolul de comunicare – selectează informațiile științifice și le transmite copiilor pe baza prelucrărilor; activitatea didactică implică un dialog permanent cu copiii, ilustrat prin arta formulării întrebărilor dar și prin libertatea acordată copiilor în structurarea răspunsurilor.
- Rolul de conducere- direcționează procesul asimilării dar și al formării copiilor;
- Rolul de coordonare – realizarea unei sincronizări între obiectivele individuale ale copiilor și cele comune clasei, evitând suprapunerile ori risipa de timp;
- Rolul de motivare – stimulează activitatea copiilor prin forme de întărire pozitivă utilizează aprecierile verbale dar și nonverbale în scopul consolidării comportamentelor pozitive; reduce tendințele negative identificate în conduitele copiilor.

Consecințe ale unui management defectuos al grupe:

Oboseala, datorată în principal:

- activităților și sarcinilor repetitive, monotone;
- motivării limitate;
- durata și intensitatea inadecvată a activităților de tip educațional;
- interesul scăzut al elevilor pentru activități instructiv- educative, conduse inoportun de către cadrul didactic.

Deprecierea climatului educațional

Climatul educațional indică atmosfera din grupă, moralul, starea afectivă a clasei și este indicatorul "sănătății" unui grup educațional.

Componente esențiale ale managementului clasei

a) *Managementul conținuturilor* reprezintă capacitatea de a forma deprinderi aplicabile tuturor activităților. Cadrul didactic coordonează spațiul, materialele, mișcarea și așezarea copiilor dar și materialul de studiu integrat într-o arie curriculară. Amintim câteva deprinderi manageriale ale procesului instructiv:

- managementul procesului de instruire care presupune evitarea discontinuității, evitarea încetinerii ritmului prin supraincarcare cu exces de explicații, amănunte, fragmentarea inutilă a activității.

- promovarea activităților de grup, a managementului tipului de grup cu care se lucrează; responsabilități la nivel de grup; managementul atenției.

- evitarea saturației, plictiselii-prezentarea progresivă a materialului de studiu, varietatea, provocarea, coordonarea discuțiilor în clasă.

b) *Managementul problemelor disciplinare fundamentate pe natura umană*

- angajarea în activități în afara sarcinii de lucru, vorbitul fără permisiune, incapacitatea de a asculta explicațiile cadrului didactic și refuzul de a îndeplini indicațiile verbale, prezentarea incompletă a sarcinilor de lucru, lipsa motivației de învățare având ca rezultat inactivitatea.

c) *Managementul relațiilor interpersonale* (focalizarea asupra grupului considerat un microsistem social).

Corectarea comportamentului agresiv al elevului

Părinții învață, treptat, să observe semnele „incipiente” ale enervării micuților. Acest lucru îi ajută apoi să gestioneze și să stăpânească situația, înainte ca aceasta să scape de sub control.

Formele de devianță comportamentală pot fi prevenite dacă sunt depistate la prima formă de manifestare și se înlătură cauzele ce le-au produs, având în vedere factorii biologici, psihologici și psihosociali, apoi condițiile socio-culturale în care se formează omul ca personalitate.

Bibliografie

lucu, R., *Managementul și gestiunea clasei de elevi*, Editura Polirom, Iași, 2001;
Stan E., *Managementul clasei*, Editura Aramis, București, 2006;
Stănculescu, E., *Sociologia educației familiale*, Editura Polirom, Iași, 1997.

MANAGEMENTUL CLASEI – UN COMPORTAMENT NECESAR AL CADRULUI DIDACTIC

Instit. **Soroiu Daniela-Ionela**, Grădinița Drăganu, Argeș
Prof.înv.primar **Coman Gabriela**, Școala nr.1 Topoloveni, Argeș

Managementul clasei poate fi definit ca fiind un domeniu de cercetare în științele educației care studiază atât perspectivele teoretice de abordare a clasei cât și structurile dimensionale practice ale acesteia (ergonomică, psihologică, socială, normativă, operațională și inovatoare).

de motive apreciem că în practica educațională este necesar ca elevilor să li se ofere ocaziile de a comunica.

O comunicare eficientă presupune identificarea și depășirea blocajelor ce pot interveni în cadrul acesteia la un anumit moment dat, prin asigurarea alternativelor de eficientizare. Realizarea acestui deziderat, presupune la rândul său dezvoltarea unor deprinderi și abilități comunicative interlocutorilor. Lipsa deprinderilor sociale sau insuficiența lor dezvoltare sunt asociate cu probleme emoționale și comportamentale, cu dificultăți de adaptare socială. Dificultățile de stabilire și menținere a relațiilor interpersonale reduc calitatea și frecvența experiențelor de învățare, ceea ce atrage o scădere a performanțelor școlare. Rolul comunicării este acela de a favoriza experiențele de învățare, de a dezvolta deprinderile de comunicare și relaționare. Prin intermediul lor se asigură o protecție față de comportamentele de risc și față de situațiile de criză (consum de alcool, droguri, fumat, etc.) Dezvoltând abilitățile de comunicare și relaționare se pot preveni stările de afectivitate negativă (timiditate, stima de sine scăzută, singurătate, etc).

Bibliografie :

- Anghel, Petre. *Stiluri și metode de comunicare*. București: Aramis, 2003.
- Abric, J.. *Psihologia comunicării*, Iași: Polirom, 2002;
- Bârliba, Maria Cornelia. *Paradigmele comunicării*, București: Ed. Științifică și Enciclopedică, 1987.

DEMERSURI METODICE PENTRU FUNCȚIONAREA DE ZI CU ZI A CLASEI DE ELEV

Prof.înv. primar **Gornea Maria**, Școala cu cls.I-VIII Maltezi

I. Scopul și necesitatea managementului clasei de elevi

Profesia didactică urmărește obiective deosebite: pregătirea copiilor și adolescenților din punct de vedere academic, dar și pregătirea lor pentru viață. Schimbările continue care apar în mediul social, particularitățile curriculumului, diferențele individuale între copii, fac ca această

muncă să fie una provocatoare și solicitantă în același timp.

A face managementul clasei înseamnă a utiliza un set de instrumente de gestionare a relațiilor dintre profesori și elevi pe de o parte, și dintre elevi și elevi pe de altă parte. Acest set de instrumente este necesar profesorilor și învățătorilor pentru a le facilita munca și pentru a-i ajuta să construiască un mediu de lucru sănătos. Utilizarea acestor instrumente la clasă urmărește două scopuri egale ca importanță:

- de a asigura reducerea stresului pe care îl presupune munca în școală, prin gestionarea eficientă a problemelor de disciplină și a relației cu elevii;

- de a proteja sănătatea emoțională a copiilor și a le asigura dezvoltarea armonioasă. Acest aspect este deosebit de important deoarece problemele emoționale determină probleme de comportament ; cele mai multe dintre comportamentele violente și situațiile de indisciplină cu care ne confruntăm în mediul școlar se datorează acestor probleme emoționale. Un management al clasei care asigură protejarea sănătății emoționale a elevilor și reducerea problemelor de disciplină contribuie la dezvoltarea unui mediu mai puțin stresant și solicitant.

Acesta este o resursă importantă pentru optimizarea procesului instructiv, pentru protejarea și menținerea sănătății și calității vieții elevilor și cadrelor didactice.

II. Activități pentru disciplinarea clasei de elevi

De multe ori termenul de „disciplinare” este folosit doar pentru a denumi modalitatea de a rezolva problemele de comportament ale copiilor, acasă sau la școală. Sensul acestui cuvânt este mult mai larg și se referă la un proces continuu de învățare, prin care copilul este pregătit pentru gestionarea propriilor resurse (comportamente, cunoștințe, abilități).

Regulile în sine nu asigură disciplina în clasă, ci aceasta este dată în primul rând de modul cum sunt aplicate ele și mesajul pe care îl transmitem aplicându-le. La acestea se adaugă rutinele clasei, monitorizarea frecvență a comportamentelor elevilor și răspunsul consistent la respectarea / nerespectarea regulilor.

Bibliografie:

1. Romita B. Iucu, „Managementul clasei de elevi”, Ed. Polirom, Iași, 2006
2. Joia Elena, „Management școlar”, Ed. Gh. Alexandru, Craiova, 1995
3. Emil Păun – Școala abordare sociopedagogică, Ed. Polirom, Iași, 1999

MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVİ

Prof. Buzatu Bogdan-George

Școala cu cls. I-VIII “Miron Radu Paraschivescu” Nr.1, Zimnicea

În primul rând, se cuvine să dăm o scurtă definiție a managementului: etimologic această noțiune înseamnă „a ține în mână” și „a stăpâni”, a conduce cu mână forte, ceea ce implică ideea controlului acțiunii și orientarea sau direcționarea ei. Cuvântul management împrumutat din limba engleză sub forma verbului „to manage” înseamnă a administra, a conduce.

În ultimele decenii acest termen a fost des utilizat în domeniul economic iar astăzi este folosit în toate domeniile – educație, sănătate, sport, etc, cu semnificația de conducere eficientă, rațională, modernă.

La nivelul clasei de elevi, managementul clasei este definit ca abilitatea profesorului de a planifica și organiza activitățile clasei astfel încât să se asigure un climat favorabil învățării.

În clasă, liderul formal este cadrul didactic (învățător, profesor, diriginte). Acesta este un conducător impus din exterior, a cărui autoritate derivă din funcția pe care o deține și din faptul că este singurul adult în mijlocul unui grup de elevi. Cadrul didactic dirijează și angajează în acțiuni comune întreg colectivul. Prin aceasta, el concentrează energiile grupului, exercită funcții de comandă și decizie. Cadrul didactic este liderul real al clasei pe care o conduce.

Calitatea de educator îl obligă să exercite și să transpună în practică, la nivelul clasei toate funcțiile conducerii și anume: organizarea și planificarea activităților, îndrumarea, coordonarea grupului de elevi, evaluarea performanțelor și asigurarea factorului decizional în clasă.

Bibliografie:

1. Bătrănu, E., „Educația în familie”, E.D.P., București, 1974
2. De Bveck, „L'école malade de l'échec”, Paris, 1991
3. Le Gall, A., „Les insucces scolaires”, Paris, P.U.F., 1973
4. Mahler, F., „Sociologia educației și învățământului”, București, 1977

MANAGEMENTUL SITUAȚIILOR DE CRIZĂ EDUCAȚIONALĂ

Prof. Dobre Marilena Filofteia, Inst. Avram Daniela

Școala Nr 7 Câmpulung-Muscel

Rolurile manageriale ale cadrului didactic

În sistemul de învățământ, cadrele didactice trebuie să se raporteze la cei pe care îi educă, să stabilească relații de cooperare cu copiii și părinții acestora și cu ceilalți factori ai societății. Ei nu educă numai la catedră, în clasă, ci și prin fiecare contact relațional cu copiii și părinții desfășurând o muncă de creștere și dezvoltare, conducere și direcționare. Activitatea cadrelor didactice se desfășoară în fața unor individualități psihice umane în formare. De aici derivă necesitatea unei maxime responsabilități față de comportamentele și intervențiile educatorului.

O sinteză a materialelor cercetate permite relevarea următoarelor roluri ale cadrului didactic în activitatea instructiv-educativă:

1. planificare – cadrul didactic selectează activitățile cu caracter instructiv-educativ, determină sarcinile și obiectivele pe nivele de vârstă, își structurează conținuturile esențiale și alcătuiește orarul clasei.

2. organizare – cadrul didactic structurează activitățile clasei, fixează programul muncii instructiv-educative și formele de organizare.

3. comunicare – selectează informațiile științifice, seturile axiologice sub forma mesajelor, stabilește canalele de comunicare și repertoriile comune. Activitatea didactică implică un dialog permanent cu copiii, ilustrat prin arta formulării întrebărilor dar și prin libertatea acordată copiilor în structurarea răspunsurilor.

4. conducere – cadrul didactic este artizanul activității desfășurate cu grupa de copii, direcționând procesul asimilării dar și al formării copiilor prin apelul la *normativitatea educațională*.

5. coordonare – urmărește acțiunile didactice în globalitatea lor, veghind în permanență la realizarea unei sincronizări între obiectivele individuale ale copiilor și cele comune clasei, evitând suprapunerile ori risipa de timp, contribuind astfel la întărirea solidarității grupului.

6. motivare – stimulează activitatea copiilor prin forme de întărire pozitive dar și negative; utilizează aprecierile verbale dar și nonverbale în scopul consolidării comportamentelor pozitive; reduce tendințele negative identificate în conduitele copiilor.

7. consiliere – are o atitudine suportivă față de copii în activitățile școlare prin ajutorare, sfaturi.

8. control – verifică stadiul în care se află activitatea de realizare a obiectivelor precum și nivelele de performanță atinse de copii.

termiului cuvântului scris, oral și al imaginilor. Experiența arată că cea mai activă și eficientă formă de propagandă pedagogică se realizează prin intermediul și sub conducerea școlii, prin diversitatea formelor de colaborare dintre cele două instituții.

Izvorul acestei colaborări rezidă din faptul că atât școala cât și familia urmăresc aceleași scopuri educaționale : informarea și formarea intelectuală, morală și civică a copiilor, parcurgerea cu succes a diferitelor trepte școlare, orientarea științifică școlară și profesională, descoperirea, cunoașterea și dezvoltarea valențelor aptitudinale a aspirațiilor și intereselor vocaționale și realizarea unei integrări active sociale și profesionale. Aceste obiective educaționale ce izvorăsc din idealul educațional al epocii noastre, urmăresc în final dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, formarea personalității autonome și creative, în spiritul democrației și al respectului dreptului omului, al demnității și toleranței. Ele se pot construi numai prin existența unei concordanțe și unități depline între cele două instituții, între formele și mijloacele de influențare pe care le utilizează acestea.

Vizita la domiciliul elevilor de către învățător poate oferi rezultate pozitive pentru atingerea obiectivelor comune urmărite de către școală și familie. Trebuie să remarc că vizitarea elevilor în mediul sătesc dobândește anumite specificități, mai ales în condițiile în care și învățătorul locuiește în aceeași localitate. Fiind consăteni cu părinții elevilor avem numeroase prilejuri de a ne întâlni cu aceștia. Evident, nu toate prilejurile sunt oportune pentru discutarea unor probleme legate de școală. Din acest motiv, cadrele didactice stabilesc cu rigurozitate numărul acestora și mai ales familiile care trebuie vizitate. Cu acest prilej, am avut posibilitatea să antrenez părinții în munca educativă, să-i îndrum și să obțin informații folositoare în legătură cu particularitățile psihoindividuale ale elevului, conduita și stilul de muncă, atitudinea față de ceilalți membri ai familiei și față de obligația sa principală – învățătura. Din practică, am observat că părinții sunt mai deschiși și mai receptivi la sfaturile pe care le primesc atunci când se află la ei acasă decât atunci când sunt chemați la școală la discuții în doi sau chiar în cadrul unor adunări. Aceștia ascultă cu mai mult interes relațiile cadrului didactic, mai ales atunci când acesta îmbină într-o formă eficientă nereușitele cu reușitele copiilor lor. Părinții manifestă interes față de sugestiile și soluțiile propuse în situații mai deosebite și se angajează ferm pe calea înlăturării unor lipsuri. Discuțiile pe care le poartă învățătorii cu părinții trebuie să aibă întodeauna obiective concrete și clar formulate. Astfel, în întâlnirile mele cu părinții elevilor mi-am propus dinainte teme de abordat cu aceștia cum sunt: îmbunătățirea rezultatelor muncii copiilor exprimate prin note mai mari, corectarea unor abateri relativ minore care pot evolua într-o direcție nefirească, controlul temelor efectuate acasă, controlul învățării lecțiilor pentru a doua zi, parcurgerea lecturii suplimentare, folosirea unor caiete suplimentare pentru consolidarea cunoștințelor și altele. În realizarea vizitelor am avut în vedere atât elevii cu rezultate mai slabe la învățătură dar și elevii buni.

La solicitarea învățătorului și a directorului școlii, părinții participă cu interes la acțiunile de muncă patriotică și de pregătire a localului școlii pentru deschiderea acesteia în condiții corespunzătoare, repară mobilierul și materialul didactic, asigură menținerea curățeniei și a igienei școlare.

Colaborarea dintre școală și familie se realizează printr-un schimb permanent de informații, date care se vor răstrânge și vor fi valorificate de familie sau școală în scopul asigurării unui climat optim de creștere și dezvoltare.

Ulterior prin interacțiunea ce are loc între elevi respectiv între elevi și profesori, se creează și elaborează formele de coeziune a grupului.

La nivelul clasei, profesorul trebuie să aibă în vedere două aspecte distincte ale activității sale : managementul instruirii elevilor, având caracter permanent și managementul situațiilor de criza care apar în clasă.

Noțiunea de management al instruirii intervine când profesorul(ii) se afla în postura de a coordona spațiul, materialele, echipamentele aferente, mișcarea și așezarea elevilor, precum și materialul de studiu propriu-zis, integrate într-o arie curriculară sau într-un program de studiu.

Profesorul trebuie să aleagă modul optim de a transmite informația către elevii săi astfel încât aceștia să absoarbă toate noțiunile predate. Trebuie evitată discontinuitatea în predare, adică schimbarea bruscă a tipului de activitate sau abandonarea temporară a unui tip de activitate (de exemplu profesorul oprește predarea lecției și începe rezolvarea unor exerciții, după care se reia predarea). Din proprie experiență am observat că acest fapt duce la scăderea atenției copiilor, cu efecte negative asupra înțelegerii noțiunilor predate.

În ciuda asimetriei constitutive existente în clasa de elevi - referitoare la statutul de superioritate a profesorului, relația profesor-elev nu mai poate fi concepută ca o relație de dependență a elevului de profesor sau ca o relație de comunicare abstractă. Mult discutată autoritatea profesorului nu se reduce la posesia cunoștințelor de specialitate, ci derivă și din capacitatea acestuia de a alterna strategiile didactice, adaptându-le situațiilor educaționale, de a repartiza responsabilități elevilor, (apelând chiar și la delegare), de a mobiliza elevii la cooperare în grup, de a valorifica valențele relației profesor-elev în sensul unui dialog real.

Sper ca acest mic studiu ne va fi tuturor util în munca noastră cu elevii, o muncă frumoasă și cu multe satisfacții, pentru ca dezvoltarea armonioasă a fiecărui elev pe care îl avem în grija reprezintă o mare satisfacție și împlinire.

Bibliografie:

- 1) Anca Dragu, Sorin Cristea, Psihologie si pedagogie școlară, Ovidius University Press, Constanța, 2003.
- 2) Marin Stoica, Pedagogie și psihologie, Editura Gheorghe Alexandru, 2002
- 3) Romita Iucu, Managementul și gestiunea clasei de elevi, Editura Polirom, Iași, 2001
- 4) Romita Iucu, Managementul clasei de elevi - gestionarea situațiilor de criză educațională în clasa de elevi, Editura Bolintineanu, București, 2000
- 5) Cerghit Ioan s.a, Perfecționarea lecției în școala modernă, EDP, București, 1998

REALIZAREA UNEI COMUNICĂRI EFICIENTE ÎNTRE COPIII PREȘCOLARI

Ed. Tudoran Ștefania

Grădinița cu P.P. nr. 24- Craiova

Abilitatea de a comunica presupune și abilitatea de a rezolva conflictele de comunicare. Conflictul nu presupune în mod obligatoriu aspecte negative (ex: ceartă, tensiune), deci comunicarea eficientă nu înseamnă camuflarea conflictului. Acesta trebuie acceptat ca o parte firească a procesului de comunicare. Se poate spune că un conflict apare atunci

când atitudinea și acțiunile unui individ împiedică, distrag sau afectează într-un anumit mod o persoană în demersul ei de atingere a unui scop. Conflictul poate apărea oriunde, oricând, în orice situație. A crea conflicte este ușor, mai greu este să le rezolvi. Conflictele nerezolvate se soldează cu pierderi de timp și energie. Ele pot fi bazate pe neînțelegeri privind metodele folosite, scopurile prevăzute, procedurile administrative folosite etc. Pot fi bazate pe dezacorduri de idei privind stilul personal, lupta pentru putere, amenințarea stimei de sine, gelozie, dispreț. Deși pare greu de crezut, conflictul are și efecte pozitive. Arta de a comunica nu este un proces natural sau o abilitate cu care ne naștem. Noi învățăm să comunicăm. Orice comunicare implică creație și schimb de înțelegeri. Aceste înțelegeri sunt reprezentate prin *semene* și *coduri*. Se pare că oamenii au o adevărată nevoie să citească înțelesul tuturor acțiunilor umane. Observarea și înțelegerea acestui proces poate să ne facă să fim mai conștienți referitor la ce se întâmplă când comunicăm.

Analiza oricărui conflict preșcolar ne demonstrează faptul că orice situație de comunicare afectată de o tensiune devine automat dependentă de 3 factori: *sursa (emițătorul), mesajul și mediul și canalele de comunicare*.

Pentru a asigura reușita în gestionarea conflictelor între copii, educatoarea ar trebui să întreprindă cel puțin următoarele acțiuni: să identifice rapid eventualele bariere de comunicare, să îndepărteze barierele de comunicare, să informeze receptorul (copilul) despre scopul demersului, să răspundă și să acționeze oportun față de receptor, să propună soluții de rezolvare a conflictului și să le argumenteze, să propună – dacă e cazul – introducerea unui mediator (care poate fi și o jucărie), să asculte activ, să fie ca și un membru al grupului și să fie solidară cu acesta. Educatoarea va comunica eficace dacă alege cuvintele potrivite în momentul potrivit, timpul alocat rezolvării, medierii conflictului fiind scurt. Se impune dezbateri și negocieri scurte și un feed-back imediat și apropiat.

Conflictul este o componentă naturală a existenței noastre. Educatoarele ar trebui să-l privească precum o șansa de maturizare, copiii conștientizând consecințele acțiunilor lor. Ca educatoare, avem datoria de a-i ajuta pe copii să obțină o imagine cât mai clară despre ei înșiși și despre societate și să transformăm conflictele în șanse educative. Pentru a fi eficientă în rezolvarea unui conflict, educatoarea trebuie să-și diversifice modul de acțiune, alegând ceea ce este mai oportun pentru situația respectivă, să fie oricând capabilă să își schimbe strategia, ca să rezolve optim situația de conflict.

Copilul trebuie să fie liber să se joace, să crească sănătos și să fie hrănit, să primească o educație, să fie tratat fără prejudecăți. El trebuie să învețe să interacționeze cu semenii săi, să beneficieze de șanse egale indiferent de etnie, să fie sprijinit când are necazuri, ajutat să devină o persoană responsabilă, capabilă la rândul său să ofere sprijin mai departe unei familii și să fie într-adevăr un stâlp al societății în care s-a născut.

BIBLIOGRAFIE:

- Jinga, Ioan, *Managementul învățământului*, Editura Aramis, București, 2002
Joița, Elena, *Managementul educațional*, Editura Polirom, București, 2000
Stan, Emil, *Managementul clasei*, Editura Aramis, București, 2006
Ungureanu, D., *Educația integrată și școala incluzivă*, Editura de Vest, Timișoara, 2000

al propriei formări, iar educatoarea este ghidul său în demersurile întreprinse.

Aplicarea metodelor solicită timp, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea de noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator pentru eficientizarea procesului instructiv-educativ.

De exemplu, la începutul anului școlar când nu se cunosc capacitățile intelectuale ale copiilor foarte bine ca și posibilitățile lor de comunicare și de implicare, un succes deosebit îl are **strategia axată pe joc "locuri celebre"**.

Copiii, împărțiți pe grupuri după locul unde și-au petrecut vacanța redau prin construcții locul respectiv ce devine celebru pentru celelalte grupuri care "îl vizitează" prin ceea ce prezintă copiii mai interesant și după modul cum ei reușesc să-l facă mai atractiv, adică îi fac reclama: *"la mare nisipul era în unele locuri fierbinte, în alte locuri -umed unde construim castele de nisip cu turnuri înalte și ziduri groase, adevărate fortărețe; în depărtare pe apa mării se vedeau vapoarele ca niște nave spațiale; umbrelele de soare colorate, adevărate ciuperci uriașe te fereau de razele soarelui"*; ograda bunicilor reunește toate ideile celor din grup și atunci ea va avea tot felul de: *animale domestice, soiuri de pomi fructiferi, flori în grădina de lângă casă*. Imaginile aduse care ilustrează astfel de ținuturi/monumente istorice/obiecte, au rolul de a-i convinge pe vizitatori că locul merită vizitat. În activitatea pe grupuri educatoarea îi ajută pe copii să găsească enunțurile cele mai bune care să capteze atenția și să trezească interesul vizitatorilor. Această strategie se îmbină foarte bine cu o altă metodă bazată pe joc **"călătorie misterioasă"**.

Realizată pe grupuri, diagrama cauza-efect activează copiii, facilitează cooperarea în cadrul grupului, competiția, dar mai ales exersează operațiile gândirii.

Utilizate asemenea unor jocuri cu reguli, metodele însoțite de mijloace de învățământ și de abilitățile pedagogice ale unui dascăl, acționează pozitiv asupra modului de gândire și de manifestare al copiilor.

Bibliografie:

1. Breben S., *Mediul educațional*" Editura Reprograph Craiova 2005
2. Gongea E., Ruiu G., Breben S., "Activități bazate pe inteligențe multiple" Editura Reprograph Craiova 2003

CONȚINUTUL ȘI MIJLOACELE DE COLABORARE DINTRE ȘCOALĂ ȘI FAMILIE CU REFERIRE LA ACTIVITATEA PERSONALĂ

Institutor **Drăgoi Ionela Nicoleta**

Colegiul Național „I.C.Brătianu”

Șc.Gen., Aron Densusianu” Hațeg, Hunedoara

Educația în familie, realizarea socializării și a educației copiilor depinde de factori materiali, culturali și sociali. Având ca argument experiența altora și propria-mi experiență, afirm că realizarea obiectivelor educației în familie depinde, în cea mai mare măsură, de orientarea pedagogică a părinților, de coeziunea, dinamica și responsabilitatea membrilor familiei. Statul și societatea în general se preocupă de ridicarea nivelului pedagogic al familiei folosind forme diverse, de la nivelul macro-social până la formele de micro grup prin in-

Unul dintre copiii grupei (SL) are un comportament impulsiv și reacții violente față de colegi și chiar față de unii adulți din grădiniță (îngrijitoarea): lovește și utilizează un limbaj neadecvat.

Strategii pentru rezolvarea situației conflictuale

În vederea evitării apariției unui conflict deschis, grădiniță – familie, am demarat derularea unui program de activități cu familia, astfel se insistă asupra necesității de a se defini clar în comunicare cui aparțin problemele – părinților sau copiilor, cât și care sunt zonele de acceptare și cele de neacceptare ale comportamentului copilului. Copilul trebuie să înțeleagă treptat ce acceptă și ce nu acceptă părintele său.

Pentru a afla informații mai exacte asupra realității din grupă într-un timp scurt am utilizat un test, elaborând întrebări pe baza unor criterii concrete, prin care cei chestionați să-și exprime preferințele socio-afective față de ceilalți colegi. Astfel am adresat două întrebări: "Cu cine - Cu care" (pentru toți preșcolarii grupei), pentru a observa manifestările preșcolarilor la deschiderea conflictului și apoi la stingerea sa.

Este indicat ca aceste teste să se aplice la intervale regulate de timp, la început de an școlar și la sfârșitul anului pentru a surprinde relațiile interpersonale din cadrul grupei.

Bibliografie:

1. **S. Deep, L. Sussman** *Secretul oricărui succes: Să acționăm inteligent*, Editura Polimark, București, 1996;
2. **Ion Drăgan**, *Cercetarea psihopedagogică*, Editura Tipomur, București, 1993.

EFICIENTIZAREA DEMERSULUI DIDACTIC ÎN VEDEREA RIDICĂRII CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE

Prof. **Elena Goncea**, Grădinița "Pinocchio" Craiova
Inst. **Georgiana Florentina Goncea**, Șc. Nr 37 „Mihai Eminescu” Craiova

Un învățământ de calitate este acela în care instituțiile și programele lor de studiu garantează realizarea standardelor și normelor de calitate, demonstrate prin rezultatele învățării, pe baza aplicării metodelor de dezvoltare a curriculumului, a metodelor de predare și învățare, a evaluării examinării și certificării.

Asigurarea calității în educație se realizează printr-un demers didactic ce pre-supune implicare și responsabilizare, pe de o parte, precum și gândire strategică și control, pe de altă parte, transpus în practică prin descentralizare.

În prezent se produce o transformare a învățământului clasic, axat pe cunoștințe obținute din prelegeri, unde copilul este solicitat doar să reproducă materialul memorat în mod pasiv sau mecanic, el fiind considerat obiect al produsului didactic. Acum, se impune tot mai mult un învățământ modern, bazat pe corelarea cunoștințelor, capacităților și aptitudinilor, colaborare între educatoare și copil, activitățile în echipă, în perechi, învățarea reciprocă - totul în scopul aplicării cunoștințelor în practică și dezvoltării gândirii creative a copiilor.

Înstruirea interactivă, asociată tipului superior de învățare școlară interactivă, implică conjugarea eforturilor ambilor agenți educaționali (educatoare- copil) în construirea cunoașterii. Relația educatoare- copil se redimensionează. Educatorul își asumă rolul de subiect, de agent

CLASA DE ELEVI CA GRUP SOCIAL

Prof. **RUS CLARIȚA** –director Școala Generală Vișoara

Educația ca acțiune socială nu poate fi concepută decât în grupuri sociale. De altfel, întreaga viață a omului se desfășoară pe grupuri: familia, grupul de prieteni, grupul de muncă, grupul sportiv și nu în ultimul rând grupul de elevi. Educația, pregătindu-l pe copil pentru viață nu poate rămâne în afara acestei realități. Ca atare, din primul an de grădiniță și până în ultimul an de studii universitare, activitatea va fi concepută și realizată în grupuri educaționale: grup de clasă, an de studii, grupă de studii, cercuri științifice etc. Aceste mici unități sociale de educație și de muncă se integrează în unități mai mari (clasa, școală, licee și grupuri școlare, colegii, instituții de învățământ superior etc) care la rândul lor se integrează, prin diverse verigi intermediare, în marea colectivitate: societatea.

Dintre unitățile sociale enumerate mă voi opri la clasa de elevi, deoarece ea constituie un grup real ale cărui structuri și influențe au efecte formative asupra elevului; nivelul și planul sociologic vor contribui, astfel la întregirea și aprofundarea actului educațional.

Clasa de elevi este un grup formal deoarece nu se constituie în mod spontan, pe baza unor opțiuni personale, ci în urma unei decizii administrative. Din această cauză, în faza sa incipientă clasa de elevi are un indice de coeziune scăzut, relațiile dintre membrii componenți fiind sumare, anemice. Durată relativ mare (4-8 și uneori chiar 12 ani), dar mai ales activitatea educativă desfășurată de diriginte și învățător cu pricepere, fac să crească indicele de coeziune, relațiile consolidându-se treptat, astfel grupul devine din ce în ce mai încheșat. Aceasta este o preocupare a oricărui educator interesat de organizarea grupului educațional.

Când însă munca educativă se desfășoară fără temei științific, empiric, în clasă iau naștere mișcări centrifuge, și în cadrul acestui grup formal se constituie subgrupuri informale orientate negativ (tabere).

O altă trăsătură a grupului educațional școlar este caracterul exterior al programului de viață și al regulilor (normelor). Clasa se conduce după un regulament a cărui emanație nu-i aparține, fiind elaborat de organe de decizie exterioare grupului, într-o însemnată măsură viața grupului este guvernată de norme extrinsece grupului. Prin-o muncă educativă pricepută, acestea pot și trebuie să devină norme ale grupului, elevii să trăiască sentimentul personalizării lor. Pentru acesta este însă necesar ca educatorul să știe să explice elevilor utilitatea și necesitatea acestor norme pentru viață, demonstrându-le acest lucru cu exemple (date) din viața clasei, sau creând situații educaționale în care respectarea unei norme de grup să se impună cu strictețe.

Clasa de elevi, ca grup de muncă, nu-și poate desfășura activitatea fără o structură și organizare corespunzătoare. De obicei ea este condusă de un lider formal (șeful clasei) ajutat de câțiva responsabili cu roluri precise: responsabil cu învățătura și disciplina, responsabil cu activități educative culturale și sportive extracurriculare, responsabil sanitar etc.

Cu toate că structura sa organizatorică este stratificată pe roluri și funcții, clasa de elevi este un grup de muncă a cărei specificitate este omogenitatea membrilor ca vârstă, ca nivel intelectual și de pregătire. Acest democratism de la sine al clasei de elevi este o valoare premisă pentru cultivarea unui democratism real, compatibil cu societatea noastră.

Bibliografie:

- 1.Cuciuc Constantin-Pregătirea și desfășurarea orelor de dirigiență pe bază de referat în *Revista de pedagogie nr. 7-8-9 1984*
- 2.Damșa Ioan –Cunoașterea elevilor-condiția de bază a unei activități eficiente în Învățământul preuniversitar nr. 2-3 din 1982

METODE ȘI STRATEGII FOLOSITE DE EDUCATOARE ÎN MANAGEMENTUL COMPORTAMENTULUI PREȘCOLARILOR

Educatoare **Nănaș Maria**

Grădinița P.P. Nr.3, Structura P.N. Nr.2 Petroșani

Copiii de astăzi trăiesc în lumea informaticii, automatizării, robotizării și microtehnologiei. Trebuie să-i pregătim competitiv pentru escaladarea barierelor informaționale și de comunicare de milenii al III-lea când se vor întâlni pe piața muncii cu ceilalți europeni.

S-a definit în multe feluri noțiunea de „management”, dar toate conținuturile definițiilor surprind, din unghiuri de vedere diferite planurile de acțiune a actului de management: stabilirea nevoii de obiective și scopuri pentru o activitate; exploatarea resurselor materiale și umane existente; coordonarea eforturilor individuale. Într-un cuvânt „managerul” este „cârmaciul unei nave, omul care se asigură că nava păstrează direcția bună”. O activitate eficientă cu copiii se poate desfășura numai atunci când personalitatea cadrului didactic este caracterizată de receptivitate față de nou, spirit creator, inventivitate. Abordarea unui stil educațional care să stimuleze interacțiunile dintre copii, crearea unei atmosfere permissive, curiozității și creativității spontane, respectarea nevoii de mișcare sunt condiții ce ne permit un management eficient în relațiile cu preșcolarii. Cu copilul se comunică nu doar prin mesaje verbale ci și prin mesaje nonverbale, afectiv - emoționale, gesturi vizibile sau abia perceptibile, reacții impersonale complexe care contribuie la înțelegerea mesajului verbal. O privire absentă sau dimpotrivă, plină de interes, un zâmbet cald sau unul ironic, un gest de tandrețe sau unul de nerăbdare, completează mesajul verbal, îl patentează sau îl diminuează și produc efecte diferite. Orice copil are nevoie de iubire, respect și apreciere necondiționată de anumiți factori mai mult sau mai puțin obiectivi. A-l crește pe copil arătându-i respect este o condiție esențială în relația educatoare-copil, o dovadă incontestabilă a respectului de sine, a seriozității și simțului de răspundere al educatoarei.

A respecta norme și reguli înseamnă a răspunde așteptărilor și cerințelor colectivității din care copilul face parte. Copilul primește regulile pe două căi: de la adulți, gata elaborate și impuse de copiii înșiși în grupul din care fac parte. Procesul de construire la copii a comportamentului social este de durată și nu decurge întotdeauna în modul cel mai lin cu putință.

Prin intrarea în grădiniță copilul este mutat pentru o mare parte a timpului într-un mediu fizic, social și cultural nou și își restructurează o parte a relațiilor cu mediul familial. Se integrează într-un grup de copii este îndrumat de o educatoare care se ocupă și de ceilalți numai de el, are un program mai bogat dar și mai rigid organizat și dirijat de educatoare. Iese mai mult de sub tutela părinților, i se oferă și i se cere mai multă autonomie. Copiii preșcolari sunt mult mai sensibili la frustrare, la schimbări și își pot pierde ușor echilibrul

afectiv. Iar de aici până la apariția stărilor conflictuale nu este decât un pas. Copilul trebuie învățat încă de timpuriu cum să facă față simțămintelor de nemulțumire și cum să-și stăpânească pornirile deoarece ele îl pot face să-și piardă controlul asupra propriilor acțiuni. Este nevoie de multă înțelepciune pentru a-l ajuta pe copil să realizeze această cucerire. În educație problema principală este aceea a prevenirii manifestărilor nedorite astfel încât intervențiile adultului să nu fie brutale, nici săcătore prin frecvență.

Managerul grupei de copii, educatoarea, trebuie să facă dovada eficienței conducerii sale, monitorizând corect și complet aceste stări.

Comportamentul copiilor la supărare este diferit. Majoritatea izbucnirilor de nemulțumire se manifestă prin eliberarea energiei acumulate prin țipete, loviri, mușcături, apnee (ținerea respirației) sau alte gesturi asemănătoare.

Maurice Debesse afirma: „Fericit este copilul care găsește în fiecare etapă a drumului pe educatorul capabil să insuflă treptat forța și elanul necesare împlinirii destinului său de om.”.

BIBLIOGRAFIE

- **DRAGU ANCA**, „Structura personalității profesorului”, E.D.P., București, 1996
- **E. JOIȚA**, „Management educațional”, Editura Polirom, București, 2000
- **PĂNIȘOARĂ I.**, „O comunicare eficientă”, Editura Polirom, Iași, 2004, ediția a II-a revizuită și adăugită.
- Revista „Învățământul preșcolar” nr.2/2007

REZOLVAREA CONFLICTELOR DIN CLASA DE ELEVI

Prof. învă. preșc. **Damian Liliana**, Grădinița cu P. N. nr. 2 Blaj

Prof. învă. preșc. **Seicean Rodica**, Grădinița cu P. N. Tiur-Blaj

Într-un fel sau altul cu toții suntem implicați în conflicte. Abordarea ordonată și sistematică a acestora este o necesitate cu atât mai importantă cu cât nevoile și temerile care ne conduc în situațiile conflictuale nu sunt conștientizate de toți cei implicați. Conflictul poate fi pozitiv sau negativ, funcție de felul în care îl privim. Efectele pot fi mai puțin dureroase dacă vom ști să tratăm conflictul în mod constructiv. Lipsa comunicării, incompatibilitatea, agresivitatea pot constitui probleme ce stau la baza conflictelor.

În orice colectivitate apar stări conflictuale, provocate de diferite cauze, care se manifestă sub forme diferite, pe o perioadă de timp mai scurt sau mai lung, cu efecte imediate sau întârziate, rezolvate parțial sau total, printr-un complex de factori și metode. Odată cu intrarea în colectivul grădiniței, preșcolarul are două familii în care își petrece timpul fizic, social și cultural. El se integrează într-un grup de copii, este îndrumat de o educatoare, pe care o preocupă întreg colectivul, nu doar un singur copil, are un program bine conturat care trebuie respectat. Copilul trebuie învățat, încă de mic, cum să facă față nemulțumirilor, cum să-și stăpânească pornirile. Pentru aceasta este nevoie de multă înțelegere, perseverență și exigență din partea celor doi parteneri: familia – educatoarea.

Prezentarea conflictului